

Informacija tvarumo klausimais

2025 m.

Turinys

APIE ŠIĄ ATASKAITĄ	5
BP-1 Bendras tvarumo ataskaitos rengimo pagrindas	5
BP-2 Su ypatingomis aplinkybėmis susijusios informacijos atskleidimas	5
TVARUMO KLAUSIMŲ VALDYMAS	7
GOV-1 Administracinių, valdymo ir priežiūros organų vaidmuo	7
G1 GOV-1 ADMINISTRACINIŲ, priežiūros ir valdymo organų vaidmuo verslo etikos klausimais	8
GOV-2 Grupės administraciniams, valdymo ir priežiūros organams teikiama informacija ir jų sprendžiami tvarumo klausimai	8
GOV-3, E1 GOV-3 Su tvarumu susijusių veiklos rezultatų integravimas į paskatų sistemas	8
GOV-4 Pareiškimas dėl tvarumo išsamaus patikrinimo	9
GOV-5 - Tvarumo atskaitomybės rizikos valdymas ir vidaus kontrolė	9
STRATEGIJA, VERSLO MODELIS IR VERTĖS GRANDINĖ	10
SBM-1 - Strategija, verslo modelis ir vertės grandinė	10
SBM-2 - Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės	14
DVEJOPO REIŠKINGUMO VERTINIMAS	19
SBM-3 - Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	19
E1 Klimato kaita: SBM-3 Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu, IRO-1 Reikšmingo su klimatu susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	26
IRO-1 - Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas, IRO-1 G1 Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	27
IRO-1 E2 Reikšmingo su tarša susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	30
IRO-1 E3 Reikšmingo su vandens ir jūrų ištekliais susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	30
IRO-1 E4 Reikšmingo su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	30
IRO-1 E5 Reikšmingo su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	30
IRO-2 - ETAS atskleidimo reikalavimai, įtraukti į Grupės tvarumo ataskaitą	31
Aplinkosaugos sritis	32
E1 KLIMATO KAITA	33
SBM-3 – Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	33
E1-1 – Pertvarkos planas klimato kaitai švelninti	33
E1-2 – Su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos susijusi politika	34

E1-3 – Su klimato kaitos politika susiję veiksmai ir ištekliai	34
E1-4 – Su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos susiję uždaviniai	36
E1-5 – Energijos suvartojimas ir jos rūšių derinys	36
E1-6 – Bendri išmesti 1, 2 ir 3 lygių ŠESD kiekiai ir visas išmestas ŠESD kiekis	39
E1-7 – ŠESD absorbavimas ir ŠESD kiekio mažinimo projektai, finansuojami anglies dioksido kreditais	43
E1-8 – Anglies dioksido įsikainojimas	43
E1-9 Numatomas finansinis reikšmingų su klimatu susijusių fizinių ir pertvarkos rizikų ir potencialių galimybių poveikis	43
E2 TARŠA	43
SBM-3 – Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	43
E2-1 – Su tarša susijusi politika	45
E2-2 – Su tarša susiję veiksmai ir ištekliai	45
E2-3 – Su tarša susiję uždaviniai	46
E2-4 Oro, vandens ir dirvožemio tarša	46
E3 VANDENS IR JŪRŲ IŠTEKLIAI	47
SBM-3 – Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	47
E3-1 – Su vandens ir jūrų ištekliais susijusi politika	48
E3-2 – Su vandens ir jūrų ištekliais susiję veiksmai ir ištekliai	48
E3-3 – Su vandens ir jūrų ištekliais susiję uždaviniai	48
E3-4 – Vandens suvartojimas	49
E4 BIOLOGINĖ ĮVAIROVĖ IR EKOSISTEMOS	50
E5 ŽIEDINĖ EKONOMIKA	52
SBM-3 – Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	52
E5-1 – Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusi politika	53
E5-2 – Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję veiksmai ir ištekliai	54
E5-3 – Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję uždaviniai	56
E5-4 – Išteklių įvediniai	57
E5-5 – Išteklių išvediniai	58
Atitikties ES Taksonomijai apžvalga	60
Socialinė dalis	70
S1 SAVA DARBO JĖGA	71
SBM-3 – Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	71
S1-1 – Su sava darbo jėga susijusi politika	73
S1-2 – Savos darbo jėgos ir darbuotojų atstovų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai	74
S1-3 – Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais sava darbo jėga gali išreikšti susirūpinimą	75

S1-4 – Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio sava darbo jėgai, su sava darbo jėga susijusių reikšmingų rizikų valdymo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų veiksmų veiksmingumas	75
S1-5 – Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu	78
S1-6 – Grupės samdomųjų darbuotojų savybės	79
S1-7 – Nesamdomųjų darbuotojų, priskiriamų prie įmonės savos darbo jėgos, savybės	81
S1-8 – Kolektyvinių sutarčių aprėptis ir socialinis dialogas	81
S1-9 – Įvairovės rodikliai	82
S1-10 – Deramas darbo užmokestis	83
S1-11 – Socialinė apsauga	83
S1-13 – Mokymo ir įgūdžių ugdymo rodikliai	83
S1-14 – Sveikatos ir saugos rodikliai	84
S1-16 – Atlygio rodikliai	85
S1-17 – Incidentai, skundai ir stiprus poveikis žmogaus teisėms	85
S2 VERTĖS GRANDINĖS DARBUOTOJAI	86
S3 PAVEIKIAMOS BENDRUOMENĖS	87
S4 VARTOTOJAI IR GALUTINIAI NAUDOTOJAI	89
Valdysenos informacija	91
G1 VERSLO ETIKA	92
SBM-3 – Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	92
G1-1 Verslo etikos politika ir įmonės kultūra	93
G1-2 Santykių su tiekėjais valdymas	96
G1-3 Korupcijos ir kyšininkavimo prevencija ir aptikimas	97
G1-4 Korupcijos ar kyšininkavimo incidentai	98
G1-5 Politinė įtaka ir lobistinė veikla	98
G1-6 Mokėjimo praktika	98
Rodyklė	99
ETAS rodiklių sąrašas	99
ETAS duomenų vienetų, kurių reikalaujama pagal kitus ES teisės aktus, sąrašas	107

APIE ŠIĄ ATASKAITĄ

Šiame skyriuje pateikiama AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ (Sedos g. 35, LT-87101 Telšiai, toliau - ŽEMAITIJOS PIENAS, Bendrovė), ir jos dukterinės įmonės ABF „Šilutės Rambynas“ (Klaipėdos g. 3, Šilutė, toliau – Šilutės Rambynas arba dukterinė įmonė) ir jiems priklausančių filialų (toliau visos kartu – Grupė) konsoliduota informacija tvarumo klausimais (toliau – tvarumo ataskaita, Ataskaita). Ataskaita parengta laikantis Europos tvarumo atskaitomybės standartų (ETAS).

BP-1 BENDRAS TVARUMO ATASKAITOS RENGIMO PAGRINDAS

Ataskaitoje pateikiama informacija buvo parengta konsoliduotu pagrindu. Tvarumo informacijos konsolidavimo apimtis sutampa su finansinėms ataskaitoms taikoma apimtimi, taip užtikrinant nuoseklumą ir suderinamumą tarp finansinių ir tvarumo duomenų.

Ataskaitoje apžvelgiami Grupės pasiekimai ir tikslai aplinkosaugos, socialinėje bei valdysenos (angl. ESG) srityse.

Tvarumo ataskaita aprėpia Grupės tiesioginę veiklą ir jos vertės grandinės pradinę ir galutinę grandis, kaip nurodyta 1 ETAS 5.1 skirsnyje.

Grupė nepasinaudojo galimybe nepateikti tam tikros informacijos apie intelektinę nuosavybę, praktinę patirtį arba inovacijų rezultatus, kaip nustatyta 1 ETAS 7.7 skirsnyje „Išlaptinta ir neskelbtina informacija ir informacija apie intelektinę nuosavybę, praktinę patirtį arba inovacijų rezultatus“. Grupė taip pat nepasinaudojo galimybe neatskleisti informacijos apie būsimus veiklos pokyčius ar su vykstančiomis derybomis susijusius klausimus, kaip nustatyta Direktyvos 2013/34/EB 19a straipsnio 3 dalyje ir 29a straipsnio 3 dalyje.

BP-2 SU YPATINGOMIS APLINKYBĖMIS SUSIJUSIOS INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS

Laikotarpiai

Ataskaitoje Grupė laikosi ETAS nurodytų trumpojo, vidutinio ir ilgojo laikotarpio apibrėžimų, kaip nustatyta 1 ETAS 6.4 skirsnyje „Trumpojo, vidutinio ir ilgojo laikotarpio apibrėžimas atskaitomybės tikslais“.

Vertės grandinės įverčiai. Įverčių ir rezultatų neapibrėžties priežastys. Tvarumo informacijos rengimo ar pateikimo pakeitimai. Pranešimas apie ankstesnių ataskaitinių laikotarpių klaidas

Vertės grandinės įverčiai nebuvo naudojami. Grupė nustatė ankstesnio ataskaitinio laikotarpio klaidų, susijusių su kiekybinių duomenų atskleidimu. Netikslumai buvo nustatyti atskleidžiant duomenis už 2024 m. šiose dalyse: E3-4 – Vandens suvartojimas, E5-5 – Išteklių išvediniai, S1-6 – Grupės samdomųjų darbuotojų savybės (darbuotojų kaita), S1-14 – Sveikatos ir saugos rodikliai), nes buvo nustatytos praeitų metų skaičiavimo klaidos. Atitinkamai toliau ataskaitoje prie kiekvienos lentelės, kurioje buvo atliktos korekcijos, pažymima, kad buvo koreguoti duomenys už 2024 m. ir nurodyta priežastis.

Informacija, atskleidžiama pagal kitus teisės aktus arba visuotinai pripažįstamus nutarimus dėl tvarumo atskaitomybės

Be informacijos, kurią privaloma pateikti pagal ETAS, Grupė į savo tvarumo ataskaitą įtraukia informaciją, atskleidžiamą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852 (ES Taksonomijos reglamentas) 8 straipsnį ir Komisijos deleguotuosius reglamentus, kuriuose nustatomas atskleidžiamos informacijos turinys ir pateikimo būdai.

Informacijos įtraukimas pateikiant nuorodą

Toliau nurodyta informacija įtraukiama pateikiant nuorodą į kitas Vadovybės ataskaitos dalis: GOV-1 21(c).

Palaiptnui pradedamų taikyti nuostatų naudojimas pagal 1 ETAS C priedelį

Rengdama tvarumo ataskaitą, Grupė, vadovaudamasi ETAS 1 standarto C priedeliu ir atsižvelgdama į 2025 m. liepos 11 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2025/1416 nuostatas, kuriomis atidedamas tam tikrų atskleidimo reikalavimų taikymo pradžios terminas, pasirinko laikinai neteikti detalių atskleidimų, kurių reikalauja E4, S2, S3 ir S4 standartai. Pagal atliktą reikšmingumo vertinimą šios temos pripažintos reikšmingomis, visgi siekiant tinkamai pasiruošti atskleidimams, visapusiškas informacijos pateikimas yra nukeliamas.

Vis dėlto, laikantis BP-2 nuostatų, kiekviena iš šių temų vis tiek trumpai aptariama šiame dokumente – pateikiama esminė informacija apie taikomas politikos kryptis, įgyvendinamus veiksmus, tikslus ir pagrindinius rodiklius. Šie trumpi aprašymai įtraukti į atitinkamus aplinkosaugos, socialinių ir valdysenos temų skyrius, kaip numato BP-2 17 punktas.

TVARUMO KLAUSIMŲ VALDYMAS

GOV-1 ADMINISTRACINIŲ, VALDYMO IR PRIEŽIŪROS ORGANŲ VAIDMUO

Administracinių, valdymo ir priežiūros organų narių sudėtis

Grupės valdymo organai, turintys aukščiausius sprendimų priėmimo įgaliojimus, yra **ŽEMAITIJOS PIENO** ir **Šilutės Rambyno** valdybos. Jos veikia kaip kolegialūs valdymo organai, atstovaujantys akcininkus laikotarpiu tarp jų susirinkimų ir priimančios sprendimus svarbiausiais Grupės ūkinės veiklos klausimais.

ŽEMAITIJOS PIENE valdybą sudaro 4 nariai – visi jie yra vykdomieji. Valdyboje – 2 moterys ir 2 vyrai. Šilutės Rambyno valdybą sudaro 5 nariai, iš kurių 3 yra vykdomieji, o 2 – nevykdomieji. Lyčių santykis valdyboje yra 3 vyrai ir 2 moterys. Nepriklausomų valdybos narių Grupėje nėra. ŽEMAITIJOS PIENE veikia Stebėtojų taryba, kurią sudaro 3 nepriklausomi nariai (2 moterys ir 1 vyras), ir ji renka valdybos narius. Šilutės Rambynas Stebėtojų tarybos neturi.

Administracinių, valdymo ir priežiūros organų patirtis, susijusi su Grupės sektoriais, produktais ir geografinėmis vietomis yra pateikiama Vadovybės ataskaitoje (nuoroda: Konsoliduotoji Vadovybės ataskaita, informacija apie Bendrovių valdyseną – 40-44 psl.).

Administracinių, valdymo ir priežiūros organų sudėtyje darbuotojų atstovų nėra. Tačiau Grupėje veikia Darbo taryba, sudaryta iš 11 narių, kurie buvo pasiūlyti ir išrinkti Grupės darbuotojų. Ši taryba atstovauja darbuotojų interesams ir dalyvauja su darbo santykiais susijusių klausimų svarstyme.

Administracinių, valdymo ir priežiūros organų vaidmuo ir atsakomybė

Grupės valdybos svarsto ir tvirtina veiklos bei valdymo struktūrą, nustato darbuotojų pareigybes, filialų ir atstovybių nuostatus. Kiekvieną mėnesį ji taip pat patvirtina gaminamos produkcijos asortimentą ir kiekį, skirtą nemokamoms degustacijoms rinkos tyrimo ar plėtros tikslais. Be to, valdybos sprendžia dėl pareigybių, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka, bei nustato vadovo pareiginius nuostatus ir atlyginimus.

Už poveikio, rizikų ir galimybių priežiūrą tvarumo srityje atsako valdybos nariai pagal jiems paskirtą kuruojamą sritį. Kuruojamos sritys ir valdybos narių pareigos patvirtintos Valdybos posėdžio protokolu.

Iki šiol valdybos nariai įsitraukė sprendžiant tvarumo klausimus projektiniu lygmeniu, t. y. įgyvendinant su tvarumo klausimais susijusius konkrečius veiksmus. Jie gauna informaciją apie susijusių projektų vykdymą, numatomus ir įgyvendinamus projektus bei iniciatyvomis pasiektą pažangą. Pažanga siekiant uždavinių yra aptariama mėnesinių valdybos atsiskaitymų metu, kuriuose vertinami rezultatai ir sąnaudos.

Ataskaitiniu laikotarpiu Grupėje tvarumo klausimais ir tvarumo ataskaitų rengimu rūpinosi Generalinio direktoriaus įsakymu patvirtinta **Tvarumo grupė**, sudaryta iš skirtingų sričių Grupėje dirbančių specialistų. Tvarumo grupę sudaro departamentų vadovai, atsakingi už savo padalinių įsitraukimą į tvarumo iniciatyvas ir užduočių įgyvendinimą.

Ataskaitiniu laikotarpiu į **Tvarumo grupę buvo įtraukta tvarumo ir aplinkosaugos specialisto pareigybė**. Paskirtas asmuo koordinuoja su Tvarumo strategija, Tvarumo politika, duomenų rinkimu ir ataskaitų rengimu susijusius klausimus ir kt. procesus. Valdyba prižiūri Tvarumo grupės veiklą, užtikrindama, kad jos veikla atitiktų Grupės strateginius tikslus ir teisės aktų reikalavimus. Šios grupės pagrindinis tikslas – koordinuoti ir skatinti tvarumo iniciatyvas

visuose Grupės procesuose. Tvarumo grupė koordinuoja ir prižiūri numatytų tikslų įgyvendinimą bei apie jų progresą praneša valdyboms.

Grupė kol kas netaiko specialių kontrolės priemonių poveikių, rizikų ir galimybių valdymui – tvarumo klausimai sprendžiami taikant bendruosius valdymo principus. Su tvarumo klausimais susijusių sprendimų priėmimas yra įtrauktas į kasdienes veiklos procesus.

Stebėtojų taryba kas ketvirtį atlieka valdybos narių vertinimą, siekdama nustatyti, ar organai turi tinkamų įgūdžių ir ekspertinių žinių reikiamų klausimų valdymui. Ataskaitiniu laikotarpiu, siekdama užtikrinti kompetentingą tvarumo klausimų priežiūrą ir valdymą, Grupė pasitelkė išorės ekspertus ir konsultantus trūkstantoms žinioms tam tikrose tvarumo srityse papildyti. Grupė naudojo tvarumo konsultantų paslaugomis, siekdama užtikrinti dvejojo reikšmingumo vertinimo, klimato rizikų vertinimo, ŠESD emisijų skaičiavimo bei tvarumo ataskaitų rengimo kokybę.

GV1 GOV-1 ADMINISTRACINIŲ, PRIEŽIŪROS IR VALDYMO ORGANŲ VAIDMUO VERSLO ETIKOS KLAUSIMAIS

Grupės administracinių, valdymo ir priežiūros organų vaidmuo, susijęs su verslo etika, yra reglamentuojamas Valdybos darbo reglamente ir Stebėtojų tarybos darbo reglamente.

Grupė skatina administracinių, valdymo ir priežiūros organų narius gilinti ekspertines žinias verslo etikos klausimais, aktyviai dalyvaujant verslo etikos konferencijose ir mokymuose.

GOV-2 GRUPĖS ADMINISTRACINIAMS, VALDYMO IR PRIEŽIŪROS ORGANAMS TEIKIAMA INFORMACIJA IR JŲ SPRENDŽIAMIS TVARUMO KLAUSIMAI

Tvarumo grupė kasmet vertina ETAS sąraše esančias bei Grupei aktualias tvarumo temas, remdamasi dvejojo reikšmingumo vertinimo rezultatais ir atnaujintais duomenimis. Vertinimo procesas padeda identifikuoti svarbiausius poveikius, rizikas ir galimybes.

Tvarumo grupė informuoja valdybas apie reikšmingumo vertinimo rezultatą kartą metuose, t.y. kasmet atnaujinus dvejojo reikšmingumo vertinimą. O taip pat apie politikos, veiksnių, rodiklių ir uždavinių, priimtų siekiant į juos reaguoti, rezultatus ir veiksmingumą.

Prižiūrint bendrą Grupės strategijos įgyvendinimą, atliekant svarbius sandorius ir vertinant rizikas, administraciniai, valdymo ir priežiūros organai atsižvelgia į su tvarumu susijusius klausimus, remdamiesi Tvarumo grupės įžvalgomis. Šie klausimai aptariami strateginiuose posėdžiuose, kuriuose įvertinami ir galimi kompromisai tarp tvarumo tikslų ir kitų verslo prioritetų, siekiant užtikrinti subalansuotą sprendimų priėmimą bei ilgalaikę Grupės vertę.

Ataskaitiniu laikotarpiu Grupėje dar nebuvo nustatytos nuolatinės administracinių, valdymo ir priežiūros organų informavimo apie reikšmingą poveikį, rizikas ir galimybes procedūros.

Ataskaitiniu laikotarpiu valdybos nagrinėjo reikšmingą poveikį, rizikas ir galimybes, kurie buvo nustatyti per dvejojo reikšmingumo vertinimą, nes tai temos, kuriomis remiantis buvo formuluojamas Tvarumo strategijos turinys.

GOV-3, E1 GOV-3 SU TVARUMU SUSIJUSIŲ VEIKLOS REZULTATŲ INTEGRAVIMAS Į PASKATŲ SISTEMAS

Grupėje šiuo metu nėra su tvarumo klausimais, įskaitant su klimatu susijusius aspektus, susijusios paskatų sistemos ir darbo užmokesčio politikos.

GOV-4 PAREIŠKIMAS DĖL TVARUMO IŠSAMAS PATIKRINIMO

Nors Grupėje nėra sukurta formalizuota išsamaus patikrinimo sistema, tam tikri jos elementai yra taikomi Grupės veikloje. Pagrindiniai 1 ETAS 4 skyriuje „Išsamus patikrinimas“ išvardyti aspektai ir etapai yra susiję su keliais horizontaliaisiais ir teminiais atskleidimo reikalavimais pagal ETAS. Žemiau pateiktoje lentelėje Grupė nurodo, kaip ir kur jos tvarumo ataskaitoje atsispindi svarbiausi išsamaus patikrinimo proceso aspektai ir etapai.

Lentelė 1. Pagrindiniai išsamaus patikrinimo elementai

Pagrindiniai išsamaus patikrinimo elementai	Tvarumo ataskaitos dalys
a) Išsamaus patikrinimo įtraukimas į valdymą, strategiją ir verslo modelį	GOV-2, GOV-3, SBM-3
b) Paveikiamų suinteresuotųjų subjektų įtraukimas į visus pagrindinius išsamaus patikrinimo etapus	GOV-2, SBM-2, IRO-1, MDR-P, S1-2
c) Neigiamo poveikio nustatymas ir vertinimas	IRO-1, SBM-3
d) Veiksmų siekiant spręsti šio neigiamo poveikio klausimus vykdymas	MDR-A, E1-3, E2-2, E3-2, E5-2, S1-4
e) Šių pastangų veiksmingumo stebėjimas ir komunikavimas	MDR-M, MDR-T, E1-4, E1-5, E1-6, E2-3, E2-4, E3-3, E3-4, E5-3, E5-5, S1-5, S1-6, S1-7, S1-8, S1-9, S1-10, S1-11, S1-13, S1-14, S1-15, S1-16, S1-17, G1-6

GOV-5 TVARUMO ATSKAITOMYBĖS RIZIKOS VALDYMAS IR VIDAUS KONTROLĖ

Ataskaitiniu laikotarpiu Grupė netaikė specifinės formalizuotos rizikos vertinimo ir kontrolės sistemos, skirtos tvarumo atskaitomybės rizikoms. Grupė kol kas nėra formaliai nustačiusi specifinių rizikų, susijusių su tvarumo atskaitomybe.

Grupės vidaus kontrolės procesai tvarumo atskaitomybės srityje įeina į bendrąsias verslo procedūras, kurios apima duomenų rinkimą, analizę ir ataskaitų rengimą. Šie procesai taikomi visoms pagrindinėms Grupės veiklos sritims, įskaitant atskleidimus, susijusius su reikšmingais tvarumo klausimais.

Siekiant užtikrinti tvarumo ataskaitų duomenų pilnumą ir tikslumą, taikoma kontrolės priemonė – įtraukti didelį ratą darbuotojų, kurie atsakingi už duomenų pateikimą ir ataskaitos rengimą, juos suskirsčius į atitinkamas sritis.

Duomenų rinkimo procesą organizuoja Tvarumo grupė, kuri paskirsto atsakomybes tarp atskirų padalinių vadovų, o pastarieji atitinkamai – tarp darbuotojų.

STRATEGIJA, VERSLO MODELIS IR VERTĖS GRANDINĖ

SBM-1 - STRATEGIJA, VERSLO MODELIS IR VERTĖS GRANDINĖ

ŽEMAITIJOS PIENAS kartu su dukterine įmone užsiima pieno produktų gamyba ir prekyba. Grupės gaminiai – sūris ir sūrio gaminiai, fasuoti sūriai, lydyti sūriai ir lydyti tepami sūriai, grietinėlė, pasukos, pieno riebalai, pasterizuota grietinėlė, džiovinti pieno produktai, švieži pieno produktai. Grupė savo produkciją prekiauja pažymėtais prekės ženklais: „Džiugas“, „Germantas“, „Žemaitijos“, „Magija“, „Pik-Nik“, „Rambyno“, „Dobilas“, „Gaja“, „TICHÉ“ ir kt.

Šilutės Rambynas pagrindinė veikla yra nenokintų sūrių gamyba ir pardavimas. Ataskaitiniu laikotarpiu įvyko šie pokyčiai produktų grupėse: naujų produktų išleista 27, nutraukta gamyba arba pakeista 12 produktų.

Grupės produktais prekiaujama 49 valstybėse. Pardavimai vykdomi per mažmeninę prekybą, distributorius ir kitus partnerius. Ataskaitiniais metais pasikeitimų rinkose ar tarp klientų nebuvo. Naujų rinkų paieška vyksta pastoviai, o atskirose rinkose plečiamas produktų asortimentas, orientuojantis į „lentynos“ produktus.

Ataskaitiniu laikotarpiu Grupėje dirbo **1 478** samdomi darbuotojai.

Grupė neturi produktų, kurie būtų uždrausti tam tikrose rinkose. Grupė nevykdo veiklos sektoriuose, kurie įvardinti ETAS 2 SBM-1 40 d. punktuose.

Lentelėje 2 toliau pateikiama Grupės vertės grandinė ir pagrindinių veiklų aprašymas.

Lentelė 2. Vertės grandinės aprašymas

ETAPAS	Pradinė grandis →	→ Grupės veikla→		→ Galutinė grandis			
	Tiekimas	Pieno produktų gamyba ir kt. papildoma veikla		Prekių pristatymas	Mažmeninė prekyba, distribucija	Vartojimas / naudojimas	Atliekų tvarkymas
		AB ŽEMAITIJOS PIENAS	ABF Šilutės Rambynas				
Žaliavinio pieno supirkimas, tiekimas	Ūkių veikla, kiti perdirbėjai	Pirkimai (PSP) Pieno produktų gamyba (švieži pieno produktai, sūriai, lydyti sūriai, sviestas, sausi pieno produktai ir kt.) Pakavimas Pardavimai / Didmeninė prekyba (filialų veikla) Prekių pristatymas/Transportavimas Sandėliavimas Nuoma (patalpos)	Pirkimai (PSP) Nenokintų sūrių gamyba Pasterizuotos grietinėlės, pasterizuotų išrūgų gamyba Didmeninė prekyba Nuoma (patalpos) Sandėliavimas Transportavimas Pieno supirkimo punktų aptarnavimas Prekių pristatymas	Logistikos įmonių veikla - keliai, jūra, lėktuvai	Parduotuvių, prekybos tinklų, distributorių veikla Specializuotų parduotuvių veikla Industriinių produktų pardavimai	Galutinis vartojimas - namuose - restoranuose ir maisto gamybos srityse	Pakuočių tvarkymas Nepanaudotų produktų perdirbimas, utilizavimas
Papildomų žaliavų gamyba, tiekimas	Fermentai, cukrus, druska, aromatinės medžiagos, kt. komponentai Pakuotės, pagalbinių priemonės (padėklai) Kuras (transportui, šildymas, granulės, kt.)	Papildoma veikla: nealkoholinių gėrimų gamyba: natūralaus mineralinio vandens ir kito, pilstomo į butelius, vandens gamyba (pagal VMVT išduotą veiklos leidimą 2020 05 22)					
Įrangos, remonto ir techninės priežiūros ir kt. paslaugų tiekimas	Įrangos gamyba, priežiūra Statybos remonto paslaugos						

Grupės verslo modelis orientuotas į pieno produktų gamybą ir pardavimą. Pagrindiniai įvediniai, reikalingi gamybos procesui ir Grupės veiklai, yra:

- Žaliavinis pienas, kurį tiekia Lietuvos ūkininkai. Grupė bendradarbiauja su pieno gamintojais, kurie pieną parduoda tiesiogiai iš ūkių arba pristato žaliavinį pieną į pieno supirkimo punktą. Žaliavinis pienas perkamas iš 10 skirtingų žalio pieno pardavėjų grupių, pagal patvirtintus ir neterminuotoje sutartyje nurodytus adresus.
- Papildomos žaliavos, tokios kaip fermentai, cukrus, druskos, aromatinės medžiagos ir kiti komponentai, naudojami gamybos procesuose (tiekia tarptautiniai gamintojai, su kuriais dirbama pagal ilgalaikes sutartis).

Pagrindiniai Grupės veiklos išvediniai yra pieno produktai: sūriai (fermentiniai, lydyti, lydyti tepami), grietinėlė, pasterizuoti produktai, pasukos, pieno riebalai, švieži pieno produktai.

Grupės veikla kuria naudą suinteresuotoms šalims: klientams užtikrinami aukštos kokybės pieno produktai, atitinkantys tarptautinius saugumo ir kokybės standartus, investuotojams – nuosekliai auganti eksporto rinka ir stabilūs finansiniai rodikliai, o tiekėjams – ilgalaikės bendradarbiavimo galimybės su vienu didžiausių pieno produktų gamintojų Lietuvoje. Grupės veiklos tikslai apima įstatuose numatytos veiklos organizavimą ir vykdymą, siekiant pajamų ir pelno gavimo, kartu užtikrinant akcininkų turtinių interesų bei darbuotojų gerovės tenkinimą.

Dabartinė nauda:

- Klientams:
  - Aukštos kokybės pieno produktai, atitinkantys griežtus maisto saugos ir kokybės standartus.
  - Platus produktų asortimentas, atsižvelgiant į skirtingus vartotojų poreikius, tame tarpe laktozės neturintys, ekologiški ir inovatyvūs produktai. Kiekvienais metais nuolat plečiamas produktų asortimentas atliepiantis vartotojų lūkesčius.
- Investuotojams:
  - Stabilus finansinis augimas ir rinkos dalies didinimas tiek vietinėje, tiek eksporto rinkose.
  - Efektyvus gamybos procesų optimizavimas, kuris leidžia mažinti kaštus ir didinti pelningumą.
  - Inovacijų diegimas gamybos procesuose bei naujų produktų vystymas, kuris didina konkurencinį pranašumą.
- Kitiems suinteresuotiems subjektams:
  - Darbuotojams – nuolatinė kvalifikacijos kėlimo ir profesinio tobulėjimo galimybė.
  - Tiekėjams – ilgalaikiai bendradarbiavimo santykiai, užtikrinantys stabilias žaliavų tiekimo grandines.
  - Bendruomenei – socialinės atsakomybės iniciatyvos.

Numatyta nauda ateityje:

- Klientams:
  - Nauji, dar sveikesni ir inovatyvesni produktai, atitinkantys pasaulines maisto vartojimo tendencijas.
  - Skaitmeniniai sprendimai, leidžiantys geriau informuoti vartotojus apie produktų sudėtį, kilmę ir naudą.
  - Tolimesnė tvarumo strategijos plėtra – perdirbamos pakuotės ir optimizuoti gamybos procesai.
- Investuotojams:
  - Plėtra naujose rinkose, siekiant didinti eksporto apimtį ir stiprinti tarptautinį prekės ženklą.
  - Naujos gamybos technologijos, leidžiančios efektyviau perdirbti pieną ir kurti aukštesnės pridėtinės vertės produktus.
  - Rizikų valdymo strategijos stiprinimas, siekiant užtikrinti stabilų ir tvarų augimą.

- Kitiems suinteresuotiems subjektams:
  - Darbuotojams – geresnės darbo sąlygos, motyvacinės sistemos ir darbo užmokesčio augimas.
  - Tiekėjams – dar glaudesnis bendradarbiavimas ir modernizuotos tiekimo grandinės.

2025 m. Grupė parengė Tvarumo strategiją laikotarpiui 2025-2030, į kurią įtraukė reikšmingas temas, kurias nustatė per dvejojo reikšmingumo vertinimą. Lentelėje 3 pateikiamos pagrindinės tvarumo temos ir jose keliami tikslai, kurie yra suskirstyti į 4 pagrindines tvarumo kryptis. Tikslai nėra papildomai skirstomi pagal produktų ir paslaugų grupes, klientų kategorijas, geografines vietas ar santykius su suinteresuotaisiais subjektais

Uždaviniams nustatyti naudotos metodika. Siekdama nustatyti tikslus Grupė išskyrė svarbias sritis, remiantis reikšmingomis temomis, kurios buvo identifikuotos per dvejojo reikšmingumo vertinimą, atliktą 2025 m. Taip pat buvo remtasi sektoriaus apžvalga, įsivertinant kurios temos rekomenduojamos plačiai taikomuose tarptautiniuose Grupės sektoriaus standartuose (MSCI, SASB). Įsivardinus konkrečias sritis, temas, kurios yra reikšmingos Grupei, toliau buvo atlikta konkurentų analizė ir įvertinta esama situacija Grupėje, konkretinant keliamus tikslus atrinktoje srityse. Keldama tikslus Grupė atsižvelgė į ETAS standarte atskleidžiamus rodiklius.

Lentelė 3. Grupės Tvarumo strategijos tikslai

Tvarumo kryptys	Tvarumo tema	Tikslai iki 2030 m.
Mažiname poveikį aplinkai	Oro ir vandens tarša, teršalų išsiliejimo incidentai	<ul style="list-style-type: none"> ● 0 taršos avarijų (išsiliejimai ir kt. neapibrėžti taršos leidimuose). ● 0 leidimuose nurodytų aplinkos oro taršos ribų viršijimų.
	Žiedinė ekonomika (ištekliai, pakuotės, atliekos)	<ul style="list-style-type: none"> ● rPET kiekį gėrimų gamyboje palaikyti nuo 25% iki 30%. ● Pakeisti varškės ir sviesto produktams pakuoti naudojamą neperdirbamą pakuotę į perdirbamą. ● Sumažinti antrinės kartoninės pakuotės svorį 10 %.
Užtikriname geras darbo sąlygas ir žmonių gerovę	Darbo sąlygos	<ul style="list-style-type: none"> ● Darbuotojų kaita ne didesnė nei: <ul style="list-style-type: none"> ŽEMAITIJOS PIENAS - 9% Šilutės Rambyne - 5%. ● 0 registruotinių su darbu susijusių mirties atvejų. ● <5 registruotinių su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų. ● 0 diskriminacijos, įskaitant priekabiavimą, incidentų skaičius. ● Padidinti vidutinį mokymo valandų skaičių darbuotojui: <ul style="list-style-type: none"> ŽEMAITIJOS PIENAS - 7 val. administracijos darbuotojams ir 4 val. gamyklos darbuotojams Šilutės Rambynas - 13 val. visiems darbuotojams.
Kuriame sveikatai palankesnius ir saugius produktus	Vartotojai ir galutiniai naudotojai: Sveikata ir sauga	<ul style="list-style-type: none"> ● 0 (nulis) atšauktų iš prekybos produktų dėl saugos pažeidimų. ● 0 pagrįstų pretenzijų. ● Sveikatai naudingų / palankių produktų gamybos kiekio pastovus išlaikymas su perspektyva didinti.

Tvarumo kryptys	Tvarumo tema	Tikslai iki 2030 m.
Skatiname etišką ir atsakingą veiklą visoje vertės grandinėje	Įmonės kultūra, korupcija ir kyšininkavimas, Politinis angažavimasis	<ul style="list-style-type: none"> 0 patvirtintų korupcijos atvejų 100 % darbuotojų ir vadovų, kurių pareigybės įtrauktos į einančių pareigas, susijusias su korupcijos rizika, kurie dalyvavo antikorupciniuose ir kovos su kyšininkavimu mokymuose. 100 % darbuotojų, kurie dalyvavo verslo etikos, pagrindinių Etikos kodekso principų mokymuose
	Santykių su tiekėjais valdymas ir Poveikio aplinkai mažinimas per tiekimo vertės grandinę (taršos, biologinės įvairovės, ir kt. su aplinkosauga susiję klausimai)	<ul style="list-style-type: none"> 100 % naudojamų žaliavų (kurioms taikoma) atitinka EUDR reikalavimus 100% pakuočių ir žaliavų tiekėjų, supažindinti su Atsakingo verslo kodeksu (priedas prie sutarties) 100 % dalis ūkių, kuriuose atlikti auditai, įtraukiant ir klausimus, susijusius su tvarumo aspektais (įskaitant aplinkosaugos reikalavimų laikymąsi, įsipareigojimus mažinti ŠESD emisijas, valdyti ir mažinti taršą, poveikį biologinei įvairovei, tausoti išteklius, gyvūnų gerovės standartus). 100% dalis ūkių, kuriuos nefiksuota gyvūnų gerovės incidentų 80% pakuotės ir žaliavų tiekėjų, kurie atitinka aplinkosaugos ir socialinius kriterijus.

Grupė atskleidžia savo veiklos vertinimą ataskaitiniais metais pagal su tvarumu susijusius tikslus Ataskaitoje toliau prie kiekvieno iš tematinų atskleidimų.

SBM-2 - SUINTERESUOTŪJŲ SUBJEKTŲ INTERESAI IR NUOMONĖS

Grupė, veikdama pieno produktų gamybos ir prekybos sektoriuje, identifikuoja ir vertina suinteresuotųjų šalių interesus, siekdama užtikrinti sėkmingą veiklą. Toliau pateiktoje lentelėje parodyta, kaip Grupė identifikuoja pagrindinius suinteresuotųjų subjektų lūkesčius ir jiems rūpimas temas, taip pat kaip juos atsižvelgiama Grupės strategijoje ir verslo modelyje.

Siekiant įvertinti suinteresuotųjų šalių požiūrį į svarbiausias tvarumo sritis, 2025 m. buvo atliktos anoniminės apklausos. Klausimynai buvo išsiųsti darbuotojams, klientams ir tiekėjams, siekiant geriau įvertinti Grupės veiklos daromą poveikį. Surinkti duomenys padėjo Grupei atlikti dvejojo reikšmingumo vertinimą. Toliau pateiktoje lentelėje apibendrintos pagrindinės rūpimo temos, kurios buvo nustatytos po šių apklausų.

Lentelė 4. Suinteresuotų subjektų įtraukimas

Pagrindiniai suinteresuotieji subjektai	Kaip įtraukiami kasdienėje veikloje	Įtraukimo tikslas	Reikšmingos rūpimos temos / lūkesčiai	Kaip atsižvelgiama?	Ar buvo organizuojama papildoma apklausa DRV proceso metu?	Nustatytos rūpimos temos po papildomos apklausos
Darbuotojai	Metiniai veiklos pokalbiai Grįžtamasis ryšys Darbo taryba bei Darbų saugos ir sveikatos komitetas atstovauja darbuotojų interesus prieš vadovybę. Taip pat, darbuotojai visuomet gali išreikšti savo nuomonę, nepasitenkinimą personalo skyriaus darbuotojams.	Gerinti sąlygas darbuotojams, nustatyti tobulintinas vietas ir jas įgyvendinti	Darbo sąlygos; mokymų poreikis ir karjeros galimybės; darbo aplinka; santykiai su kolegomis/vadovu.	Esant darbo etikos ir kitokiems pažeidimams, sudaroma komisija, kuri sprendžia problemą. Darbo taryba renka duomenis ir teikia Grupei pasiūlymus dėl ekonominių, socialinių ir darbo klausimų, aktualių darbuotojams Grupės sprendimų, darbo teisės normų įgyvendinimo.	Taip	Darbo laikas, deramas darbo užmokestis, sveikata ir sauga, profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra, mokymai ir įgūdžių ugdymas
Vertės grandinės darbuotojai	Tiesiogiai nėra įtraukiami/apklausiami				Ne	
Tiekėjai	Tiekėjai periodiškai vertinami naudojant Audito klausimyną, kuris kas 2 metus atnaujinamas ir siunčiamas pakartotiniam užpildymui. Gautų atsakymų pagrindu atliekama rizikų analizė ir, esant poreikiui, nustatomi korekciniai veiksmai.	Siekiami išsiaiškinti, kiek dėmesio skiriama darbo bei aplinkos apsaugai. Identifikuojamos galimos tiekimo, kokybės ir tvarumo rizikos.	Ilgalaikis bendradarbiavimas Atitikimas Grupės standartams	Rizikos įvertinamos ir integruojamos į sutarčių sąlygas. Prioritetas skiriamas sertifikuotiems, tvarumo besilaikantiems Tiekėjams.	Taip	Skubios užklausos, mokėjimo praktika, bendradarbiavimas
Bendruomenės	Bendruomenių pareiškimai priimami visais prieinamais kanalais: paštu, el. paštu, telefonu ar atvykus gyvai į įmonę.	Užtikrinti aplinkinių bendruomenių gyvenimo kokybę ir geranorišką kaiminystę.	Triukšmas iš Šilutės Rambyno gamyklos	2024 metais įrengtas aplinkkelis ir sunkiojo transporto įvažiavimas į įmonės teritoriją nukreipiant srautą nuo	Ne	

				gyvenamųjų namų. Skundų pastaraisiais metais negauta.		
Klientai	<p>Eksporto skyriaus darbuotojai, bendraujantys su klientais, vykdo klientų apklausas įvairiomis formomis: pokalbiai, susitikimai, anketinės apklausos, susirašinėjimai el. laiškais ir pan.</p> <p>Duomenys fiksuojami apklausos žurnaluose. 1 kartą per metus yra atliekama klientų apklausa apie parduodamų produktų kokybę, įpakavimą, produktų pristatymą ir t.t.</p> <p>Organizuojama apklausa „Pirkėjo pasitenkinimo klausimynas“.</p>	<p>Tikslas gauti atgalinį ryšį apie kliento pasitenkinimą, Grupės aptarnavimo kokybę, sutarties sąlygas, įsivertinti darbo ir produktų kokybę, išsiaiškinti tobulintinas sritis bei klientų lūkesčius.</p>	<p>Greitas, sklandus, korektiškas aptarnavimas</p> <p>Kokybiškos prekės</p> <p>Grupės tvarumo standartai, praktikos</p>	<p>Duomenys analizuojami esant poreikiui ir atsižvelgiama vadovybės vertinamosios analizės metu.</p>	<p>Taip</p>	<p>Produktų sauga ir kokybė, tvari veikla ir tiekimo grandinė</p>
Vartotojai	<p>1. Vykdomos nuotolinės ir gyvos apklausos Lietuvoje ir užsienio rinkose, į kurias Grupė eksportuoja produktus.</p> <p>2. Vartotojų nuomonė registruojama įvairiais kanalais:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nemokamas kokybės telefono numeris - pateikiama ant produktų pakuočių - elektroniniais laiškais: quality@zpienas.lt, info@zpienas.lt, kokybe@zpienas.lt - socialiniuose tinkluose - www.zpienas.lt puslapyje galima palikti komentrus. 	<p>1. Apklausa siekiama išsiaiškinti vartotojų nuomonę apie „ŽEMAITIJOS PIENAS“ gaminių skonį, kokybę, tekstūrą ir vizualinį pateikimą. Apklausos tikslas – identifikuoti, kurie skoniai, produktų ypatybės ar pakuotės sprendimai vartotojams labiausiai patrauklūs ir įsimintini. Be to, tyrimu siekiama įvertinti vartotojų požiūrį į natūralių ingredientų naudojimą, tvarumo principus ir ekologinius aspektus. Klausimai leidžia įžvelgti, ar vartotojai pastebi atsakingą požiūrį į gamybą ir, ar jiems svarbios aplinkai draugiškos</p>	<p>Produkto prekinis patrauklumas</p> <p>Produkto skonis</p>	<p>Gauti atsakymai padeda Grupei toliau tobulinti produktų linijas pagal vartotojų lūkesčius, skonių patirtį ir šiuolaikinius tvarumo standartus.</p> <p>Vartotojams pateikiamas atgalinis ryšys visais klausimais. Vartotojų pateikta nuomonė leidžia atliepti jų poreikius.</p>	<p>Ne</p>	

		<p>pakuotės bei produktų sudėtis.</p> <p>2. Registruojamos visos klientų nuomonės į kurias yra atsižvelgiama kuriant naujus produktus ar koreguojant produktų pakuotes.</p>				
--	--	--	--	--	--	--

Strategijos ir verslo modelio pakeitimai Grupėje

Grupė, siekdama atsižvelgti į suinteresuotųjų subjektų interesus ir nuomones, ataskaitiniu laikotarpiu parengė Tvarumo strategiją. Taip pat numato šiuos veiksmus:

- Bendradarbiauti su tiekėjais, kartu siekiant sumažinti ŠESD kiekį visoje vertės grandinėje,
- Gerinti darbuotojų darbo sąlygas, atsižvelgiant į jų atsiliepimus ir darbo aplinkos vertinimus,
- Vystyti dialogą su pieno tiekėjais, klientais ir kitais partneriais, siekiant užtikrinti skaidrumą ir bendradarbiavimą tvarumo srityje
- Atlikti pilną tiekimo grandinės analizę ir įvertinti tvarumo standartų taikymo sritis,
- Vystyti perdirbtų pakuočių panaudojimo pilotinius projektus.

Atsižvelgiant į augančius klientų lūkesčius, bendradarbiaujant su Pirkimų skyriumi rengiamas vidinis dokumentas, reglamentuojantis klientų reikalavimų atitikties užtikrinimą ir aiškiai apibrėžiantis atsakomybes bei valdymo principus. Tai leis užtikrinti nuoseklų, struktūruotą ir skaidrų klientų tvarumo lūkesčių atitikimą.

Poveikis santykiams su suinteresuotaisiais subjektais ir jų nuomonei

Grupė tikisi, kad įgyvendinami veiksmai turėtų teigiamai paveikti santykius su suinteresuotaisiais subjektais:

- Stiprės pasitikėjimas tarp Grupės ir jos pieno tiekėjų ir klientų dėl skaidresnės komunikacijos ir Tvarumo strategijos įgyvendinimo.
- Didės darbuotojų įsitraukimas ir pasitenkinimas dėl geresnių darbo sąlygų ir Grupės įsipareigojimų tvarumui.
- Klientai teigiamai vertins Grupės pastangas mažinti ŠESD.

Administracinių, valdymo ir priežiūros organų informavimas

Administraciniai, valdymo ir priežiūros organai nuolat informuojami apie suinteresuotųjų subjektų nuomones ir interesus šiais būdais:

- Reguliarūs valdybos posėdžiai, kuriuose analizuojama suinteresuotųjų subjektų grįžtamoji informacija.
- Metinės ir ketvirtinės ataskaitos, kuriose pateikiami pagrindiniai iššūkiai, susiję su tvarumu, ir jų sprendimo būdai.
- Vidiniai seminarai ir mokymai apie tvarumo politiką ir jos įgyvendinimą Grupėje.

Šie veiksmai užtikrina, kad Grupės sprendimų priėmėjai būtų informuoti apie svarbiausias su tvarumu susijusias problemas ir galėtų atitinkamai koreguoti veiklos strategiją bei veiksmus.

DVEJOPO REIŠMINGUMO VERTINIMAS

SBM-3 - REIŠMINGAS POVEIKIS, RIZIKOS IR GALIMYBĖS BEI JŲ SAŲEIKA SU STRATEGIJA IR VERSLO MODELIU

Lentelėje 5 pateikiami apibendrinti dvejo po reišmingumo vertinimo rezultatai – nustatyti reišmingi poveikiai, rizikos ir galimybės.

Visi reišmingi poveikiai, rizikos ir galimybės pagal SBM-3 ir kitus teminius ETAS reikalavimus detaliai aprašomi toliau šioje ataskaitoje, pagal atitinkamas tvarumo temas.

Simbolių reišmės:

Faktinis teigiamas poveikis

Galimas teigiamas poveikis

Galimybės

Faktinis neigiamas poveikis

Galimas neigiamas poveikis

Rizikos

Lentelė 5. Reišmingi poveikiai, rizikos ir galimybės

ETAS / TVARUMO TEMA	REIŠMINGOS POTEMĖS	REIŠMINGAS POVEIKIS, RIZIKOS, GALIMYBĖS	VERTĖS GRANDINĖ			IŠ KUR KYLA RIZIKA?		
			Pradinė grandis	Grupės veikla	Galutinė grandis	Iš poveikių	Iš priklausomybių	Iš kitų rizikos veiksnių

E1 Klimato kaita	Klimato kaitos švelninimas Energetika		Neigiamas poveikis aplinkai dėl išskiriamų ŠESD emisijų (t.v.i.laikotarpiai).	Y	Y	Y				
	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Pertvarkos rizikos (visos rizikos laikomos reikšmingomis tik ilguoju laikotarpiu, kuris buvo nagrinėjamas atliekant Klimato rizikų vertinimą, t.y. 2030-2050m.):								
			Išmetamųjų ŠESD įkainojimas didesnėmis kainomis: Emisijų apmokestinimas ar kiti reguliavimo reikalavimai, kurie didintų Grupės sąnaudas							
			Klientų elgesio / prioritetų pokyčiai: Nesiūlant mažesnį CO ₂ pėdsaką turinčių alternatyvų, dėl vartotojų elgsenos pokyčių gali mažėti produkcijos vartojimas.			Y				Y
			Pabrangusios žaliavos: Išaugusios žaliavų sąnaudos dėl žemės ūkio ir pienininkystės ūkių prisitaikymo prie klimato poveikio mažinimo reikalavimų.							
Prisitaikymas prie klimato kaitos		Išaugęs suinteresuotųjų subjektų susirūpinimas: Neskiriant dėmesio ŠESD emisijų mažinimui visoje veikloje, įskaitant vertės grandinę, gali brangti skolinimasis ir didėti klientų bei partnerių spaudimas.								
	Oro tarša		Į orą išmetami teršalai (pvz. gamybinė veikla, transportavimas, ūkių veikla) (t.v.i.laikotarpiai).	Y	Y	Y				
E2 Tarša	Vandens tarša		Teršalai, išleidžiami kartu su nuotekomis gamyboje (t.v.i.laikotarpiai).		Y					
			Incidentai ir dėl kitų priežasčių padidėjusios išlaidos, susiję su susidarantiomis užterštomis nuotekomis (t.v.i. laikotarpiai).		Y		Y			

	Vandens ir dirvožemio tarša	–	Tiekimo grandinėje gali kilti dirvožemio ir vandens taršos pavojus (t.v.i.laikotarpiai).	Y					
	Incidentai: teršalų išsiliejimas į orą / vandenį / žemę	⚠	Teršalų išsiliejimas dėl amoniakinėje kompresorinėje galimo įvykti incidento (t.v.i.laikotarpiai).		Y				Y
E3 Vandens ir jūrų ištekliai	Vandens ištekliai: - Vandens suvartojima	–	Neigiamas poveikis vandens ištekliams dėl ūkininkavimo veiklos, kuri siejama su dideliu vandens suvartojimu (t.v.i.laikotarpiai).	Y					
		–	Vandens suvartojimas papildomoje - nealkoholinių gėrimų gamybos veikloje (t.v.i.laikotarpiai).		Y				
	Vandens išleidimas	–	Užterštų nuotekų išleidimas (t.v.i.laikotarpiai).		Y				
E4 Biologinė įvairovė ir ekosistemos	Tiesioginiai poveikio biologinės įvairovės nykimui veiksniai	–	Tiekėjų veikla gali daryti neigiamą poveikį biologinei įvairovei ir ekosistemoms, pavyzdžiui, per taršą, miškų kirtimą (pieno ūkių veikla, kakavos, šokolado, palmių riebalų auginimas) (t.v.i.laikotarpiai).	Y					
	Poveikis ekosisteminei paslaugoms ir priklausomybė nuo jų	–	Pesticidų naudojimas ūkininkavime gali trikdyti ekosistemines paslaugas, tokias kaip apdulkinimas, dirvožemio sveikata (t.v.i.laikotarpiai).	Y					
		⚠	Ekosistemų pokyčių poveikis žaliavų kokybei, kainai, prieinamumui (t.v.i.laikotarpiai).	Y				Y	
E5 Žiedinė ekonomika	Išteklių įvediniai	–	Gamyba, imli ištekliams, įskaitant žaliavinį pieną, vandenį ir kitus ingredientus, didina gamtos išteklių naudojimą ir aplinkos taršą (t.v.i.laikotarpiai).	Y					

		Žaliavų prieinamumo mažėjimas, supirkimo kainų svyravimai ir dėl to augančios išlaidos (t.v.i.laikotarpiai).	Y				Y	Y
		Neperdirbamų pakuočių naudojimas prisideda prie atliekų kaupimosi ir ilgalaikės ekologinės naštos (t.v.i.laikotarpiai).		Y	Y			
		Rizikos Grupei laiku nepritaikius sprendimų dėl tvaresnės pakuotės, susijusios su reguliaciniais pokyčiais, kintančiais vartotojų prioritetais (t.v.laikotarpiai).		Y		Y		Y
Atliekos		Atliekos, susidaranti visose vertės grandinėje, didina aplinkos taršą ir reikalauja papildomų išteklių jų tvarkymui (t.v.i.laikotarpiai).	Y	Y	Y			
S1 Sava darbo jėga	Darbo laikas		Esantis darbo grafikas, darbas pamainomis, keliantis fizinę ir emocinę įtampą (aktualu Šilutės Rambynui) (t.v.i.laikotarpiai).		Y			
	Deramas darbo užmokestis		Darbo užmokesčio politikos skaidrumo trūkumas gali mažinti darbuotojų pasitenkinimą (aktualu Šilutės Rambynui) (t.v.i.laikotarpiai).		Y			
	Socialinis dialogas							
	Asociacijų laisvė, esamos darbo tarybos ir darbuotojų informavimo, konsultavimosi su jais ir jų dalyvavimo teisės		Nepakankamos darbuotojų atstovavimo ir konsultavimosi galimybės mažina jų įsitraukimą, motyvaciją ir pasitenkinimą darbu (t.v.i.laikotarpiai).		Y			
	Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą		Teikiamos įvairios papildomos naudos (papildomos išmokos, poilsio, medicinos dienos ir kt.) (t.v.i.laikotarpiai).		Y			
	Sveikata ir sauga		Darbo krūvis, sąlygos ir su tuo susijęs neigiamas emocinis poveikis. Galimi su darbų sauga susiję incidentai darbe (sunkūs sužalojimai) (t.v.i.laikotarpiai).		Y			

	Lyčių lygybė ir vienodas užmokestis už vienodos vertės darbą	–	Skirtingas atlyginimas už tokį pat darbą gali sukelti darbuotojų demotyvaciją, nepasitenkinimą ir prastą emocinę būklę (t.v.i.laikotarpiai).		Y				
	Mokymas ir įgūdžių ugdymas	+	Organizuojami papildomi mokymai tobulėjimui, kurie padeda didinti darbuotojų kompetenciją ir motyvaciją (t.v.i.laikotarpiai).		Y				
	Kovos su smurtu ir priekabiavimu darbo vietoje priemonės	–	Darbuotojų emocinės ir psichologinės gerovės pablogėjimas dėl smurto ar priekabiavimo apraiškų darbo vietoje (t.v.i.laikotarpiai).		Y				
	Įvairovė	–	Diskriminacijos incidentai darbe gali sukelti darbuotojui emocinį stresą, nesaugumo jausmą bei mažinti motyvaciją (t.v.i.laikotarpiai).		Y				
	Darbo jėgos trūkumas	⚠	Specialistų trūkumas (gamybos darbuotojai) dėl teritorijos ir veiklos specifikos. (t.v.i.laikotarpiai).		Y			Y	
S2 Vertės grandinės darbuotojai	Darbo sąlygos; Vienodas požiūris ir lygios galimybės visiems; Kitos su darbu susijusios teisės	–	Galimas poveikis vertės grandinės darbuotojams šalyse kur silpnai užtikrinamos žmogaus teisės darbo vietoje (Vakarų Afrikos šalys, Indonezija, Malaizija) (t.v.i.laikotarpiai).	Y					
		⚠	Reputacinė žala, jei vertės grandinėje tiekėjai būtų siejami su žmogaus teisių pažeidimais (pvz. Vakarų Afrikos šalys, Indonezija, Malaizija) (t.v.i.laikotarpiai).	Y			Y		
S3 Paveikiamos bendruomenės	Bendruomenių ekonominės, socialinės ir kultūrinės teisės	–	Transporto, gamybos triukšmas, kurį jaučia vietos gyventojai, prisidedantis prie gyvenimo sąlygų pablogėjimo (aktualu Šilutės Rambynui) (t.v.i.laikotarpiai).		Y				
S4 Vartotojai ir galutiniai naudotojai	Su informacija susijęs poveikis vartotojams ir (arba) galutiniams naudotojams	+	Sveikesni gaminiai, prisidedantys prie sveikesnės mitybos (pvz. ekologiški, praturtinti naudingomis medžiagomis) (t.v.i.laikotarpiai).		Y	Y			

	Vartotojų ir (arba) galutinių naudotojų asmeninė sauga								
	 Planuojama asortimentų plėtra į alergijas turinčius žmones, praturtinimas ingredientais nukreiptais į sveikatinimą (t.v.i.laikotarpiai).			Y	Y	Y			
	 Su vartotojų duomenų nutekėjimu susiję incidentai ir to finansinis poveikis Grupei (baudos, reputacija) (t.v.i.laikotarpiai).								
G1 Verslo etika	Korupcija ir kyšininkavimas	–	Korupcijos incidentai gali neigiamai paveikti darbuotojus ir kitas suinteresuotąsias šalis, nes mažina pasitikėjimą organizacija, skatina neteisingumo jausmą ir gali lemti nesaugias ar neetiškas darbo sąlygas (t.v.i.laikotarpiai).		Y				
	Santykių su tiekėjais valdymas, įskaitant mokėjimo praktiką	+	Atrenkant tiekėjus vertinami ne tik ekonominiai, bet ir aplinkosauginiai bei socialiniai kriterijai. Tokiu būdu sektoriuje galėtų būti mažinamas neigiamas poveikis aplinkai ir žmonėms (t.v.i.laikotarpiai).	Y					
	Įmonės kultūra	+	Etiško verslo puoselėjimas per taikomas priemones, iniciatyvas (t.v.i.laikotarpiai).		Y				
	Politinis angažavimasis	 Politinė įtaka, kuri kelia interesų konfliktų riziką (t.v.i.laikotarpiai).				Y			
		 Atsakingas politinis dalyvavimas siekiant tvarių, atsakingų politikos sprendimų (t.v.i.laikotarpiai).							
		 Pažeidimai, įstatymų nesilaikymo atvejais dalyvaujant lobistinėje veikloje (reputacinė žala, baudos) (t.v.i.laikotarpiai).				Y		Y	
Gyvūnų gerovė	<i>Reikšmingi poveikiai neidentifikuoti, tačiau tema laikoma svarbia dėl sektoriaus specifikos</i>		Y						

TVARUMO ATASKAITA 2025

Pastaba. Prie poveikių, rizikų ir galimybių nurodyti laikotarpių trumpinimai: t (trumpas): 1 m., v (vidutinis): 2–5 m., i (ilgas): 5–10 m.

Šioje ataskaitoje Grupė atnaujino reikšmingų poveikių, rizikų ir galimybių sąrašą pagal dvejojo reikšmingumo vertinimą, įtvirtintą Bendrovių tvarumo atskaitomybės direktyva (ES) 2022/2464 (CSRD) ir Europos tvarumo atskaitomybės standartais (ETAS). Pažymima, kad Grupė nuolat tobulina procesus, skirtus nustatyti faktinius ir galimus poveikius, rizikas ir galimybes, todėl dvejojo reikšmingumo vertinimo metu nustatytų tvarumo temų sąrašas ateityje bus reguliariai peržiūrimas ir gali būti koreguojamas.

Klimato rizikų vertinimas ir valdymas

E1 KLIMATO KAITA: SBM-3 REIŠMINGAS POVEIKIS, RIZIKOS IR GALIMYBĖS BEI JŲ SAŪVEIKA SU STRATEGIJA IR VERSLO MODELIU, IRO-1 REIŠMINGO SU KLIMATU SUSIJUSIO POVEIKIO, RIZIKŲ IR GALIMYBIŲ NUSTATYMO IR VERTINIMO PROCESŲ APRAŠYMAS

2024 m., siekiant pasiruošti CSRD tvarumo atskaitomybės reikalavimams, Grupė atliko klimato kaitos rizikų ir galimybių vertinimą pagal ETAS reikalavimus ir ES Taksonomijos reglamento Reikšmingos žalos prisitaikymui prie klimato kaitos nedarymo kriterijus (Taksonomijos deleguotųjų aktų Nr. 2021/2178 ir Nr. 2023/2486 A priedėlis). Vertinimo gairės buvo sudarytos remiantis „Su klimatu susijusios finansinės informacijos atskleidimo darbo grupės“ (toliau – TCFD) rekomendacijomis ir ne finansų įmonėms skirtomis scenarijų analizės gairėmis. Fizinės klimato rizikos bei pertvarkos rizikos ir galimybės nustatytos ir įvertintos atliekant scenarijų analizę. Vertinimas atliktas remiantis geriausia prieinama informacija. 2025 m. Grupė šį vertinimą atnaujino. Toliau šį vertinimą planuojama peržiūrėti kiekvienais metais ir (arba) reikšmingai pasikeitus veiklos aplinkybėms, ar atsinaujinus svarbioms fizinių ir pertvarkos įvykių prognozėms.

Fizinių rizikų vertinimas

Fizinių rizikų vertinimas buvo atliktas proporcingai Grupės įmonių veiklos mastui ir numatomai trukmei. Vertinimui buvo nustatyti šie laikotarpiai: trumpas – iki 2026 m., vidutinis – nuo 2026 iki 2030 m., ilgas – nuo 2030 ir 2050 m. (labai ilgas (2050-2100 m.) - tik fiziniam turtui) .

Atliekant vertinimą buvo remiamasi Aplinkos ministerijos programos „Aplinkosauga, energetika ir klimato kaita“ įvadine ataskaita „Klimato kaitos prognozių iki 2100 metų parengimas“¹ (prognozės 12x12 km tinklelyje) ir Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos, Klimato ir tyrimų skyriaus parengta „Klimato kaitos rizikų XXI a. viduriui studija“² (prognozės pagal apskritis). Pagal šiuose šaltiniuose pateiktus duomenis buvo analizuojami Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC) tipinių oro teršalų koncentracijų scenarijai RCP4.5 ir RCP8.5.

Grupė su klimatu susijusius pavojus vertino visoje savo veikloje ir tiekimo grandinėje. Tiekimo grandinėje didžiausias dėmesys buvo skiriamas pagrindinės žaliavos - žaliavinio pieno tiekimo grandžiai ir jai būdingoms rizikoms. Pirmiausia buvo analizuojama, ar Grupės turtui ar veiklai būtų padarytas neigiamas poveikis, jei su klimatu susijęs pavojus pasireikštų pačia ekstremaliausia forma, įskaitant ir kartu su kitais su klimatu susijusiais pavojais. Toliau buvo vertinama, ar galimas neigiamas poveikis turtui arba verslo veiklai galėtų labai pakenkti ekonominės veiklos rezultatams. Nustačius, kad reikšmingas neigiamas poveikis ekonominės veiklos rezultatams yra galimas, toliau būtų vertinama konkrečios rizikos tikimybė ir finansinio poveikio dydis. Rizikų reikšmingumas įvertintas taikant tokią pat metodologiją, kaip ir atliekant dvejo reikšmingumo vertinimą.

Grupė nenustatė reikšmingų fizinių klimato rizikų.

¹ Klimato kaitos prognozių sudarymo, nacionalinės studijos apie Lietuvos savivaldybių jautrumą ir pažeidžiamumą klimato kaitai bei jautriausios savivaldybės prisitaikymo prie klimato kaitos plano parengimas. I ETAPAS: KLIMATO KAITOS PROGNOZIŲ IKI 2100 METŲ PARENGIMAS. ĮVADINĖ ATASKAITA; Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos užsakymu parengta ataskaita, Ryga 2022 m.).

² Klimato kaitos rizikų XXI a. viduriui studija (Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos, Klimato ir tyrimų skyrius; Lietuvos bankų asociacijos užsakymu atlikta analizė, Vilnius 2023 m.).

Klimato rizikų vertinimo metu buvo nagrinėjamas visas fizinių pavojų sąrašas, pateiktas Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 A priedėlyje.

Pertvarkos rizikų ir galimybių vertinimas

Pertvarkos rizikų vertinimui buvo naudojami šie laikotarpiai: trumpas – iki 2026 m., vidutinis – nuo 2026 iki 2030 m., ilgas – nuo 2030 ir 2050 m. Grupė analizavo numatomus ir galimus įvykius pagal nulinio išmetamųjų teršalų kiekio iki 2050 m. scenarijų, kuris atitinka Paryžiaus susitarimą ir Europos Žaliojo kurso galutinį tikslą iki 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą. Vertinimas buvo atliekamas pagal TCFD gaires, nagrinėjant TCFD su klimatu susijusios pertvarkos įvykių klasifikaciją.

Pagrindinės apsvaistytos prielaidos bei nustatytos pertvarkos rizikos apibendrintos 6 lentelėje.

Lentelė 6. Su klimatu susijusių reikšmingos pertvarkos rizikos

Rizikų vertinimas		
Pertvarkos įvykiai (TCFD)		Galimas finansinis poveikis
Politika ir teisė	Išmetamųjų šESD įkainojimas didesnėmis kainomis	Emisijų apmokestinimas ar kiti reguliavimo reikalavimai, kurie didintų Grupės sąnaudas.
	Klientų elgesio / prioritetų pokyčiai	Nesiūlant mažesnį CO ₂ pėdsaką turinčių alternatyvų, dėl vartotojų elgsenos pokyčių gali mažėti produkcijos vartojimas.
Rinka	Pabrangusios žaliavos	Išaugusios žaliavų sąnaudos dėl žemės ūkio ir pienininkystės ūkių prisitaikymo prie klimato poveikio mažinimo reikalavimų.
	Išaugęs suinteresuotųjų subjektų susirūpinimas	Neskiriant dėmesio šESD emisijų mažinimui visoje veikloje, įskaitant vertės grandinę, gali brangti skolinimasis ir didėti klientų bei partnerių spaudimas.
Reputacija	Išaugęs suinteresuotųjų subjektų susirūpinimas	Neskiriant dėmesio šESD emisijų mažinimui visoje veikloje, įskaitant vertės grandinę, gali brangti skolinimasis ir didėti klientų bei partnerių spaudimas.

Perėjimas prie mažiau taršių alternatyvų ir žaliosios energijos gali padėti diferencijuoti Grupę rinkoje, sustiprinti jos reputaciją, pritraukti tvarumą vertinančius vartotojus bei ilgai optimizuoti sąnaudas ir didinti atsparumą klimato kaitos rizikoms.

IRO-1 - REIKŠMINGO POVEIKIO, RIZIKŲ IR GALIMYBIŲ NUSTATYMO IR VERTINIMO PROCESŲ APRAŠYMAS, IRO-1 G1 REIKŠMINGO POVEIKIO, RIZIKŲ IR GALIMYBIŲ NUSTATYMO IR VERTINIMO PROCESŲ APRAŠYMAS

Įsigaliojusi Bendrovių tvarumo atskaitomybės direktyva (ES) 2022/2464 (CSRD) ir Europos tvarumo atskaitomybės standartai (ETAS) dvejoją reikšmingumą (angl. *double materiality*) įtvirtino kaip informacijos apie tvarumą atskleidimo pagrindą. 2024 m. pabaigoje, atsižvelgiant į naujus tvarumo atskaitomybės reikalavimus, Grupė pirmą kartą atliko dvejojo reikšmingumo vertinimą, o 2025 m. Grupė atnaujino šį vertinimą. Šios analizės tikslas – nustatyti Grupei svarbiausius aplinkosaugos, socialinius ir valdysenos tvarumo klausimus, kuriais bus pagrįsta tvarumo informacijos atskleidimo apimtis ir formuojama tolimesnė Grupės strategija.

Dvejopo reikšmingumo vertinimo procesas Grupėje buvo sudarytas pagal ETAS reikalavimus. Reikšmingumo vertinimas buvo atliktas konsultuojantis su vidiniais srities ekspertais, atsižvelgiant į geriausią vertinimo metu turėtą informaciją. ETAS nenustato konkrečios metodologijos, kaip Grupė turi planuoti ar vykdyti dvejopo reikšmingumo vertinimą. Todėl Grupė, atsižvelgdama į savo veiklos pobūdį ir aplinkybes, bei iki šiol taikytas gerąsias praktikas, sudarė procesą, atitinkantį ETAS nustatytus reikalavimus ir kriterijus. Reikšmingumo analizės metu Grupė atsižvelgė ir į poveikio, ir į finansinio reikšmingumo aspektus bei jų tarpusavio sąsajas.

Reikšmingų poveikių, rizikų ir galimybių nustatymo bei vertinimo procese dalyvavo skyrių vadovai ir specialistai, atsakingi už veiklos sritis, susijusias su Grupės reikšmingomis tvarumo temomis. Atliekant vertinimą buvo nagrinėtas ir ETAS duotasis į reikšmingumo vertinimą įtrauktinų tvarumo klausimų sąrašas (ETAS 1, TR 16).

Grupė, remdamasi ETAS kriterijais, kiekvieno tvarumo klausimo reikšmingumą vertino atskirai, atsižvelgdama į savo veiklos specifiką bei aplinkybes. Vertinant reikšmingumą, kiek įmanoma, buvo remiamasi objektyvia informacija, ekspertų įžvalgomis ir visuotinai priimtomis mokslinėmis rekomendacijomis. Poveikis, rizikos ir galimybės buvo įvertinti trumpuoju, vidutiniu ir ilguoju laikotarpiais, kurie sutampa su ETAS nurodytais laikotarpių apibrėžimais.

Pagrindiniai Grupės dvejopo reikšmingumo vertinimo žingsniai:

1. Veiklos konteksto analizė (vertės grandinė ir verslo modelis, sektoriaus analizė).
2. Esamų ir galimų poveikių, rizikų bei galimybių nustatymas.
3. Poveikių, rizikų ir galimybių reikšmingumo vertinimas.
4. Reikšmingumo rezultatų apibendrinimas, peržiūra ir patvirtinimas.

Kiti Grupės taikomi išsamaus patikrinimo (angl. due diligence) procesai, skirti nustatyti, įvertinti ir stebėti Grupės esamą ir galimą, teigiamą ir neigiamą poveikį visoje vertės grandinėje, bei konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais taikymas yra apibendrinti kartu su informacija, atskleista pagal GOV-4 atskleidimo reikalavimus. Visi reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės, įskaitant veiksnius, dėl kurių išauga neigiamo poveikio rizika, pagal standarto reikalavimus detalai aprašomi toliau šioje ataskaitoje, kartu su pagal atitinkamą teminį ETAS atskleidžiama informacija.

Reikšmingumo analizės metu Grupė atsižvelgė į poveikius, rizikas ir galimybes, susijusius su Grupe per jos pačios operacijas arba dėl jos verslo santykių.

Dvejopo reikšmingumo vertinimo rezultatus Grupė peržiūri kiekvienais metais.

Atlikus pirminę veiklos konteksto analizę, buvo numatytos tam tikros sritys, kur galėtų bus susitelkę poveikiai aplinkai ir žmonėms:

- tiekimo grandyje, išgaunant Grupės gamyboje naudojamus ingredientus (pienas ir kt.),
- Grupės gamybinėje veikloje (poveikiai aplinkai, darbuotojams, bendruomenėms),
- galutinėje grandinėje, veikiant vartotojus ir galutinius naudotojus per mitybą bei veikiant aplinką dėl išleidžiamos gaminių pakuotės.

Identifikuojant aktualius poveikius, rizikas numatyta dėmesį skirti tiekimo grandinėje esančioms valstybėms, kuriose, remiantis viešai prieinama informacija, galėtų būti naudojamos praktikos turinčios poveikį gamtai (pvz. miškų kirtimas) ir žmonėms (šalies rizika žmogaus teisių pažeidimams).

Atliekant dvejopo reikšmingumo vertinimą Grupė rėmėsi suinteresuotų šalių nuomone ir lūkesčiais, kuriuos nustatė per nuolatinio bendravimo su šiomis šalimis procesus, o taip pat per papildomai organizuota apklausas. Apklausų tikslas buvo suprasti Grupės galimą ar esamą poveikį kiekvienai iš suinteresuotų šalių. Šių šalių įžvalgos buvo įvertintos ne tik nustatant esamą ar galimą poveikį, bet ir vertinant jo reikšmingumą. Gamta buvo laikyta tyliuoju suinteresuotuoju subjektu. Vertinimo metu remtasi Grupei žinoma informacija apie jos veiklos poveikius aplinkai, ir

kitais šaltiniais, įskaitant sektoriaus analizę.

Poveikio vertinimas. Tvarumo klausimas yra reikšmingas poveikio požiūriu, kai jis yra susijęs su Grupės reikšmingu faktiniu ar galimu, teigiamu ar neigiamu poveikiu žmonėms ar aplinkai trumpuoju, vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu: perspektyva iš vidaus į išorę.

Atliekant poveikio reikšmingumo vertinimą Grupė vadovavosi bendraisiais ETAS kriterijais (1 ETAS 3.2 skirsnis „Reikšmingi klausimai ir informacijos reikšmingumas“) ir Europos finansinės atskaitomybės patariamąsios grupės (EFRAG) praktinio taikymo gairėmis. Faktinio neigiamo poveikio reikšmingumą Grupė įvertino pagal poveikio stiprumą, o galimo neigiamo poveikio – pagal stiprumą ir tikimybę. Poveikio stiprumo įvertis suteiktas pagal poveikio mastą, aprėptį ir neatitaisomą poveikio pobūdį. Vertinant galimą neigiamą poveikį žmogaus teisėms poveikio stiprumas yra svarbesnis už tikėtinumą, todėl vertinant su žmogaus teisėmis susijusius klausimus Grupė pritaikė atitinkamus svetus poveikio stiprumui padidinti sąlyginai su tikimybe. Teigiamo poveikio reikšmingumą Grupė įvertino faktinio poveikio atveju – pagal mastą ir aprėptį, ir galimo poveikio atveju – mastą, aprėptį ir tikimybę.

Atlikus kiekvieno poveikio, rizikos, galimybės vertinimą, kiekvienam kokybiniam įverčiui buvo priskirta skaitinė išraiška, pavyzdžiui, poveikio mastas įvertintas 5, kai nustatytas labai didelis poveikis aplinkai, ir 1, kai poveikis labai mažas (nedideli, lengvai valdomi pakeitimai). Sudauginus kiekvieno poveikio, rizikos ir galimybės tikimybės ir stiprumo balus, jie, pagal nustatytą rizikų vertinimo matricą buvo suskirstyti į mažą, vidutinį ir didelį reikšmingumą. Didelis ir vidutinis reikšmingumas laikomi reikšmingais atskleisti šioje ataskaitoje.

Finansinio poveikio vertinimas. Vertindama finansinį poveikį turinčias arba galinčias turėti rizikas ir galimybes Grupė atsižvelgė į savo poveikio ir priklausomybės sąsajas su rizikomis ir galimybėmis, kurių gali atsirasti dėl to poveikio ir priklausomybės, taip pat į kitus rizikos veiksnius.

Finansiniam reikšmingumui nustatyti rizikas ir galimybes Grupė vertino pagal poveikio tikėtinumą, dydį, taikydama kiekybinius ir kokybinius slenksčius. Tikimybė buvo vertinama skalėje nuo 1 iki 5, kur 1 – labai maža tikimybė (mažiau nei 20 proc.), 5 – labai didelė tikimybė (daugiau nei 80 %), o poveikio mastas skalėje nuo 1 iki 5, kur 1 – labai mažas, 5 – labai didelis finansinis poveikis. Finansinio poveikis buvo vertintas remiantis šiais rėžiais: labai mažas (<0.25% Pelnas prieš mokesčius (iki 70 tūkst. Eur)), mažas (Nuo 0,251% iki 1,5% Pelnas prieš mokesčius (nuo 70,1 tūkst. Eur iki 300 tūkst. Eur)), vidutinis (Nuo 1,51% iki 2,50% Pelnas prieš mokesčius (nuo 301 iki 680 tūkst. Eur)), didelis (Nuo 2.51% iki 5% Pelnas prieš mokesčius (Nuo 681 tūkst. Eur iki 1500 tūkst. Eur)), labai didelis (>5% Pelnas prieš mokesčius (Virš 1500 tūkst. Eur)).

Dvejopo reikšmingumo vertinimo metu Grupė vertino tik su tvarumu susijusias rizikas.

Sprendimas dėl poveikių, rizikų galimybių vertinimo buvo diskutuojamas darbinių sesijų metu, į kurias buvo pakviesti atsakingi atitinkamų nagrinėjamų sričių asmenys. Po to Grupės atsakingi asmenys peržiūrėjo ir patvirtino įvertinimą.

Dvejopo reikšmingumo vertinimo procesas šiuo metu jis nėra integruotas į Grupės bendrą rizikos vertinimo ir valdymo procesą. Šių procesų integravimo poreikis bus apsparstytas Grupėje, atsižvelgiant į rinkoje formuojamas ir paplitusias gerąsias praktikas.

Pagrindinis reikšmingumo vertinimo pasikeitimas, lyginant su tuo, kuris buvo atliktas praėjusį ataskaitinį laikotarpį yra tai, kad šiuo ataskaitiniu laikotarpiu buvo atlikta išsami atrinktų suinteresuotų šalių įtraukti, organizuojant apklausas.

IRO-1 E2 REIKŠMINGO SU TARŠA SUSIJUSIO POVEIKIO, RIZIKŲ IR GALIMYBIŲ NUSTATYMO IR VERTINIMO PROCESŲ APRAŠYMAS

Atliekant dvejojo reikšmingumo vertinimą, Grupė analizavo savo veiklos vietų buvimo vietas ir verslo veiklą, kad nustatytų faktinį ir galimą su tarša susijusį poveikį, rizikas ir galimybes savo operacijose ir vertės grandinės pradinėje bei galutinėje grandyse. Buvo atlikta vertės grandinės analizė, kuri padėjo identifikuoti pagrindines Grupės veiklas, geografines vietas ir tų veiklų paveikiamus suinteresuotuosius subjektus, įskaitant gamtą.

Konsultacijos su paveikiamomis bendruomenėmis taršos klausimais papildomai nebuvo atliekamos.

IRO-1 E3 REIKŠMINGO SU VANDENS IR JŪRŲ IŠTEKLIAMS SUSIJUSIO POVEIKIO, RIZIKŲ IR GALIMYBIŲ NUSTATYMO IR VERTINIMO PROCESŲ APRAŠYMAS

Grupė išanalizavo savo turtą ir veiklą, kad nustatytų faktinį ir galimą su vandeniu susijusį poveikį rizikas ir galimybes savo operacijose ir vertės grandinėje. Grupė identifikavo, kad reikšmingas poveikis yra susijęs su Grupės gėrimų gamyboje naudojamu vandeniu.

Grupė turi mineralinio vandens gręžinį TICHĖ, iš kurio išgaunamas aukštos kokybės mineralinis vanduo. Jo išpilstymui naudojama pažangi gamybos technologija, ES standartus atitinkanti įranga bei įdiegta kokybės ir maisto saugos vadybos sistema, užtikrinanti aukštą produkto kokybę.

Konsultacijos su paveikiamomis bendruomenėmis šiuo klausimu papildomai nebuvo organizuojamos.

IRO-1 E4 REIKŠMINGO SU BIOLOGINE ĮVAIROVE IR EKOSISTEMOMIS SUSIJUSIO POVEIKIO, RIZIKŲ IR GALIMYBIŲ NUSTATYMO IR VERTINIMO PROCESŲ APRAŠYMAS

Grupė reikšmingo poveikio, rizikų, priklausomybės ir galimybių vertinimą atliko pagal procesą, aprašytą IRO-1 metodikoje.

Identifikuotos fizinės rizikos: Dėl aplinkos veiksnių ir blogėjančios ekosistemų būklės, plintančių ligų Grupei gali tekti susidurti su prastėjančia žaliavos kokybe/ mažėjančiu kiekiu/kainos svyravimais, bei prienamumu.

Grupė neturi veiklos vietų pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijose.

IRO-1 E5 REIKŠMINGO SU IŠTEKLIŲ NAUDOJIMU IR ŽIEDINE EKONOMIKA SUSIJUSIO POVEIKIO, RIZIKŲ IR GALIMYBIŲ NUSTATYMO IR VERTINIMO PROCESŲ APRAŠYMAS

Atliekant dvejojo reikšmingumo vertinimą, Grupė analizavo savo veiklos vietų buvimo vietas ir verslo veiklą, kad nustatytų faktinį ir galimą su ištekliais ir atliekomis susijusį poveikį, rizikas ir galimybes savo operacijose ir vertės grandinės pradinėje bei galutinėje grandyse. Buvo atlikta vertės grandinės analizė, kuri padėjo identifikuoti pagrindines Grupės veiklas, geografines vietas ir tų veiklų paveikiamus suinteresuotuosius subjektus, įskaitant gamtą.

Konsultacijos su paveikiamomis bendruomenėmis šiuo klausimu papildomai nebuvo organizuojamos.

IRO-2 - ETAS ATSKLEIDIMO REIKALAVIMAI, ĮTRAUKTI Į GRUPĖS TVARUMO ATASKAITĄ

Sąrašas, kuriame pateikiamas informacijos atskleidimo reikalavimų, kurių atsižvelgus į reikšmingumo vertinimo rezultatus buvo laikomasi rengiant tvarumo ataskaitą, pateikiamas šios ataskaitos skyriuje „ETAS rodiklių sąrašas“.

Visų duomenų vienetų, kuriuos būtina atskleisti pagal kitus ES teisės aktus, nurodytus ETAS standarto B priedėlyje, lentelė pateikiama skyriuje „ETAS duomenų vienetų, kurių reikalaujama pagal kitus ES teisės aktus, sąrašas“.

Atskleistina reikšminga informacija buvo nustatyta dvejopo reikšmingumo vertinimo metu, laikantis 1 ETAS 3.2 skirsnyje „Reikšmingi klausimai ir informacijos reikšmingumas“ nustatytų kriterijų.

Minimalūs atskleidimo reikalavimai

Grupė teikia ir viešina informaciją laikydamasi minimalių atskleidimo reikalavimų, susijusių su politikomis (MDR-P), veiksmais (MDR-A), rodikliais (MDR-M) ir tikslais (MDR-T), kartu su atitinkamais informacijos atskleidimo reikalavimais, nustatytais teminiuose ETAS, kaip išdėstyta šioje tvarumo ataskaitoje.

Aplinkosaugos sritis

E1 KLIMATO KAITA

SBM-3 – REIŠMINGAS POVEIKIS, RIZIKOS IR GALIMYBĖS BEI JŲ SĄVEIKA SU STRATEGIJA IR VERSLO MODELIU

Dvejopo reikšmingumo vertinimo (toliau – DRV) metu nustatyti reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės, yra apibendrinti lentelėje ETAS 2 skyriuje SBM-3 - *Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu* dalyje. Šiame skyriuje pateikiama papildoma informacija, remiantis SBM-3 atskleidimo reikalavimais.

Lentelė 7. Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės temoje „Klimato kaita“.

Reikšmingos potemės	Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės
Klimato kaitos švelninimas; Energetika	<p>Faktinis neigiamas poveikis: Neigiamas poveikis aplinkai dėl išsiskyrusių ŠESD emisijų visoje vertės grandinėje.</p> <p>~98% bendro Grupės emisijų kiekio sudaro 3 lygio emisijos, iš kurių 97% susidaro dėl žaliavinio pieno.</p>
Prisitaikymas prie klimato kaitos	<p>Rizikos (remiantis Klimato rizikų vertinimu):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Emisijų apmokestinimas ar kiti reguliavimo reikalavimai, kurie didintų Grupės sąnaudas. ● Nesiūlant mažesnį CO₂ pėdsaką turinčių alternatyvų, dėl vartotojų elgsenos pokyčių gali mažėti produkcijos vartojimas. ● Išaugusios žaliavų sąnaudos dėl žemės ūkio ir pienininkystės ūkių prisitaikymo prie klimato poveikio mažinimo reikalavimų. ● Neskiriant dėmesio ŠESD emisijų mažinimui visoje veikloje, įskaitant vertės grandinę, gali brangti skolinimasis ir didėti klientų bei partnerių spaudimas.

Reikšmingas poveikis ir rizikos tiesiogiai kyla iš Grupės verslo modelio. Pradinėje vertės grandyje susitelkia didžiausias poveikis, ypač žemės ūkyje dėl karvių metano emisijų, taip pat transportavimo ir logistikos procesuose. Todėl numatoma sudaryti partnerystes su ūkininkais, skatinant tvaraus ūkininkavimo praktikų taikymą. Taip pat Grupė planuoja peržiūrėti gamybos procesus, transportavimą, siekdama sumažinti energijos suvartojimą ir pereiti prie atsinaujinančių energijos šaltinių.

Esamas kiekybinis finansinis poveikis kol kas nebuvo nustatytas, tačiau Grupės reikšmingos rizikos gali turėti poveikį jos finansinei būklei, veiklos rezultatams ir pinigų srautams. Artimiausiu metu didžiausias dėmesys turėtų būti skiriamas reguliaciniams pokyčiams, tvarumo iniciatyvų įgyvendinimui bei strategiam išteklių ir investicijų valdymui.

Kol kas Grupė atliko tik pirminę strategijos ir verslo modelio atsparumo analizę, vykdydama klimato rizikų vertinimą, kuris buvo atliktas kokybiniu metodu. Šio vertinimo metu identifikuotos reikšmingos pertvarkos rizikos, peržiūrėta, kaip jos yra valdomos.

E1-1 – PERTVARKOS PLANAS KLIMATO KAITAI ŠVELNINTI

Grupė neturi pertvarkos plano, susijusio su jos pastangomis sušvelninti klimato kaitą. Planą planuojama parengti ir patvirtinti iki 2026 m. pabaigos.

E1-2 – SU KLIMATO KAITOS ŠVELNINIMU IR PRISITAIKYMU PRIE JOS SUSIJUSI POLITIKA

Grupės Tvarumo politikoje įtvirtinti principai, susiję su reikšmingais poveikiais klimato kaitai.

Pagal šią politiką Grupė įsipareigoja prisidėti prie klimato kaitos švelninimo per ŠESD emisijų mažinimą visoje vertės grandinėje, energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir perėjimą prie atsinaujinančių energijos šaltinių savoje veikloje.

Politikoje esantys įsipareigojimai susiję su klimato kaitos švelninimo, energijos vartojimo efektyvumo, atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimo temomis. Kaip Grupė sprendžia šiuos nurodytus klausimus plačiau aprašoma dalyje E1-3 – Su klimato kaitos politika susiję veiksmai ir ištekliai.

Tvarumo politika apima visą Grupės veiklą. Už politikos įgyvendinimą atsakingas generalinis direktorius. Su politika suinteresuoti subjektai gali susipažinti vidinėje dokumentų valdymo sistemoje, susirinkimų metu arba pateikus užklausą tiesioginiam vadovui.

E1-3 – SU KLIMATO KAITOS POLITIKA SUSIJĘ VEIKSMAI IR IŠTEKLIAI

Tvarumo politikoje nustatyti įsipareigojimai dėl klimato kaitos švelninimo, poveikio aplinkai mažinimo yra įgyvendinami per kasmetinius investicijų, veiklos ir taupymo planus.

Grupės įgyvendinti veiksmai:

- **Atsinaujinančios energijos sprendimai**

2025 m. liepos mėnesį, gavus leidimą gaminti elektros energiją, Grupėje pradėjo veikti vėjo jėgainės.

Grupė vykdė investicijas į atsinaujinančios energijos gamybą (daugiau nei 6 mln. eurų investuota į elektros energijos iš atsinaujinančių šaltinių gamybos įrenginius). Įrengtos vėjo jėgainės, kurių įrengtoji galia siekia 9 350 kW. Šios investicijos leis sumažinti ŠESD emisijas ir ilgalaikėje perspektyvoje didinti savarankišką žaliosios energijos gamybą.

2025 m. Grupė pasiekė 99,9 proc. elektros energijos suvartojimo iš atsinaujinančių išteklių, iš kurių 40,7 proc. sudarė nuosavų vėjo jėgainių pagaminta energija.

2025 m. antroje pusėje pradėta įrenginėti saulės elektrinė ant „Tichė“ gamybos pastato stogo. Planuojamas paleidimas - 2026 m. pirmas pusmetis. Šilutės Rambynų teritorijoje saulės elektrinė jau yra įrengta.

- **Transporto parko atnaujinimas**

Atnaujinamas transporto parkas įsigyjant elektromobilius ir hibridinius automobilius, taip mažinant susijusias veiklos emisijas. Ataskaitiniu laikotarpiu įsigytas vienas automobilis.

Taip pat Grupė toliau plečia elektromobilių įkrovimo stotelių tinklą. 2025 metais įrengta stotelė Vilniaus filiale ir pradėtos įrengti stotelės Panevėžio ir Kauno filialuose.

- **Šaldymo įrangos modernizavimas**

Mineralinio vandens padalinyje dviejuose šaldymo įrenginiuose freoninė įranga pakeista į propaninę. Šis sprendimas sumažina fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų naudojimą ir galimą jų nutekėjimo poveikį klimatui. Veiksmas prisideda prie tiesioginių (1 lygio) ŠESD emisijų mažinimo.

- **Kuro rūšies keitimas gamyboje**

Šilutės Rambynas pradėjo naudoti gamtines dujas vietoje suskystintų naftos dujų (propano, butano). Gamtinės dujos pasižymi mažesne ŠESD emisija, todėl šis pokytis mažina energijos gamybos metu susidarancias ŠESD emisijas.

- **Atsinaujinančių degalų naudojimas transporte**

Nuosavoje degalinėje naudojamas dyzelinas su HVO (hidroapdorotu augaliniu aliejumi), kuris sudaro apie 50 % bendro ŽEMAITIJOS PIENO sunaudojamo dyzelino kiekio. Kita dalis degalų įsigyjama mažmeninėse degalinėse – naudojamas dyzelinas su RME biopriedais (Šilutės Rambynas pilnai naudoja šiuos degalus).

Grupė pasirengė ŠESD mažinimo veikslių planą 2026-2030 m. laikotarpiui:

1 ir 2 lygio ŠESD:

- **Transporto parko modernizavimas ir veiklos optimizavimas.** Numatyta plėtoti transporto maršrutų optimizavimo sistemą, siekiant mažinti degalų sąnaudas, įsivertinti galimybę modernizuoti transporto parką, pradėti pereiti prie biometanu, elektra varomų transporto priemonių, įsivertinti HVO degalų naudojimo galimybes.
- **Energijos iš atsinaujinančių išteklių įsigijimas.** Numatyta toliau didinti atsinaujinančios energijos dalį. Grupė dalį savo reikmėms reikalingos elektros energijos pasigamina iš atsinaujinančių išteklių (saulė, vėjas), kita dalis įsigyjama biržoje. Numatyta atlikti įsivertinimą dėl ilgalaikio energijos (PPA) arba kilmės garantijų pirkimo, siekiant rasti ekonomiškai naudingiausią energijos žalinimo mechanizmą. Šį veikslių planuojama įgyvendinti per 2026 m.

3 lygio ŠESD:

- **Duomenų kokybės gerinimas.** Bendradarbiaujant su ūkiais (atliekant apklausas), remiantis tiksliais duomenimis apie taikomas gyvulininkystės praktikas, tikslinti įsigyjamo žaliavinio pieno ŠESD pėdsako vertinimą. Šiuos veiksmus planuojama įgyvendinti 2026-2027 m. laikotarpyje.

Taip pat Grupė Tvarumo strategijoje numatė:

- 2026 m. atlikti energijos vartojimo efektyvumo auditą ir atitinkamai įgyvendinti trumpalaikes priemones;
- Išsikelti konkrečius ŠESD mažinimo tikslus, bei parengti iniciatyvų planą trumpuoju-vidutiniu laikotarpiu.

2026 m. numatyta įsigyti biometanu varomą transporto priemonę pienovežių padalinyje. Remiantis preliminariais skaičiavimais, ši investicija leistų sumažinti CO₂ pėdsaką apie 5 %.

Pagrindiniai klimato kaitos švelninimo veiksmai pagal dekarbonizacijos svetus gali būti skirstomi į atsinaujinančių išteklių energetikos vartojimo ir kuro rūšies pakeitimo, siekiant tvaresnio transporto parko.

Informacija apie pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, kurie reikalaujami pagal Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2021/2178, pateikiama skyriuje *Atitikties Taksonomijai apžvalga*. Kapitalo sąnaudų planas, pagal Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2021/2178 šiam ataskaitiniam laikotarpiui nebuvo numatytas.

Ištekliai

Investicijos į vėjo jėgainių projektus sudarė **6 872 399 Eur (2024 m.)**, finansuotos pasitelkiant žaliąją paskolą. Šiuo metu Grupė nėra nustačiusi būsimų finansinių išteklių sumos. Ši informacija bus nustatyta kitam ataskaitiniam laikotarpiui. Veiklos įgyvendinimui naudojami esamų padalinių žmogiškieji ir techniniai ištekliai bei samdomos techninės priežiūros paslaugos.

Grupė nenumato, kad veiksmų planui įgyvendinti bus reikalingos reikšmingos veiklos ar kapitalo sąnaudos.

E1-4 – SU KLIMATO KAITOS ŠVELNINIMU IR PRISITAIKYMU PRIE JOS SUSIJĘ UŽDAVINIAI

Grupė neturi nustačiusi išmatuojamų ir į rezultatus orientuotų uždavinių valdyti reikšmingiems tvarumo klausimams klimato kaitos temoje. Uždavinius planuojama nustatyti iki 2026 m. pabaigos.

2026 m. numatyta vykdyti veiksmus, numatytus ŠESD mažinimo veiksmų plane (kaip aprašyta dalyje **E1-3 – Su klimato kaitos politika susiję veiksmai ir ištekliai**). Kai bus nustatyti konkretūs tikslai, Grupė planuoja pradėti išsikeltų tikslų vykdymo stebėseną. Tvarumo grupė bus atsakinga už veiksmų vykdymą, o valdyba - už jų priežiūrą. Kas pusmetį bus rengiama pažangos ataskaita, kuri leis parodyti, ką pavyko pasiekti.

Klimato švelninimo tikslams ir jų įgyvendinimui matuoti bus naudojami ŠESD emisijų rodikliai.

Pagrindinis Grupės tikslas yra iki 2050 m. pasiekti klimato neutralumą ŠESD emisijų atžvilgiu. Todėl planuojami nustatyti detalūs uždaviniai bus derinami su šiuo tikslu.

E1-5 – ENERGIJOS SUVARTOJIMAS IR JOS RŪŠIŲ DERINYS

Šioje ataskaitos dalyje atskleidžiama informacija apie su Grupės operacijomis susijusį energijos suvartojimą. Duomenys pateikiami lentelėse 8, 9.

Lentelė 8. Energijos suvartojimas ir energijos rūšių derinys

Energijos suvartojimas ir rūšių derinys	2023 m.			2024 m.			2025 m.		
	ŽEMAITIJ OS PIENAS	Šilutės Rambynas	Grupė	ŽEMAITIJ OS PIENAS	Šilutės Rambynas	Grupė	ŽEMAITIJ OS PIENAS	Šilutės Rambynas	Grupė
(1) Akmens anglių ir jų produktų kuro suvartojimas (MWh)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(2) Žalios naftos ir naftos produktų kuro suvartojimas (MWh)	25 968	19 918	45 886	25 868	16 879	42 747	24 777	4 340	29 117
(3) Gamtinių dujų kuro suvartojimas (MWh)	11 719	0	11 719	15 063	2 436	17 499	23 905	14 966	38 871
(4) Kitų iškastinių išteklių kuro suvartojimas (MWh)	0	0	0	0	0	0	0	0	0

(5) Į(si)gytos iškastinių išteklių elektros energijos, šilumos, garo ir vėsumos suvartojimas (MWh)	25 393	4 433	29 825	15 597	2 880	18 477	98,79	0	98,79
(6) Visas iškastinių išteklių energijos suvartojimas (MWh) (1–5 eilučių suma)	63 079	24 351	87 430	56 527	22 195	78 722	48 781	19 306	68 087
Iškastinių išteklių energijos dalis visame energijos suvartojime (%)	52,05	100	60,07	44,86	90,61	52,31	33,73	79,54	40,32
(7) Branduolinių išteklių kuro suvartojimas (MWh)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Branduolinių išteklių energijos dalis visame energijos suvartojime (%)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(8) Atsinaujinančiųjų išteklių kuro, įskaitant biomasę (kuri taip pat apima biologinės kilmės pramonines ir komunalines atliekas, biodujas, vandenilį iš atsinaujinančiųjų išteklių ir t. t.) suvartojimas	58 121	0	58 121	58 399	0	58 399	65 133	0	65 133
(9) Į(si)gytos atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos, šilumos, garo ir vėsumos suvartojimas	0	0	0	11 078	2 299	13 377	16 968	4 159	21 127

(MWh)									
(10) Nenaudojant kuro pasigamintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimas (MWh)	0	0	0	0	0	0	13 721	806,49	14 528
(11) Visas atsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimas (MWh) (8–10 eilučių suma)	58 121	0	58 121	69 476	2 299	71 776	95 823	4 966	100 789
Atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis visame energijos suvartojime (%)	47,95	0,00	39,93	55,14	9,39	47,69	66,27	20,46	59,68
Visas energijos suvartojimas (MWh) (6 ir 11 eilučių suma)	121 200	24 351	145 551	126 004	24 494	150 498	144 604	24 272	168 876

Grupės veikloje buvo pagaminta 76 395,74 MWh šilumos ir elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių (biokuro, vėjo ir saulės energijos). Iš neatsinaujinančių išteklių (gamtinių dujų, suskystintų naftos dujų) pagaminta 39 009,78 MWh šilumos energijos.

2025 metais tiek ŽEMAITIJOS PIENAS, tiek Šilutės Rambynas pradėjo gaminti elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių. Įrenginiai, gaminantys elektrą paleisti ne nuo metų pradžios, todėl kitais metais, tikėtina, ši savo pasigamintos energijos dalis dar labiau išaugs. Bendrai atsinaujinančių išteklių energijos dalis visame energijos vartojime išaugo 12%, lyginant su 2024 metais ir persvėrė neatsinaujinančių išteklių suvartojimą santykiu 60% / 40%.

Lentelė 9. Energijos suvartojimo intensyvumas

Energijos suvartojimo intensyvumas pagal grynąsias pajamas	2023	2024	% N/N-1	2025	% N/N-1
Visas vykdant didelį poveikį klimatui darančių sektorių veiklą suvartotos energijos kiekis, padalytas iš grynąsias pajamas, gautų iš tos veiklos (MWh / Eur)	0,0005236	0,00048920	-6,56%	0,000496224	-5.22%

Pastaba. Remtasi didelį poveikį klimatui darančio gamybos sektoriaus (EVRK 105100) duomenimis.

Lentelė 10. Grynosios pajamos iš veiklos didelio klimato poveikio sektoriuose, EUR

Išsami informacija apie grynąsias pajamas	2023	2024	2025
Didelį poveikį klimatui darančių sektorių veiklos grynosios pajamos, naudotos energijos suvartojimo intensyvumui apskaičiuoti	278 003 792	307 643 000	340 322 215
Visos grynosios veiklos pajamos (finansinės ataskaitos)	278 003 792	307 643 000	340 322 215

Pastaba. Nuoroda į finansinėse ataskaitose pateiktą pajamų eilutę: bendrovės ir konsoliduotų finansinių ataskaitų bendrųjų pajamų ataskaitos pajamos pagal sutartis su klientais.

E1-6 – BENDRI IŠMESTI 1, 2 IR 3 LYGIŲ ŠESD KIEKIAI IR VISAS IŠMESTAS ŠESD KIEKIS

Lentelėje 11 Grupė atskleidžia į atmosferą išmetamų ŠESD emisijų kiekius.

Lentelė 11. ŠESD emisijos

Emisijų rūšis	Retrospektyviniai duomenys					
	Baziniai metai 2023	2024	Palyginimas su praėjusiais metais (% N / N-1)	2025	Palyginimas su baziniais metais	Palyginimas su praėjusiais metais (% N / N-1)
1 lygio ŠESD išmetimas						
Bendras išmestas 1 lygio ŠESD kiekis (tCO ₂ e)	15 180	15 288	0,7%	16 359	7,8%	7,0%
1 lygio ŠESD kiekis, kuriam taikoma reguliuojama ATLPS, procentinė dalis (%)	0	0		0		
2 lygio ŠESD išmetimas						
Bendras rinkos metodo nustatytas išmestas 2 lygio ŠESD (tCO ₂ e)	17 348	10 450	-39,8%	9,1	-99,9%	-99,9%
Vieta grindžiamu metodu apskaičiuotas bendras	4 502	3 778	-16,1%	4 069	-9,6%	7,7%

išmestas 2 lygio ŠESD kiekis (tCO ₂ e)						
Reikšmingas išmestas 3 lygio ŠESD kiekis						
Visas bendras netiesiogiai išmestas (3 lygio) ŠESD kiekis (tCO ₂ e)	554 416	593 643	7,1%	654 904	18,1%	10,3%
1. Perkamos prekės ir paslaugos	535 510	572 276	6,9%	635 881	18,7%	11%
2. Ilgalaikis materialusis turtas	3 362	4 634	37,8%	5 091	51,4%	9,9%
3. Su kuru ir energija susijusi veikla (nejtraukta į 1 ar 2 lygį)	4 437	4 557	2,7%	4 212	-5,1%	-7,6%
4. Pradinės grandies transportavimas ir platinimas	1 389	1 761	26,8%	2 040	46,9%	15,9%
5. Vykdamas veiklą susidariusios atliekos	338	380	12,5%	408	20,9%	7,5%
6. Verslo kelionės	27	54	99,4%	37	34,9%	-32,3%
7. Darbuotojų važinėjimas į darbą	587	622	6,0%	621	5,9%	-0,1%
8. Pradinės grandies nuomojamas turtas	0	0	-	0	-	-
9. Galutinės grandies transportavimas	8 766	9 358	6,8%	6 613	-24,6%	-29,3%
10. Parduodamų produktų apdorojimas	0	0	-	0	-	-
11. Parduodamų produktų naudojimas	0	0	-	0	-	-
12. Parduodamų produktų šalinimas pasibaigus gyvavimo ciklui	0	0	-	0	-	-

13. Galutinės grandies nuomojamas turtas	0	0	-	0	-	-
14. Franšizės	0	0	-	0	-	-
15. Investicijos	0	0	-	0	-	-
Visas išmestas ŠESD kiekis						
Visas išmestas ŠESD kiekis (rinkos metodas) (tCO ₂ e)	586 944	619 381	5,5%	671 272	14,4%	8,4%
Visas išmestas ŠESD kiekis (vietos metodas) (tCO ₂ e)	574 098	612 708	6,7%	675 332	17,6%	10,2%

Taip pat, 2025 m. veikloje susidarė 46 363 t biogeninės kilmės CO₂, kuris buvo išmestas deginant biokurą ŽEMAITIJOS PIENO katilinėje bei Vilniaus filiale dėl suvartoto centrinio šildymo. 2024 m. veikloje susidarė 38 016 t biogeninės kilmės CO₂, 2023 m. veikloje susidarė 37 836 t biogeninės kilmės CO₂.

Lentelė 12. ŠESD intensyvumas

Taršos ŠESD intensyvumas pagal grynąsias pajamas	Baziniai metai 2023	2024	Palyginimas su praėjusiais metais (% N / N-1)	2025	Palyginimas su baziniais metais	Palyginimas su praėjusiais metais (% N / N-1)
Visas išmestas ŠESD kiekis (pagal rinka grindžiamą metodą), padalytas iš grynujų pajamų (t CO ₂ e / Eur)	0,00211	0,00201	-4,6%	0,00197	-6,6%	-2,0%
Visas išmestas ŠESD kiekis (pagal vieta grindžiamą metodą), padalytas iš grynujų pajamų (t CO ₂ e / Eur)	0,00207	0,00199	-3,6%	0,00198	-3,9%	-0,4%

Pastaba. Kryžminė nuoroda į grynujų pajamų eilutę arba atskleidimą finansinėse ataskaitose: Bendrovės konsoliduotų finansinių ataskaitų bendrųjų pajamų ataskaitos eilutė - pajamos pagal sutartis su klientais.

ŠESD skaičiavimo metodologija

Skaičiavimai atlikti vadovaujantis „Greenhouse Gas Protocol“ (GHG) ir Tarpvvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC) gairėmis.

Į vertinimą įtraukiamos visos emisijas sukeliančios veiklos, vykdomos Grupės įmonėse ir atitinkančios veiklos kontrolės principus (angl. operational control), įskaitant visų trijų ŠESD lygių vertinimą.

Emisijų skaičiavimas apima ne tik CO₂, bet ir kitas veikloje susidarančias šiltnamio efektą sukeliančias dujas (CH₄, N₂O, HFCs) perskaičiuojant jas į CO₂ ekvivalentą pagal standartinius koeficientus (IPCC AR5) ir žymint galutinį bendrą skaičių CO₂ ekv.

Naudoti emisijų faktorių šaltiniai:

- IPCC
- IPCC AR5 šaltnešiams
- Europos Aplinkos Agentūros oro taršos inventorių gairės
- Association of Issuing Bodies (AIB, Residual mix ir Production mix) elektros energijai
- DEFRA
- IEA energijos nuostoliams
- Cornell Hotel Sustainability Benchmarking (CHSB) index 2021
- PROBAS duomenų bazė
- AGRIBALYSE, 2023
- Journal of Dairy Science Volume 105, Issue 12, December 2022, Pages 9713-9725

2025 m. 100% 3 lygio emisijų yra įvertinta remiantis konkrečios veiklos duomenimis.

Toliau pateikiamos prielaidos ir vertinimo ribos, susijusios su 3 lygio emisijomis:

Perkamos prekės ir paslaugos: Vertinami pagrindinių žaliavų įsigyjimai (svoriu, nuo 3 tonų). Ilgalaikis turtas: Vertinamos visos išlaidos ilgalaikiam turtui, naudodami kategorijų vidurkinis išlaidų emisijų faktorius.

Su kuru ir energija susijusi veikla (neįtraukta į 1 ar 2 lygį): Vertinamos visos išlaidos ilgalaikiam turtui, naudojami išlaidų kategorijų vidurkiniai išlaidų emisijų faktoriai.

Pradinės grandies transportavimas ir platinimas: Vertinamos visos išlaidos transportavimui (trečių šalių paslaugos).

Veikloje susidariusios atliekos: Atliekos perduotos tvarkymui pagal GPAIS ataskaitą.

Verslo kelionės: Išlaidos skrydžiams, autobusų, traukinių bilietams bei taxi. Taip pat, nakvynių išlaidos.

Darbuotojų judumas: Darbuotojų kelionės į darbą nuosavu transportu (rezultatai ekstrapoliuoti remiantis darbuotojų dalyvavusių apklausoje atsakymais).

Pradinės grandies nuomojamas turtas: Neaktualu, visos susijusios emisijos įtrauktos į 1 ir 2 lygio vertinimą.

Galutinės grandies transportavimas: Vertinami kelių ir jūrų transportu pervežti kroviniai remiantis pradžios-pabaigos taškais bei krovinių svoriu.

Parduodamų produktų apdorojimas: Neaktualu, emisijų nekyla.

Parduodamų produktų naudojimas: Neaktualu, emisijų nekyla.

Parduotų produktų šalinimas pasibaigus gyvavimo ciklui: Neskaičiuojama dėl žemo reikšmingumo ir patikimų duomenų trūkumo, nedideli kiekiai emisijų kyla per į rinkas išleistas pakuotes, tačiau nėra informacijos apie jų tvarkymą.

Galutinės grandies nuomojamas turtas: Neaktualu, emisijų nekyla.

Frančizės: Neaktualu, emisijų nekyla.

Investicijos: Neaktualu, emisijų nekyla.

E1-7 – ŠESD ABSORBAVIMAS IR ŠESD KIEKIO MAŽINIMO PROJEKTAI, FINANSUOJAMI ANGLIES DIOKSIDO KREDITAIS

Grupė neįgyvendino ir neprisidėjo prie projektų, skirtų absorbuoti ar saugoti ŠESD emisijas.

Grupė nefinansavo klimato kaitos švelninimo projektų pirkdama anglies dioksido kreditus.

E1-8 – ANGLIES DIOKSIDO ĮSIKAINOJIMAS

Grupė netaiko anglies dioksido įsikainojimo sistemų.

E1-9 NUMATOMAS FINANSINIS REIŠMINGŲ SU KLIMATU SUSIJUSIŲ FIZINIŲ IR PERTVARKOS RIZIKŲ IR POTENCIALIŲ GALIMYBIŲ POVEIKIS

Grupė, pasinaudodama galimybe palaipsniui atskleisti informaciją, nenurodo su klimatu susijusių fizinių ir pertvarkos rizikų ir potencialių galimybių finansinio poveikio.

E2 TARŠA

SBM-3 – REIŠMINGAS POVEIKIS, RIZIKOS IR GALIMYBĖS BEI JŲ SĄVEIKA SU STRATEGIJA IR VERSLO MODELIU

Dvejopo reikšmingumo vertinimo (toliau – DRV) metu nustatyti reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės, yra apibendrinti lentelėje ETAS 2 skyriuje SBM-3 - *Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu* dalyje. Šiame skyriuje pateikiama papildoma informacija, remiantis SBM-3 atskleidimo reikalavimais.

Lentelė 13. Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės temoje „Tarša“.

Reikšmingos potėmės	Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės
Oro tarša	<p>Faktinis neigiamas poveikis: Oro tarša gamybinėje veikloje, per transportavimą, ūkių veikloje. Oro tarša gamybinėje veikloje yra reguliuojama pagal Grupės turimą TIPK (Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) leidimą. Leidime yra nustatytos leistinos teršalų išmetimo į aplinkos orą normos ir kitos veiklos sąlygos, kurių Grupė griežtai laikosi. Monitoringo duomenys yra nustatyta tvarka teikiami atsakingoms institucijoms. Visgi, tiek dėl gamybinės veiklos, tiek tiekimo grandinės veiklos ir transportavimo, laikoma, kad tam tikras poveikis aplinkai vyksta.</p>
Vandens tarša	<p>Galimas neigiamas poveikis: Teršalai, išleidžiami kartu su nuotekomis gamyboje. Grupė nėra nustačiusi pažeidimų, o taip pat nėra žinoma apie nuotekų išvalymo neefektyvumą ar žalą aplinkai. Grupės įmonės neturi savo valymo įrenginių - visos gamybinės nuotekos išleidžiamos į miesto valymo tinklus UAB „Telšių vandenys“ ir UAB „Šilutės vandenys“.</p> <p>Rizika: Incidentai ir dėl kitų priežasčių padidėjusios išlaidos, susiję su susidarantiomis užterštomis nuotekomis.</p>
Vandens tarša; Dirvožemio tarša	<p>Galimas neigiamas poveikis: Dėl žemės ūkio sektoriui būdingos rizikos, tiekimo grandinėje gali kilti dirvožemio ir vandens taršos pavojus. Užteršimo atvejų fiksuota nebuvo. Vertinimas atliktas remiantis bendra informacija apie sektoriaus veiklos pobūdį ir su juo susijusias galimas poveikio aplinkai rizikas.</p>
Incidentai: teršalų išsiliejimas į orą / vandenį / žemę	<p>Rizika: Dėl amoniakinėje kompresorinėje galimo įvykti išsiliejimo. Incidentų praktikoje fiksuota nebuvo, visgi laikoma, kad rizika reikšminga, dėl galimo finansinio poveikio dydžio, jei toks incidentas įvyktų.</p>

Šie poveikiai ir rizikos tiesiogiai kyla iš Grupės verslo modelio – pieno produktų gamybos procesų, inžinerinės infrastruktūros, nuotekų tvarkymo, o taip pat – dalis susiję su ūkių veikla ir sektoriui būdingomis rizikomis.

Grupės Tvarumo strategijoje („Mažiname poveikį aplinkai“) taršos prevencija yra integruota kaip prioritetinga kryptis. Ji numato:

- sistemingą oro, vandens ir dirvožemio taršos mažinimą;
- incidentų prevenciją ir reagavimo planų parengimą;
- modernių prevencijos ir stebėsenos priemonių diegimą;
- darbuotojų kompetencijos stiprinimą.

Taršos poveikis lemia Grupės veiklos sprendimus – atliekamos cheminių medžiagų analizės, planuojami technologiniai atnaujinimai, numatomos papildomos filtravimo, nuotekų valdymo ir monitoringo priemonės.

Esamas finansinis poveikis nėra nustatytas, tačiau DRV rezultatai rodo, kad incidentai ar taršos ribų viršijimai galėtų turėti reikšmingą finansinę įtaką dėl galimų baudų, remonto, valymo išlaidų ir reputacijos žalos. Todėl Grupė prioretizuoja taršos prevenciją kaip strateginę sritį.

Praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu tema „Tarša“ nebuvo laikoma reikšminga, tad susiję atskleidimai nebuvo teikiami.

Grupė neatliko strategijos ir verslo modelio atsparumo analizės ataskaitiniu laikotarpiu, išskyrus šių sričių analizę, kuri buvo atlikta dvejojimo reikšmingumo vertinimo metu.

E2-1 – SU TARŠA SUSIJUSI POLITIKA

Grupės Tvarumo politikoje įtvirtinti principai apima įsipareigojimus, susijusius su oro ir vandens taršos prevencija bei kontrole.

Remiantis Tvarumo politika, Grupė įsipareigoja sistemingai mažinti veiklos į orą išmetamą ir su nuotekomis išleidžiamą taršą, diegti modernias prevencijas, mažinimo ir stebėsenos priemones. Politika nėra siejama su konkrečiu teršalu ar medžiaga. Įsipareigojimai susiję su Grupės veikla, neapima vertės grandinės.

Politikoje ir Tvarumo strategijoje Grupė numato, kaip švelninamas neigiamas poveikis, susijęs su oro ir vandens tarša, įskaitant prevenciją ir kontrolę. Grupė numato vertinti galimybes keisti medžiagas ir procesus, kurie labiausiai prisideda ar gali prisidėti prie oro ir vandens taršos. Konkretūs numatyti veiksmai plačiau aprašomi dalyje E2-2 – Su tarša susiję veiksmai ir iššūkiai.

Šie įsipareigojimai taikomi tiek ŽEMAITIJOS PIENO, tiek Šilutės Rambyno veikloje. Už politikos įgyvendinimą atsakingas generalinis direktorius. Su politika suinteresuoti subjektai gali susipažinti vidinėje dokumentų valdymo sistemoje, susirinkimų metu arba pateikus užklausą tiesioginiam vadovui.

E2-2 – SU TARŠA SUSIJĘ VEIKSMAI IR IŠŪKIAI

Grupė nuosekliai įgyvendina veiksmus, skirtus mažinti oro, vandens taršą, stiprinti prevenciją ir gerinti taršos valdymo efektyvumą.

Grupė jau ne vienerius metus įgyvendina gamybos optimizavimo priemones, kurios kartu prisideda prie taršos mažinimo. Gamybos metu susidarantys šalutiniai produktai perduodami biodujų gamybai, taip sumažinant į nuotekas patenkančią organinę apkrovą ir BDS₇ rodiklius.

Taip pat 2025 m. Grupė pradėjo vykdyti į nuotekas patenkančių teršalų inventorizaciją, siekdama geriau valdyti ir mažinti nuotekų taršą.

2026 m. suplanuoti veiksmai:

- Atlikti cheminių medžiagų analizę, siekiant nustatyti galimas sveikatai ar aplinkai kenksmingas medžiagas ir įvertinti jų pakeitimo saugesnėmis alternatyvomis galimybes.
- Vadovaujantis atlikta nuotekų teršalų inventorizacija sudaryti veiksmų planą didžiausių teršalų mažinimui ir jį vykdyti.
- Organizuoti reguliarius darbuotojų mokymus apie tinkamą cheminių medžiagų tvarkymą.
- Atlikti analizę ir nustatyti pagrindinius oro, vandens ir dirvožemio taršos šaltinius, įvertinti taršos normų viršijimo priežastis.
- Įvertinti galimybes diegti papildomas filtravimo sistemas arba kitas nuotekų valymo priemones.
- Atlikti ŠGP atliekų rūšavimo, taip nenukreipiant jų į nuotekas, galimybių analizę.
- Atlikti azoto ir fosforo „sugaudymo iš nuotekų“ galimybių analizę.
- Svarstyti įsivertinti naudą, galimybes, rizikas įrengti pirminio nuotekų valymo įrenginius prieš išleidžiant nuotekas į miesto valymo tinklus.

Taršos valdymo planams įgyvendinti reikšmingų kapitalo investicijų nenumatyta. Veiklos išlaidos daugiausia susijusios su vidiniais procesais (analizėmis, mokymais, procedūrų rengimu).

E2-3 – SU TARŠA SUSIJĘ UŽDAVINIAI

Grupė Tvarumo strategijoje yra nustačiusi šiuos tikslus:

- 0 taršos avarių (išsiliejimų ar kitų neapibrėžtų taršos leidimuose pažeidimų).
- 0 leidimuose nustatytų aplinkos oro taršos ribų viršijimų.

Nustatyti uždaviniai yra susiję su Grupės tikslais, kurie numatyti Tvarumo politikoje (kaip atskleidžiama skyriuje E2-1 – Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusi politika) - susiję su oro ir vandens taršos prevencija bei kontrole. Ataskaitiniu laikotarpiu avarių ir oro taršos ribų viršijimų nefiksuota. Grupė susirūpinimą keliančių ir labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų savo veikloje nenaudoja. Grupės nustatyti tikslai nėra savanoriški – jie grindžiami galiojančių teisės aktų ir leidimuose nustatytų reikalavimų laikymusi.

Uždaviniai taikomi visoms Grupės gamybinėms veikloms. Uždavinių įgyvendinimo pažanga stebima atliekant nuolatinę taršos monitoringo analizę.

Papildomai vykdoma incidentų registracija ir tobulinami reagavimo procesai, siekiant užtikrinti savalaikį ir veiksmingą atsaką į galimus taršos atvejus.

E2-4 ORO, VANDENS IR DIRVOŽEMIO TARŠA

Azotas ir fosforas nuotekose susidaro pieno produktų gamybos procesų metu, kadangi šių medžiagų natūraliai yra piene. Gamybos metu atliekami technologinių linijų plovimai (CIP), kurių metu pašalinami produktų likučiai, turintys azoto ir fosforo junginių.

Lyginant su 2024 metais, 2025 metais nustatytas padidėjęs fosforo kiekis ir sumažėjęs azoto kiekis nuotekose. Fosforo padidėjimui galėjo turėti įtakos gamybos apimčių didėjimas ir pradėtas išrūgų demineralizacijos procesas bei su nauju procesu susiję ploviklių sudėties pokyčiai.

Azoto pokyčius galėjo lemti pasikeitęs nuotekų srauto režimas – dėl padidėjusių gamybos apimčių ir papildomų procesų galėjo padidėti mažiau užteršto vandens dalis bendrame nuotekų sraute, dėl ko sumažėjo azoto koncentracija. Taip pat galimi momentiniai gamybos apimčių ar žaliavos sudėties svyravimai mėginių ėmimo laikotarpiu.

Lentelė 14. Teršalai

Teršalas	Išleidžiamų teršalų riba		Išmesti teršalai	
	į vandenį, kg/metus	į žemę, kg/metus	į vandenį, kg/metus	į vandenį, kg/metus
			2024	2025
Bendras azotas	50 000	50 000	87 165	65 782
Bendras fosforas	5 000	5 000	11 537	20 339

Pastaba: Į konsoliduotą kiekį įtraukiami tik tų įrenginių, kurie viršija išleidžiamų teršalų ribas, išmetami teršalai. Tokie viršijimai yra tik ŽEMAITIJOS PIENO veikloje. Tad lentelėje atskleidžiami kiekiai apima tik ŽEMAITIJOS PIENO veikloje susidarantį teršalus (nuotekos).

ŽEMAITIJOS PIENO išleidžiamų nuotekų kiekis patenka į Ūkio subjektų monitoringo nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro įsakymu D1-546, nustatytas ribas, kuomet reikia atlikti su nuotekomis išleidžiamų teršalų monitoringą.

Remiantis minėtais nuostatais, ŽEMAITIJOS PIENO Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (TIPK) leidime yra pateikta su Aplinkos apsaugos agentūra suderinta Aplinkos monitoringo programa, kuria vadovaujantis Bendrovė atlieka nuotekų taršos tyrimus. Programoje nurodytas mėginių ėmimo periodiškumas - 1 kartą per mėnesį. Šių mėginių rezultatai yra pagrindas apskaičiuojant metinį su nuotekomis išleistų teršalų kiekį (tarp jų - azoto ir fosforo), kuris apskaičiuojamas vadovaujantis Vandens naudojimo ir nuotekų tvarkymo apskaitos tvarkos aprašo nuostatomis.

E3 VANDENS IR JŪRŲ IŠTEKLIAI

SBM-3 – REIŠMINGAS POVEIKIS, RIZIKOS IR GALIMYBĖS BEI JŲ SĄVEIKA SU STRATEGIJA IR VERSLO MODELIU

Dvejopo reikšmingumo vertinimo (toliau – DRV) metu nustatyti reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės, yra apibendrinti lentelėje ETAS 2 skyriuje *SBM-3 - Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu* dalyje. Šiame skyriuje pateikiama papildoma informacija, remiantis SBM-3 atskleidimo reikalavimais.

Lentelė 15. Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės temoje „Vandens ir jūrų ištekliai“.

Reikšmingos potėmės	Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės
Vandens suvartojimas	Faktinis neigiamas poveikis: Ūkininkavimo veikla siejama su dideliu vandens suvartojimu.
	Galimas neigiamas poveikis: Vandens suvartojimas papildomoje - nealkoholinių gėrimų gamybos veikloje. Gaminamas mineralinis vanduo „Tiché“ ir gaivieji gėrimai „Gaja“ (iš natūralaus mineralinio vandens „Tiché“).
Vandens išleidimas	Galimas neigiamas poveikis: Užterštų nuotekų išleidimas.

Grupės veikla gali turėti neigiamą poveikį vandens ištekliams:

- per vertės grandinę dėl ūkininkavimo veiklos, siejamos su dideliu vandens suvartojimu, bei
- dėl užterštų nuotekų išleidimo.

Poveikis kyla tiek per tiesioginę veiklą (gamybą, nuotekų susidarymą), tiek per veiklos pobūdžio specifiką (pieno sektoriaus priklausomybę nuo vandens išteklių).

Viena iš Grupės veiklos sričių yra mineralinio vandens ir gėrimų gamyba. Iki šiol nėra nustatyta neigiamų poveikių vandens ištekliams dėl vykdomos veiklos, visgi tema laikoma reikšminga, nes veiklai vykdyti būtini vandens ištekliai. Poveikis kyla tiesiogiai iš Grupės verslo modelio.

Grupė neatliko strategijos ir verslo modelio atsparumo analizės ataskaitiniu laikotarpiu, išskyrus šių sričių analizę, kuri buvo atlikta dvejopo reikšmingumo vertinimo metu.

Lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, Grupė, atnaujinus dvejopo reikšmingumo vertinimą, patikslino reikšmingų poveikių formuluotes. Reikšmingos potemės išliko tokios pat.

E3-1 – SU VANDENS IR JŪRŲ IŠTEKLIAMS SUSIJUSI POLITIKA

Remiantis Tvarumo politika, Grupė yra įsipareigojusi laikytis galiojančių aplinkos apsaugos teisės aktų, mažinti poveikį aplinkai ir diegti prevencines priemones taršai mažinti. Šie bendrieji įsipareigojimai taikomi ir vandens bei nuotekų valdymo praktikai, tačiau atskiros politikos, skirtos vandens ir jūrų išteklių temai, dar nėra priimta.

Su užterštomis nuotekomis susiję politikos įsipareigojimai plačiau aprašyti dalyje *E2-1 – Su tarša susijusi politika*. Šioje dalyje ir dalyje *E2-2 – Su tarša susiję veiksmai ir ištekliai* plačiau aprašoma, kaip sprendžiami klausimai susiję vandens taršos, kurią sukelia Grupės veikla, prevencija ir mažinimu.

Politika neapima įsipareigojimų, susijusių su reikšmingo vandens suvartojimo mažinimu vertės grandinės pradinėse grandyse esančiose vandens rizikos teritorijose, kadangi pagal turimą vertinimą tokios rizikos teritorijos Grupės veikloje ar tiekimo grandinėje nėra nustatytos.

E3-2 – SU VANDENS IR JŪRŲ IŠTEKLIAMS SUSIJĘ VEIKSMAI IR IŠTEKLIAI

Siekiant efektyviau naudoti išteklius, mažinamas vandens suvartojimas, o surinktas vanduo kur yra galima gamyboje panaudojamas pakartotinai.

Su užterštomis nuotekomis susiję veiksmai plačiau aprašyti dalyje *E2-2 – Su tarša susiję veiksmai ir ištekliai*.

Grupė neskiria specifinių veiksmų ar išteklių vandens rizikos teritorijoms, įskaitant didelio vandens stygiaus teritorijas, nes pagal turimą vertinimą tokios teritorijos Grupės veikloje ar tiekimo grandinėje nėra nustatytos.

Papildomų veiksmų Grupė šioje temoje neįgyvendina.

E3-3 – SU VANDENS IR JŪRŲ IŠTEKLIAMS SUSIJĘ UŽDAVINIAI

Grupė yra išsikėlusį pamatuojamą ir į rezultatus orientuotą uždavinį šioje temoje. Šio tikslo įgyvendinimas prisideda prie nuotekų taršos mažinimo. Tikslas: sumažinti nuotekų taršos BDS₇ rodiklį nuo 1 280 mg/l iki 800 mg/l iki 2030 m. Ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais pasiekta pažanga – nuotekų taršos BDS₇ sumažinimas nuo 1 280 mg/l iki 1 100 mg/l, kaip numatyta sutartyje su nuotekų tvarkytoju. 2025 metais didžiausia BDS₇ tarša buvo 1 076 mg/l, tad toliau stabiliai išlaikoma sumažinta tarša.

Šis tikslas yra susijęs su strateginiu siekiu mažinti nuotekų taršą, taip optimizuojant veiklos sąnaudas, mažinant nuotekų tvarkymo išlaidas bei geriau panaudojant išteklius.

Uždavinys apima ŽEMAITIJOS PIENO veiklą gamykloje, esančioje Sedos g. 35, Telšiai.

Pažanga matuojama nuo 2018 m., kada pradinė BDS₇ nuotekų taršos rodiklio reikšmė siekė 1720 mg/l. Per 2018–2023 m. laikotarpį rodiklio reikšmę, taikant įvairias priemones, pavyko sumažinti iki 1280 mg/l. 2024 m. – rodiklio reikšmė siekė jau 1100 mg/l ir panaši išliko 2025 m.

BDS₇ nuotekų taršos rodiklis nustatomas akredituotos laboratorijos atliktais tyrimais. Nuotekų taršos rodiklis buvo derinamas su nuotekų tvarkytoju. Duomenų rinkimo ir skaičiavimo procesai išliko nepakitę.

Nuotekų taršos rodikliai stebimi per meterOn sistemą. Taip pat nuotekų taršos (BDS) duomenys yra vizualizuojami gamybos koridoriuje esančiame ekrane, kad visi darbuotojai galėtų matyti paskutinių 10 dienų nuotekų taršos rodiklius.

Kitų tikslų, susijusių su vandens suvartojimu, Grupė nėra išsikėlus.

E3-4 – VANDENS SUVARTOJIMAS

Informacija apie Grupės suvartojamo vandens kiekį ataskaitiniu laikotarpiu pateikiama lentelėje 16. Vandens suvartojimas Grupėje fiksuojamas ir skaičiuojamas pagal skaitiklių parodymus. Vandens suvartojimas auga proporcingai su gamybos apimčių didėjimu.

Lentelė 16. Vandens suvartojimas 2024 - 2025 m.

	Visas vandens suvartojimas (m ³)	Apytakinio vandens ir pakartotinai naudojamo* vandens kiekis (m ³)	Vandens naudojimo intensyvumas: visas su nuosavomis operacijomis susijęs vandens suvartojimas (m ³), tenkantis vienam milijonui EUR grynujų pajamų	Visas vandens suvartojimas (m ³)		Vandens naudojimo intensyvumas: visas su nuosavomis operacijomis susijęs vandens suvartojimas (m ³), tenkantis vienam milijonui EUR grynujų pajamų
				2024	2025	
Iš viso	32 413	3 383 630	105,359	40 152	3 712 144	117,982
ŽEMAITIJOS PIENAS:						
Gėlo vandens gręžiniai	21 317	3 383 630		28 443	3 712 144	
Mineralinio vandens gręžinys	10 982	0		11 490	0	
Vandentiekio vanduo	114	0		219	0	

Šilutės Rambynas:

Vandentiekio vanduo	0	0		0	0	
Gręžinio vanduo	0	0		0	0	

Pastaba. Visi pateikti duomenys yra surinkti tiesioginio matavimo metodu. Vandens vartojimo stebėjimui ir analizei naudojama [lamus](#) sistema. 2024 metų duomenys koreguoti ir 2025 metų duomenys pateikti pagal ETAS reikalavimus, neįtraukiant vandens, kuris išleidžiamas nuotekų tvarkytojui, t.y. vandens suvartojimas apima vandens kiekį, paimtą į įmonės (ar objekto) ribas ir per atskaitinį laikotarpį neišleistas į vandens aplinką ar neperduotas trečiajai šaliai.

*Apytakinio vandens ir pakartotinai naudojamo vandens kiekis susideda iš leduoto vandens cirkuliacijos kiekio (vanduo kompresorinėje atšaldomas iki +2C ir tiekiamas į gamybą kaip šaltnešis gamybiniais procesams, tada grįžta ir vėl atšaldomas – cirkuliacija sistemoje) ir iš produktų susidaręs vanduo/kondensatas, kuris buvo panaudotas pirminiam praskalavimui/aušinimui - vietoj to, kad išleisti į kanalizaciją.

E4 BIOLOGINĖ ĮVAIROVĖ IR EKOSISTEMOS

Reikšmingi poveikiai rizikos ir galimybės ir ryšys su verslo modeliu ir strategija

Dvejopo reikšmingumo vertinimo (toliau – DRV) metu nustatyti reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės, yra apibendrinti lentelėje ETAS 2 skyriuje SBM-3 - *Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modelių* dalyje. Šiame skyriuje pateikiama papildoma informacija, remiantis BP-2 17 par. reikalavimais.

Lentelė 17. Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės temoje Biologinė įvairovė ir ekosistemos.

Reikšmingos potėmės	Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės
Tiesioginiai poveikio biologinės įvairovės nykimui veiksniai	Galimas neigiamas poveikis: Tiekėjų veikla gali daryti neigiamą poveikį biologinei įvairovei ir ekosistemoms, pavyzdžiui, per taršą, žemėnaudą (ūkiai), miškų naikinimą (pavyzdžiui, kakavos, šokolado, šokolado lašelių, palmių riebalų tiekėjai).
Poveikis ekosisteminei paslaugoms ir priklausomybė nuo jų	Galimas neigiamas poveikis: Pesticidų naudojimas ūkininkavime gali trikdyti ekosistemines paslaugas, tokias kaip apdulkinimas, dirvožemio sveikata.
	Rizika: Ekosistemų pokyčių poveikis žaliavų kokybei, kainai, prieinamumui.

Šie galimi neigiami poveikiai vertinami atsižvelgus į bendrą viešai prieinamą informaciją apie sektorius, kuriuose veikia tam tikri ingredientų tiekėjai. Konkretaus vykstančio neigiamo poveikio vertės grandinėje fiksuota nėra.

Reikšmingi poveikiai ir rizika yra tiesiogiai susiję su Grupės verslo modeliu, nes susiję su produkcijos gamybai reikalingais tam tikrais ingredientais, kurių išgavimas gali turėti neigiamą poveikį gamtai. Grupės Tvarumo strategijoje šis poveikis ir rizika tiesiogiai siejasi su viena iš keturių strateginių krypčių: „Skatiname etišką ir atsakingą veiklą visoje vertės grandinėje“.

Tikslų ir politikos aprašymas

Grupė **Tvarumo politikoje** įsipareigoja užtikrinti atsakingą veiklą tiek savo organizacijoje, tiek tiekimo grandinėje, siekiant mažinti neigiamą poveikį aplinkai ir žmonėms, ypatingą dėmesį skiriant tvarioms praktikoms tiekimo grandinėje.

Taip pat ŽEMAITIJOS PIENAS turi patvirtintą **Miškų naikinimo prevencijos politiką**, kurioje įsipareigoja:

- netiekti, neperdirbti ir nenaudoti žaliavų, kurios yra gautos iš teritorijų, kuriose buvo vykdytas miškų naikinimas po 2020-12-31,
- užtikrinti, kad visos naudojamos žaliavos būtų pagamintos laikantis atitinkamos kilmės šalies teisės aktų,
- reikalauti iš tiekėjų visos būtinos informacijos apie žaliavos kilmę, gamybos vietą, sertifikatus ir teisinę atitiktį,
- vykdyti aktyvų bendradarbiavimą su atsakingais tiekimo grandinės partneriais, siekiant užtikrinti tvarumą.
- nuolat stebėti ir vertinti tiekėjų atitiktį šiems reikalavimams bei imtis korekcinį veiksmų, jei būtų nustatyta neatitikimų.

Taip pat Bendrovė politikoje nurodo, kad rinksis tik tuos tiekėjus, kurie:

- užtikrina, kad jų tiekimo praktika neprisideda prie miškų naikinimo ir alinimo,
- pateikia patikimą ir patvirtinamą informaciją apie produktų kilmę,
- pasirašo atitikties deklaracijas ir įsipareigoja laikytis šios Politikos bei Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/1115 dėl tam tikrų biržos prekių ir produktų tiekimo ES rinkai bei eksporto (2025 m. gruodžio 19 d. priimtas Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (ES) 2025/2650, kuriuo dėl veiklos vykdytojų ir prekyautojų tam tikrų pareigų iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/1115) (toliau - EUDR).

Tvarumo strategijoje Grupė nusimatė šiuos tikslus iki 2030 m., kurių dalis apima ir platesnius Grupės siekius, susijusius su tvaria tiekimo grandine:

- 100 % naudojamų žaliavų (kurioms taikoma) atitinka EUDR reikalavimus
- 100% pakuočių ir žaliavų tiekėjų, supažindinti su Atsakingo verslo kodeksu (priedas prie sutarties)
- 100 % dalis ūkių, kuriuose atlikti auditai, įtraukiant ir klausimus, susijusius su tvarumo aspektais (įskaitant aplinkosaugos reikalavimų laikymąsi, įsipareigojimus valdyti ir mažinti taršą, poveikį biologinei įvairovei).
- 80% pakuotės ir žaliavų tiekėjų, kurie atitinka aplinkosaugos ir socialinius kriterijus.

Grupė šiuos tikslus išsikėlė 2025 m., tad už šį ataskaitinį laikotarpį pažangos dar nevertino.

Veiksmų ir rodiklių aprašymas

Ataskaitiniu laikotarpiu Grupė parengė Tvarumo strategiją ir susijusias politikas, skirtas neigiamų poveikių ir rizikų valdymui. Papildomi veiksmai ataskaitiniu laikotarpiu dar nebuvo įgyvendinami, rodiklių skaičiavimas ir sekimas kol kas nėra vykdomas.

E5 ŽIEDINĖ EKONOMIKA

SBM-3 – REIŠMINGAS POVEIKIS, RIZIKOS IR GALIMYBĖS BEI JŲ SĄVEIKA SU STRATEGIJA IR VERSLO MODELIU

Dvejopo reikšmingumo vertinimo (toliau – DRV) metu nustatyti reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės, yra apibendrinti lentelėje ETAS 2 skyriuje *SBM-3 - Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu* dalyje. Šiame skyriuje pateikiama papildoma informacija, remiantis SBM-3 atskleidimo reikalavimais.

Lentelė 18. Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės temoje „Žiedinė ekonomika“.

Reikšmingos potemės	Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės
Išteklių įvediniai	Faktinis neigiamas poveikis: Gamyba, imli ištekliams, įskaitant žaliavinį pieną, vandenį ir kitus ingredientus, kurių išgavimas ir gamyba gali turėti neigiamą poveikį aplinkai.
	Rizika: Žaliavų prieinamumo mažėjimas, supirkimo kainų svyravimai ir dėl to augančios išlaidos.
Išteklių išvediniai	Faktinis neigiamas poveikis: Neperdirbamų pakuočių naudojimas prisideda prie atliekų kaupimosi ir aplinkos taršos. Dalis rinkai tiekiamų produktų yra supakuoti į neperdirbamas pakuotes.
	Rizika: Rizikos, dėl tvaresnės pakuotės prieinamumo rinkoje, susijusios su reguliaciniais pokyčiais, kintančiais vartotojų prioritetais.
Atliekos	Faktinis neigiamas poveikis: Atliekos susidaro visuose vertės grandinės etapuose – nuo žaliavų auginimo ir gamybos iki pakavimo bei transportavimo ir vartojimo. Tai apima ingredientų pakuotes, transportavimo medžiagas ir kitas su veikla susijusias atliekas. Jų susidarymas didina aplinkos taršą ir lemia papildomų išteklių poreikį atliekų surinkimui, tvarkymui ir šalinimui.

Visi identifikuoti reikšmingi poveikiai ir rizikos yra tiesiogiai susiję su Grupės verslo modeliu, kuris remiasi maisto produktų gamyba ir platinimu bei apima žaliavų pirkimą, gamybos procesus, pakuočių naudojimą ir logistiką visoje vertės grandinėje. Tad ši veikla yra neišvengiamai imli ištekliams, reikalingiems gamybai ir susijusi su tam tikru poveikiu aplinkai, įskaitant per atliekų susidarymą, pakuočių naudojimą.

Siekdama mažinti šį poveikį, Grupė orientuojasi į efektyvesnį žaliavų naudojimą, atliekų kiekio mažinimą savo veikloje, pakuotės perdirbamumo didinimą. Taip pat Grupė šią temą yra įtraukusi ir į Tvarumo strategiją, kurioje įsipareigoja atsakingai valdyti išteklius ir atliekas, bei skirti dėmesį pakuočių tvarumui, vertinti tiekėjų praktikas ir pagal aplinkosaugos aspektus.

Dalies šių tikslų įgyvendinimo galimybės priklauso ir nuo technologinės pažangos sektoriuje, pvz., tvaresnės pakuotės sprendimų prieinamumo rinkoje. Todėl Grupė nuolat vertina galimus patobulinimus ir jų integravimą į veiklą. Šie veiksmai padeda stiprinti veiklos atsparumą, užtikrinti atitiktį teisės aktams ir išlaikyti ilgalaikį konkurencingumą.

Kartu Grupė susiduria su rizikomis, susijusiomis su mažesnį poveikį aplinkai turinčių pakuočių prieinamumu, griežtėjančiais reguliaciniais reikalavimais pakuotei, besikeičiančiais vartotojų lūkesčiais ir rinkos spaudimu mažinti poveikį aplinkai. Šie veiksniai gali turėti įtakos veiklos sąnaudoms, todėl yra svarbūs Grupės strateginiam planavimui ir sprendimų priėmimui.

Šiuo metu reikšmingo finansinio poveikio Grupės finansinei būklei, veiklos rezultatams ar pinigų srautams nenustatyta.

Grupė neatliko strategijos ir verslo modelio atsparumo analizės ataskaitiniu laikotarpiu, išskyrus vertinimą, atliktą dvejojo reikšmingumo analizės metu.

Lyginant su ankstesniais metais, ataskaitiniais metais šioje temoje išliko reikšmingos tos pačios potėmės, tačiau Grupė papildomai identifikavo ir patikslino su jomis susijusius reikšmingus poveikius ir rizikas.

E5-1 – SU IŠTEKLIŲ NAUDOJIMU IR ŽIEDINE EKONOMIKA SUSIJUSI POLITIKA

Grupė turi keletą politikų, susijusių su reikšmingais tvarumo klausimais temoje „Žiedinė ekonomika“.

Už visų toliau išvardintų politikų įgyvendinimą atsakingas generalinis direktorius. Su politika suinteresuoti subjektai gali susipažinti vidinėje dokumentų valdymo sistemoje, susirinkimų metu arba pateikus užklausą tiesioginiam vadovui. Nustatant politikas, atsižvelgiama į klientų, vartotojų ir užsakovų lūkesčius, kurie išreiškiami per klausimynus, per „Kokybės liniją“, bei sutarčių su klientais sąlygas.

Lentelė 19. Su „Žiedine ekonomika“ susijusios politikos

Politika ir jos aprašymas	Reikšmingos temos, su kuriomis politika susijusi
<p>Kokybės ir maisto saugos politika numatyto tikslą „Tausoti aplinką mažinant medžiagų bei energijos sąnaudas visuose gamybos etapuose“.</p> <p>Šiuo pagrindu nuolat peržiūrimi gamybos procesai ir naudojamos fasavimo bei pakavimo medžiagos, siekiant atitikti atnaujinamus ES reikalavimus.</p> <p>Politikoje numatyti įsipareigojimai taikomi tiek ŽEMAITIJOS PIENO, tiek Šilutės Rambyno veikloje.</p> <p>Kokybės ir maisto saugos politikos įgyvendinimas grindžiamas BRCGS, IFS, FSSC maisto saugos standartų reikalavimais (išvardinti yra ŽEMAITIJOS PIENO turimi sertifikatai, o Šilutės Rambynas turi - FSSC ir BRCGS).</p>	<p>Išteklių įvediniai Išteklių išvediniai</p>
<p>Tvarumo politikoje numatyti įsipareigojimai</p> <ul style="list-style-type: none"> - atsakingai valdyti išteklius, optimizuoti atliekų susidarymą ir siekti minimalaus pakuočių neigiamo poveikio aplinkai. - mažinti atliekų, susidarančių iš fasavimo medžiagų, kiekį. - didinti perdirbtų pakavimo medžiagų (antrinė ir tretinė gofro kartono ir plastiko tara) naudojimą. - optimizuoti pakuotes, atsižvelgiant į jų sudėtį, rūšis ir svorį, atliepiant į fasuojamo produkto reikalavimus. 	<p>Išteklių įvediniai Išteklių išvediniai Atliekos</p>

Igyvendinimo kryptys: Vertinti gamybos procesuose, transportavime susidarantių atliekų kiekio mažinimo, pakartotinio naudojimo, perdirbimo galimybes (pagal atliekų tvarkymo hierarchiją). Ieškoti sprendimų didesnį poveikį aplinkai turinčioms pakuotėms pakeisti (pavyzdžiui, biologinės kilmės pakuotės, monokomponentės pakuotės) nepakenkiant produkto kokybei ir tinkamumo vartoti termino trukmei.

Grupės vykdomomis politikomis nėra siekiama tiesiogiai mažinti pirminių išteklių naudojimo ar didinti santykinio antrinių (perdirbtų) išteklių naudojimo, kai kalbama apie ingredientus, naudojamus maisto produktų gamyboje, nes tai yra esminė Grupės veiklos dalis ir būtina produktų kokybei bei saugai užtikrinti. Vis dėlto Grupė siekia užtikrinti efektyvų žaliavų naudojimą, mažinti nuostolius gamybos procesuose ir, kur įmanoma, naudoti perdirbtą pakuotę ir didinti pakuočių perdirbamumą.

Grupė siekia užtikrinti tvarų apsirūpinimą ištekliais, bendradarbiaudama su patikimais tiekėjais, vertindama žaliavų kilmę ir skatindama atsakingą jų naudojimą.

ES-2 – SU IŠTEKLIŲ NAUDOJIMU IR ŽIEDINE EKONOMIKA SUSIJĘ VEIKSMAI IR IŠTEKLIAI

2025 m. Grupė ir toliau taikė įvairias priemones valdyti reikšmingiems klausimams temoje „Žiedinė ekonomika“

Lentelė 20. Su „Žiedine ekonomika“ susiję Grupės veiksmai

Tema	2025 m. veiksmai	Planuojami veiksmai 2026 m.
Išteklių įvediniai	<p>Žaliavų tiekėjai atrenkami pagal nustatytus kriterijus, tarp jų – ir tvarių pakuočių naudojimą. Tiekėjai pildo deklaraciją dėl pakuotės perdirbamumo. Pirmenybė teikiama perdirbamai pakuotei, tačiau vertinami ir kiti svarbūs aspektai, pavyzdžiui, kaina.</p> <p>Gamybos procese surinktas vanduo, kai įmanoma, panaudojamas pakartotinai. Šis sprendimas prisideda prie efektyvesnio išteklių naudojimo, mažina vandens vartojimą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Įvesti tiekėjų kontrolę dėl pakuotės (antrinė pakuotė) per pirkimų procedūras (kad būtų įvestas kriterijus, reikalavimai pakuotės perdirbamumui) • Įdiegti tvarios tiekimo grandinės valdymo sistemą ir organizuoti darbuotojų mokymus, skirtus tvarumo bei žiedinės ekonomikos principų praktiniam taikymui.

Išteklių išvediniai	<p>Optimizavus vieno produkto pirminę pakuotę, grynojo produkto kiekis, tenkantis vienai transportavimo paletai, padidėjo 33 %, todėl buvo efektyviau išnaudojama transportavimo erdvė. Papildomai plėtojami projektai, susiję su 100 % perdirbamų pakavimo medžiagų naudojimu bei pakuočių konstrukcijos tobulinimu. Pradėta projekto studija su partneriais dėl pieno pramonės atliekų, netinkamų žmonių ir gyvūnų maistui, perdirbimo į pakuotę. Atsižvelgiant į transportavimo rizikas, kur įmanoma, pereinama į 100% perdirbtos tretinės pakuotės naudojimą. Pakuočių tinkamumas produktui derinamas su maksimalia tinkamumo vartoti trukme ir pakuočių taršos mokesčiais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> leškoti perdirbamų monokomponenčių pakuočių alternatyvų neperdirbamoms kombinuotoms pakuotėms, nepakenkiant produkto kokybei ir galiojimo trukmei leškoti biologinės kilmės pakuočių panaudojimo galimybių/technologinių sprendimų
Atliekos	<p>Toliau tobulinama atliekų tvarkymo sistema. Antrinės kartoninės pakuotės optimizavimo sprendimai, lengvinimas leido 2025 metais sutaupyti ir neišleisti į rinką 21,8 tonos gofro kartono. Plėtojamas apyvartinės taros naudojimas produktų judėjimui tarp gamybos padalinių bei tiekimui į rinką, taip mažinant gofro kartono sunaudojimą. 2025 m. buvo atliktas bandymas pakeisti kartonines įvoves, kurios buvo naudojamos 23 mikronų paketavimo plėvelei tiekti, siekiant sumažinti gamyboje susidarantių pakuočių atliekų kiekį. Preliminarūs skaičiavimai rodo, kad įdiegus šį pakeitimą (diegimas numatytas 2026 m.) būtų galima sumažinti apie 1 280 kg kartoninių ritinėlių atliekų per metus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Išanalizuoti mišrių pakuočių atliekų srautą (susidarantių Grupės viduje), jo perdirbamumą ir galimybę išrūšiuoti Įvertinti susidarantią atliekas ir peržiūrėti galimybes jų kiekius optimizuoti/pertvarkyti pagal atliekų tvarkymo hierarchiją pagal atliekų tvarkymo hierarchiją, atlikti esamų atliekų pakartotinio naudojimo ir perdirbimo technologijų analizę.

Pagrindiniai aprašyti veiksmai taikomi Grupės gamybinėje veikloje ir yra susiję su gamybos procesais bei naudojamomis žaliavomis ir pakuotėmis. Šie veiksmai daugiausia apima Grupės tiesioginę veiklą, tačiau taip pat yra susiję su vertės grandinės pradine dalimi, įskaitant žaliavų ir pakuočių tiekėjų pasirinkimą bei galutinę grandimi - į rinką išleidžiamomis produkto pakuotėmis. Veiksmai įgyvendinami Grupės veiklos vietose ir yra aktualūs vidiniams suinteresuotiesiems subjektams, taip pat tiekėjams, dalyvaujantiems žaliavų ir pakuočių tiekimo procese bei galutiniams vartotojams.

Šie veiksmai yra tęstinio pobūdžio ir integruoti į Grupės kasdienę veiklą, todėl jiems nėra nustatyta konkreti užbaigimo data. Grupė nuolat vertina ir tobulina taikomas priemones, atsižvelgdama į technologinę pažangą, veiklos poreikius ir tvarumo tikslus.

Taip pat kasmet sudaromas Grupės taupymo planas, kurio įgyvendinimas nuolat stebimas (rengiamos tarpinės ataskaitos taupymo plano vykdymo užtikrinimui). Taupymo priemonės nustatomos atskirioms pozicijoms, o ne bendrai kategorijai, siekiant tiksliau valdyti išteklius ir optimizuoti sąnaudas.

Grupė nenumato, kad veiksmų planui įgyvendinti reikės reikšmingų veiklos ar kapitalo išlaidų, dėl to susijusios detalesnės informacijos apie planuojamas išlaidas neatskleidžia.

E5-3 – SU IŠTEKLIŲ NAUDOJIMU IR ŽIEDINE EKONOMIKA SUSIJĘ UŽDAVINIAI

2025 m. Grupė parengė Tvarumo strategiją 2025-2030 m., kurioje numatė toliau lentelėje atskleidžiamus uždavinius.

Nustatyti uždaviniai yra susiję su Grupės tikslais, kurie numatyti Tvarumo politikoje (kaip atskleidžiama skyriuje **E5-1 – Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusi politika**).

Lentelė 21. Su „Žiedine ekonomika“ susiję Grupės tikslai iki 2030 m.

Tikslas	Rezultatas 2025 m.
<p>rPET kiekį gėrimų gamyboje palaikyti nuo 25% iki 30%.</p> <p>Tikslas susijęs su Išteklių išvedinių poteme bei žiedinio medžiagų naudojimo didinimu.</p>	<p>PET ruošiniai, naudojami mineralinio vandens ir gaiviųjų gėrimų gamybai, pakeisti taip, kad jų sudėtyje 30 % sudaro perdirbtas PET (rPET).</p>
<p>Pakeisti varškės ir sviesto produktams pakuoti naudojamą neperdirbamą pakuotę į perdirbamą:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2026 m.: 100 g ir 180 g varškės kombinuotos neperdirbamos fasavimo plėvelės pakeitimas į perdirbamą HDPE2 2030 m. sviesto kombinuotos neperdirbamos fasavimo plėvelės pakeitimas į perdirbamą <p>Tikslas susijęs su Išteklių išvedinių poteme. Juo siekiama didinti į rinką išleidžiamų pakuočių perdirbamumą.</p>	<p><i>ieškoma įgyvendinimo būdų.</i></p>
<p>Sumažinti antrinės kartoninės pakuotės svorį 10 % iki 2030 m. (baziniai metai 2024)</p> <p>Tikslas susijęs su Atliekų poteme. Juo siekiama sumažinti vertės grandinėje susidarantį atliekų kiekį. Atliekų hierarchijos lygis - prevencija.</p>	<p>Optimizavus trijų produktų pozicijų dėžes, sutaupyta 21,8 t gofruoto kartono (tvarumo strategijoje pamečiui nustatyti tikslai yra 1-2 pozicijos).</p>

Pastaba. Uždaviniams nustatyti naudotos metodikos: siekdama nustatyti tikslus Grupė išskyrė svarbias sritis, remiantis reikšmingomis temomis, kurios buvo identifikuotos per dvejopo reikšmingumo vertinimą, atliktą 2025 m. Taip pat buvo remtasi sektoriaus apžvalga, įsivertinant kurios temos rekomenduojamos plačiai taikomuose tarptautiniuose Grupės sektoriaus standartuose (MSCI, SASB). Įsivardinus konkrečias sritis, temas, kurios yra reikšmingos Grupei, toliau buvo atlikta konkurentų analizė ir įvertinta esama situacija Grupėje, konkretinant keliamus tikslus atrinktoje srityse. Keldama tikslus Grupė atsižvelgė į ETAS standarte atskleidžiamus rodiklius.

Suinteresuotieji subjektai specifiskai nebuvo traukiami nustatant konkrečius uždavinius dėl kiekvieno reikšmingo tvarumo klausimo. Grupės išsikeltas uždavinys dėl 25% (ir 30% nuo 2030 m.) perdirbtos PET žaliavos panaudojimo PET pakuotėse yra privalomas, remiantis Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis.

Lentelėje įvardinti uždaviniai dar nebuvo periodiškai stebimi, nes buvo išskirti tik ataskaitiniais metais. Grupė numato, kad Tvarumo grupė bus atsakinga už plano stebėseną ir įgyvendinimą. Stebėseną bus vykdoma rengiant periodines pažangos ataskaitas. Tikslų pasiekimo pažanga matuojama nuo 2025 m.

Grupė ateityje planuoja plėsti ir konkretinti tikslus, numatytus esamoje strategijoje.

Uždaviniai yra susiję su pakuotės perdirbamumo didinimu ir pakuotės, atliekų kiekio mažinimu.

E5-4 – IŠTEKLIŲ ĮVEDINIAI

Grupės verslo modelis orientuotas į pieno produktų, nealkoholinių gėrimų gamybą ir pardavimą. Pagrindiniai įvediniai, susiję su nustatytu reikšmingu poveikiu ir rizika, reikalingi gamybos procesui ir Grupės veiklai, yra:

- Žaliavinis pienas, kurį tiekia Lietuvos ūkininkai. Grupė bendradarbiauja su pieno gamintojais, kurie pienu parduoda tiesiogiai iš ūkių arba pristato žaliavinį pienu į pieno supirkimo punktą.
- Papildomos žaliavos, tokios kaip fermentai, cukrus, druskos, aromatinės medžiagos ir kiti komponentai, naudojami gamybos procesuose (tiekia tarptautiniai gamintojai, su kuriais dirbama pagal ilgalaikes sutartis).
- Vanduo (gėlo vandens gręžinys, mineralinio vandens gręžinys, vandentiekio vanduo). Daugiau informacijos apie vandens suvartojimą pateikiama skyriuje E3-4 – Vandens suvartojimas.

22 lentelė. Medžiagos, naudojamos gaminti produktus

	2024		2025	
	Bendras svoris (tonomis)	Tvariai gaunamos biologinės medžiagos (įskaitant pakuotes)* Procentas	Bendras svoris (tonomis)	Tvariai gaunamos biologinės medžiagos (įskaitant pakuotes) Procentas
Žaliavinis pienas	459 000	2,7	508 327	2,6
Kiti ingredientai	3 477	2,3	3 193	1,3
Pakuotės	2 950	48,2	3 178	47,2

Pastaba. Žaliavinis pienas: tvariai gautu pienu laikomas ekologiškas pienas, turintis sertifikatą, išduotą pagal Reglamento (ES) 2018/848 nuostatas; pakopinio naudojimo principas taikomas, kai žaliavinis pienas pirmiausia naudojamas pieno produktų gamyboje, o susidarę šalutiniai produktai – pieno miltelių gamybai (plačiau – E5-5 dalyje). Tvariai gautais kitais ingredientais laikomi šokoladas ir kakavos milteliai, turintys Rainforest Alliance sertifikatą, kurie tiekiami privačios etiketės produktams. Tvariomis pakuotėmis laikomos kartoninės pakuotės, kurios turi FSC sertifikatą. Šioms medžiagoms pakopinio naudojimo principas netaikomas, nes jos pilnai sunaudojamos produktų gamybos ir pakavimo procesuose; į nuotekas patenka tik nereikšmingi likučiai.

Skaičiavimo metodologija. Pieno žaliavos kiekiai nustatyti remiantis pieno pirkimų apskaitos duomenimis. Supirkto pieno kiekiai buvo perskaičiuoti į standartizuotą pieno ekvivalentą pagal faktinį riebumą, siekiant užtikrinti duomenų palyginamumą ir tikslumą.

Ekologiško pieno dalis apskaičiuota nustatant procentinį santykį tarp viso per ataskaitinį laikotarpį įsigyto ir pagal riebumą perskaičiuoto ekologiško pieno kiekio ir bendro perskaičiuoto pieno kiekio. Kitų reikšmingų ingredientų kiekiai nustatyti remiantis įmonėje taikoma ŠESD emisijų apskaičiavimo metodika. Vertinimui naudoti duomenys apie didžiausias pagal apimtį žaliavų grupes, identifikuotas vykdant šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų apskaitą.

E5-5 – IŠTEKLIŲ IŠVEDINIAI

Pagrindiniai Grupės produktai ir medžiagos kurios yra Grupės gamybos proceso rezultatas yra aprašyti plačiau ETAS 2 SBM-1 - Strategija, verslo modelis ir vertės grandinė.

Pavyzdinis žiediško principus atitinkantis produktas - iš nugriebto pieno ir išrūgų gaminami aukštos kokybės pieno milteliai. Pažangi membranų technologija leidžia demineralizuoti net ir iš sūrių gamybos gaunamas rūgščias išrūgas, kuriuos be šio proceso nebūtų tinkamos miltelių gamybai. Taigi, šio proceso dėka, vieno gamybinio proceso šalutinis produktas virsta kito gamybinio proceso žaliava.

Sukurtos produktų logistinės lentelės, kuriose detalai nurodomas produkto pakavimui naudojamos pakuotės medžiagiškumas, jos priskyrimo kategorija ir svoris. Kiekvienai naudojamai medžiagai priskiriamas atskiras pakuotės aprašymas, kuriame detalizuojama pakuotės suderinamumas su fasuojamu produktu, taip pat nurodomi jos sudedamųjų dalių komponentai ir savybės.

Lentelė 23. Tinkamų perdirbti medžiagų dalis pakuotėse

Kategorija	Perdirbamų medžiagų dalis	
	2024	2025
Pakuotės	89,45 %	89,01 %

Pastaba. Procentas išvestas nuo bendro į rinką išleistos pakuotės kiekio vertinant perdirbamos pakuotės dalį, remiantis pakuotės apskaitos GPAIS duomenimis. 2024 m. rezultatas buvo perskaičiuotas ir pakoreguotas dėl praėjusio ataskaitinio laikotarpio skaičiavimo metodikos klaidos.

Lentelė 24. Atliekos, susidaranti Grupės veikloje

Kategorija	2024			2025		
	Bendras kiekis (tonos)	Pavojingos atliekos (tonos)	Nepavojingos atliekos (tonos)	Bendras kiekis (tonos)	Pavojingos atliekos (tonos)	Nepavojingos atliekos (tonos)
Susidariusios atliekos	1 524,665	103,623	1 421,042	1 309,191	74,937	1 234,254

Pastaba. Radioaktyvių atliekų veikloje nesidaro. Duomenys už 2024 m. buvo atnaujinti gavus papildomų duomenų už 2024 m., taip pat atlikus skaičiavimo metodikos patikslinimą.

Lentelė 25. Nepašalintos, į atkūrimą nukreiptos atliekos

Apdorojimo operacijos tipas	2024			2025		
	Bendras kiekis (tonos)	Pavojingos atliekos (tonos)	Nepavojingos atliekos (tonos)	Bendras kiekis (tonos)	Pavojingos atliekos (tonos)	Nepavojingos atliekos (tonos)

Paruošimas pakartotiniam naudojimui	0	0	0	0	0	0
Perdirbimas	1 045,366	17,146	1 028,22	845,78	23,855	821,925
Kitos atkūrimo operacijos	79,63	79,63	0	191,46	46,16	145,3
Bendras nepašalintų atliekų kiekis	1 124,996	96,776	1 028,22	1 037,24	70,015	967,225

Pastaba. Duomenys už 2024 m. buvo atnaujinti gavus papildomų duomenų už 2024 m., taip pat atlikus skaičiavimo metodikos patikslinimą.

Lentelė 26. Į šalinimą nukreiptos atliekos

Apdorojimo operacijos tipas	2024			2025		
	Bendras kiekis (tonos)	Pavojingos atliekos (tonos)	Nepavojingos atliekos (tonos)	Bendras kiekis (tonos)	Pavojingos atliekos (tonos)	Nepavojingos atliekos (tonos)
Deginimas	351,549	6,847	344,702	239,401	4,922	234,479
Šalinimas sąvartyne	48,12	0	48,12	32,55	0	32,55
Kitos šalinimo operacijos	0	0	0	0	0	0
Bendras šalinti skirtų atliekų kiekis	399,669	6,847	392,822	271,951	4,922	267,029

Pastaba. Atliekų tvarkytojas atlieka šalinimo procedūrą, tačiau atliekos nėra nukreipiamos į sąvartyną. Duomenys už 2024 m. buvo atnaujinti gavus papildomų duomenų už 2024 m., taip pat atlikus skaičiavimo metodikos patikslinimą.

Lentelė 27. Neperdirbtos atliekos

Kategorija	2024		2025	
	Bendras kiekis (tonos)	Procentas	Bendras kiekis (tonos)	Procentas
Neperdirbtos atliekos	399,669	26,21	271,951	20,77

Pastaba. Neperdirbtos atliekos – atliekų, nukreiptų į šalinimą, suma. Duomenys už 2024 m. buvo atnaujinti gavus papildomų duomenų už 2024 m., taip pat atlikus skaičiavimo metodikos patikslinimą.

Grupės veikloje susidarančios atliekos yra tipinės gamybinės veiklos atliekos, susijusios su daugybe veiklos kategorijų: žaliavų pakuočių, statybinės atliekos, transporto parko techninės priežiūros atliekos, paviršinių nuotekų valymo atliekos ir pan.

Grupės viduje sugeneruojamos atliekos apskaitomos GPAIS sistemoje. Atliekų kiekis apskaitomas pagal atliekų perdavimo atliekų tvarkytojams lydraščiuose pateiktą informaciją, kurią pateikia atliekų tvarkytojai, pasvėrę Grupės perduotas atliekas.

Atliekų tvarkymas vykdomas pagal sudarytas sutartis su atliekų tvarkytojais.

Bendras atliekų kiekis išlieka stabilus, 2025 m., palyginti su 2024 m., jis šiek tiek sumažėjo. Metiniams atliekų kiekiams įtakos gali turėti vykdyti remonto ar tvarkymo darbai, taip pat nurašytos senos įrangos kiekis.

Atitikties ES Taksonomijai apžvalga

Europos Sąjungos (ES) Taksonomija (Taksonomijos reglamentas, 2020/852, ir susiję deleguotieji aktai) yra ekonominių veiklų klasifikavimo sistema, skirta nukreipti privačias investicijas į aplinkos atžvilgiu tvarią veiklą, kuri prisideda prie Europos žaliojo kurso aplinkosaugos tikslų.

Taksonomija apibrėžia šiuos aplinkosaugos tikslus:

KKŠ – klimato kaitos švelninimas.

PKK – prisitaikymas prie klimato kaitos.

VND – tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga.

ŽE – perėjimas prie žiedinės ekonomikos.

TPK – taršos prevencija ir kontrolė.

BIO – biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas.

Taksonomijoje yra nustatyti moksliniais įrodymais pagrįsti kriterijai, kuriais yra vertinamas veiklos tvarumas. Įmonių veikla, patenkanti į taksonomijos sąrašą ir atitinkanti joje numatytus kriterijus, gali būti klasifikuojama kaip tvari ir pritraukti žaliąsias investicijas.

Taksonominė ekonominė veikla yra apibrėžiama kaip veikla, aprašyta susijusiuose taksonomijos reglamento deleguotuosiuose aktuose, t. y. yra įtraukta į taksonomiją. Įmonės, nustačiusios, kad jų ekonominės veiklos pajamos (angl. Turnover), kapitalo išlaidos (CapEx) ir (arba) veiklos sąnaudos (OpEx) yra susijusios su veiklomis, aprašytomis deleguotuosiuose aktuose, privalo atlikti analizę ir atskleisti, kiek jų vykdoma veikla pagal šiuos rodiklius atitinka taksonomijos kriterijus. Kriterijus atitinkančia (angl. taxonomy-aligned) yra apibrėžiama taksonominė veikla, kuri atitinka taksonomijos techninės analizės kriterijus, t.y. svariai prisideda prie bent vieno iš šešių aplinkosaugos tikslų, nedaro reikšmingos žalos (DNSH) likusiems penkiems ir atitinka būtiniausias apsaugos priemones.

Vadovaujantis Taksonomijos reglamento ir susijusių deleguotųjų aktų nuostatomis, toliau atskleisti pagrindiniai įmonių Grupės (AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ kartu su dukterine įmone) veiklos rodikliai (PVRR) ir informacija apie taksonominių veiklų atitiktį kriterijams.

Šioje ataskaitoje Grupė taiko atnaujintus ES Taksonomijos informacijos atskleidimo reikalavimus, nustatytus „Omnibus“ deleguotuoju aktu, taikomus nuo 2026 m. sausio 1 d.

Taksonominių veiklų nustatymas ir rodiklių apskaičiavimas

2025 m. Grupė vykdė taksonominę veiklą ir (arba) investavo į taksonomines priemones, galinčias prisidėti prie klimato kaitos švelninimo ir žiedinės ekonomikos skatinimo. Veiklų, galinčių prisidėti prie kitų taksonomijos aplinkosaugos tikslų, Grupė nevykdė.

Grupė atliko išsamų klimato rizikų vertinimą, siekiant įvertinti galimą poveikį veiklai ir turtui bei nustatyti atitiktį prisitaikymo prie klimato kaitos DNSH kriterijui. Reikšmingų fizinių rizikų nenustatyta, todėl veikla laikoma atitinkančia šį kriterijų. Kadangi reikšmingų fizinių klimato rizikų nenustatyta, Grupė neatliko prisitaikymo prie klimato kaitos investicijų, todėl ataskaitoje nėra prisitaikymo prie klimato kaitos (PKK) veiklų.

Svarbu pabrėžti, kad Grupė atitinka būtiniausių apsaugos priemonių sąlygą: yra įdiegusi rekomenduojamas socialiai atsakingo ir etiško verslo priemones, nustatytas EBPO gairėse daugiašalėms įmonėms, laikosi JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų. Atitiktį būtiniausių apsaugos priemonių sąlygai grupė patikrino pagal Europos Komisijos Tvaraus finansavimo platformos (angl. Platform on Sustainable Finance) ataskaitą „Final Report on Minimum Safeguards“ (2022 m.).

Taksonomijos kriterijus atitinkanti veikla

Toliau pateikiamas Taksonomijos kriterijus atitinkančių veiklų sąrašas ir jų atitikties vertinimas už 2024–2025 m., t. y. ataskaitinius ir praėjusius finansinius metus. Vertinimo metu nustatyta, kad lentelėje pateiktos veiklos atitinka joms taikomus svaraus prisidėjimo prie KKŠ ir DNSH kriterijus.

Taksonominė veikla	Kodas	Atitiktis kriterijams 2024–2025 m.
Efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimas	KKŠ 7.3	2024 m. atliktas ventiliacinių sistemų (vėdinimo kamery) keitimas, 2024–2025 m. patirta techninės priežiūros išlaidų. Įranga priskiriama A arba B energinio efektyvumo klasei.
Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose ir automobilių stovėjimo vietose	KKŠ 7.4	Abiem laikotarpiais įsigytos elektromobilių įkrovimo stotelės.
Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas	KKŠ 7.5	2025 m. ant pastato stogo įrengta saulės elektrinė, kuri bus eksploatuojama nuo 2026 m.
Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis	KKŠ 6.5	2024 m. įsigyti mažataršiai automobiliai (CO ₂ <50 g/km) ir elektromobilis (0 g CO ₂ e/km) atitiko svaraus prisidėjimo prie KKŠ ir DNSH kriterijus. 2025 m. įsigytas elektromobilis (0 g CO ₂ e/km) atitinka svaraus prisidėjimo kriterijus, tačiau dėl sumontuotų žieminių padangų (žemesnė triukšmo ir efektyvumo klasė) neatitinka DNSH reikalavimų, todėl 2025 m. neįtraukiamas prie kriterijus atitinkančių veiklų.

Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją	KKŠ 4.1	2025 m. Grupės įmonė „Šilutės Rambynas“ pasistatė saulės elektrinę. Elektros energija gaminama naudojant fotovoltinę technologiją.
Elektros energijos gamyba iš vėjo energijos	KKŠ 4.3	Grupė eksploatuoja dvi vėjo jėgaines, kuriose gaminama elektra iš vėjo energijos.

Kita taksonominė veikla (kriterijų neatitinkanti)

Šiuo metu kitos Grupės įmonių nustatytos taksonominės veiklos priskiriamos prie kriterijų neatitinkančių veiklų, nes jos dar neatitinka vieno ar daugiau techninės analizės kriterijų arba pilnam įvertinimui trūksta reikiamos informacijos ar įrodymų. Išsami informacija bei su šiomis veiklomis susiję rodikliai pateikiami toliau, Taksonomijos lentelių šablonuose. Ateityje Grupė planuoja siekti didesnio veiklos suderinamumo su Taksonomijos reikalavimais.

Veiklos KKŠ 4.24 „Šilumos arba vėsumos gamyba iš bioenergijos“, kuri ankstesniu laikotarpiu buvo vertinta kaip atitinkanti kriterijus, vertinimas buvo pakoreguotas į neatitinkantį kriterijų. 2025 m. atlikta analizė parodė, kad veikla neatitinka DNSH kriterijų taršos prevencijos ir kontrolės srityje: nors įrenginiai neviršija jiems teisės aktuose nustatytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių, Taksonomijos techniniai kriterijai yra griežtesni, todėl laikoma, kad jie nėra pilnai įvykdyti.

Taksonomijos rodiklių apskaičiavimas

Toliau pateikiama informacija apie apskaičiuotus Taksonomijos rodiklius. Visi atskleisti rodikliai apskaičiuoti išvengiant dvigubo skaičiavimo. Grupė neturi kapitalo išlaidų plano, skirto išplėsti kriterijus atitinkančią taksonominę ekonominę veiklą arba sudaryti sąlygas taksonominei ekonominei veiklai tapti kriterijus atitinkančia taksonomine ekonomine veikla.

Pajamos

Pagrindinės Grupės veiklos šiuo metu nėra įtrauktos į Taksonomiją, todėl Taksonomijos kriterijai joms netaikomi. Tai, kad veikla nėra įtraukta į Taksonomiją, nereiškia, kad ji negali būti vykdoma tvariai aplinkos atžvilgiu – taksonominių veiklų sąrašas ateityje gali būti išplėstas.

Grupės įmonės gauna pajamų iš kitų, gretutinių, veiklų, kurios yra įtrauktos į Taksonomiją. Dalis Bendrovės ir jos dukterinės įmonės 2024–2025 m. gautų pajamų atitinka šias *taksonomijoje apibrėžtas veiklas*:

- Patalpų nuoma trečiosioms šalims – *Pastatų įsigijimas ir nuosavybė*.

Taksonominės veiklos pajamų dalis apskaičiuota pajamas iš produktų ir paslaugų, susijusių su taksonomine veikla, padalijus iš visų Grupės pajamų.

2025 m. finansinių ataskaitų eilutė, geriausiai atitinkanti pajamų rodiklį pagal Taksonomiją yra „Bendrovės ir konsoliduotų finansinių ataskaitų bendrųjų pajamų ataskaitos“ I eilutė - ŽP grupė - 2025 m. „pajamos pagal sutartis su klientais“: 340,322 mln. Eur

Kapitalo išlaidos (CapEx)

Dalis Grupės ilgalaikio turto papildymo investicijų per 2025 m. atitinka šias *taksonomijoje apibrėžtas veiklas*:

- Naujai statomas pastatas savoms reikmėms – *Naujų pastatų statyba*.
- Elektromobilių įkrovimo stotelių įsigijimai – *Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas*.
- Saulės jėgainės įsigijimas (ant pastato stogo) – *Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas*.
- Transporto priemonių įsigijimai – *Krovinio kelių transporto paslaugos*.
- Transporto priemonių įsigijimai – *Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis*.
- Saulės jėgainės įsigijimas (ant sklypo) – *Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją*.

Taksonominės veiklos kapitalo išlaidos apskaičiuotos investicijas, susijusias su taksonomijoje apibrėžta veikla, padalijus iš visų kapitalo išlaidų pagal Taksonomiją. CapEx pagal Taksonomiją nurodo tik tuos įsigijimus, kurių reikalaujama pagal ES Taksonomijos reglamentą.

2025 m. finansinių ataskaitų eilutė, geriausiai atitinkanti CapEx rodiklį pagal Taksonomiją yra „Bendrovės ir konsoliduotų finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto“ eilutė: 5. Nematerialusis ir materialusis ilgalaikis turtas; Turto įsigijimai (nematerialaus turto – 73 tūkst. Eur (Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinys bei finansinių ataskaitų rinkinys, 24 psl.), ilgalaikio materialaus – 18.399 tūkst. Eur (Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinys bei finansinių ataskaitų rinkinys, 26 psl.) investicinio turto – 33 tūkst. Eur (Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinys bei finansinių ataskaitų rinkinys, 28 psl.).

Veiklos išlaidos (OpEx)

Dalis Grupės veiklos sąnaudų pagal taksonomiją per 2025 m. atitinka šias *taksonomijoje apibrėžtas veiklas*:

- Nuosavų pastatų techninės priežiūros ar remonto išlaidos – *Pastatų įsigijimas ir nuosavybė*.
- Ventiliacinės įrangos techninės priežiūros ar remonto išlaidos – *Efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas*.
- Transporto priemonių techninė priežiūra ar remontas – *Krovinio kelių transporto paslaugos*.
- Transporto priemonių techninė priežiūra ar remontas – *Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis*.
- Vėjo jėgainių techninė priežiūra ar remontas – *Elektros energijos gamyba iš vėjo energijos*.
- Biokuro katilo periodinis remontas ir įrangos aptarnavimas – *Šilumos arba vėsumos gamyba iš bioenergijos*.

Taksonomijoje pateiktas veiklos sąnaudų (OpEx) apibrėžimas skiriasi nuo įprastai finansų apskaitoje taikomo apibrėžimo ir apima kur kas mažesnę dalį sąnaudų. Taikant Taksonomijos apibrėžimą, į OpEx vardiklį įtrauktos tik turto techninės priežiūros ir remonto, trumpalaikės nuomos išlaidos. Veiklos išlaidų rodiklis apskaičiuotas veiklos išlaidas, susijusias su Taksonomijoje apibrėžta veikla, padalijus iš visų veiklos išlaidų pagal Taksonomiją.

Apibendrinti Taksonomijos rodikliai

Apyvartos, kapitalo išlaidų ir veiklos išlaidų, susidarančių dėl produktų ar paslaugų, susijusių su taksonomine arba kriterijus atitinkančia taksonomine ekonomine veikla, procentinė dalis. Atskleidžiama informacija už 2025 metus (apibendrinti PVRR).

2025 finansiniai metai															
PVRR	Iš viso	Taksonominės veiklos procentinė dalis	Kriterijus atitinkanti taksonominė veikla	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos procentinė dalis	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos išskaidymas pagal aplinkos tikslus						Sąlygas sudarančios veiklos procentinė dalis	Perėjimo veiklos procentinė dalis	Nereikšminga laikoma nevertinama veikla	Kriterijus atitinkanti taksonominė veikla praėjusiais 2024 finansiniais metais	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos procentinė dalis praėjusiais 2024 finansiniais metais
					Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vanduo	Žiedinė ekonomika	Tarša	Biologinė įvairovė					
Tekstas	Tūkst. Eur	%	Tūkst. Eur	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	Tūkst. Eur	%
Apyvarta (pajamos)	340 322	0,12%	0	0%	0%	-	-	-	-	-	0%	0%	0%	0	0%
Kapitalo išlaidos	19 815	5,55%	431	2,17%	2,17%	-	-	0%	-	-	0,80%	0%	0%	7 684	38,25%
Veiklos išlaidos	3 601	30,91%	152	4,23%	4,23%	-	-	-	-	-	0,71%	0%	0%	82	3,48%

Apyvartos PVRR (pajamos)

Pajamų, susijusių su taksonomine arba kriterijus atitinkančia taksonomine ekonomine veikla, procentinė dalis. Atskleidžiama informacija už 2025 metus (išskaidymas pagal veiklos rūšis).

Apyvarta (pajamos)													
2025 finansiniai metai													
Ekonominė veikla	Kodas	Taksonominės veiklos PVRR (taksonominės veiklos apyvartos procentinė dalis)	Kriterijus atitinkančios veiklos PVRR (apyvartos pinigine verte)	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos PVRR (kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos apyvartos procentinė dalis)	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos aplinkos tikslas						Sąlygas sudaranti veikla	Perėjimo veikla	Taksonominės veiklos, kurią sudaro kriterijus atitinkanti taksonominė veikla, procentinė dalis
					Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vanduo	Žiedinė ekonomika	Tarša	Biologinė įvairovė			
Tekstas	Tekstas	%	Tūkst. Eur	%	%	%	%	%	%	%	(E, kai tinka)	(T, kai tinka)	%
Pastatų įsigijimas ir nuosavybė	KKŠ 7.7	0,12%	0	0%	0%	-	-	-	-	-	-	-	0%
Atitikties suma pagal tikslą					0%	-	-	-	-	-			
Bendras PVRR (Apyvarta)		0,12%	0	0%							0%	0%	0%

Kapitalo išlaidų PVRR

Kapitalo išlaidų, susijusių su taksonomine arba kriterijus atitinkančia taksonomine ekonomine veikla, procentinė dalis. Atskleidžiama informacija už 2025 metus (išskaidymas pagal veiklos rūšis).

Kapitalo išlaidos													
2025 finansiniai metai													
Ekonominė veikla	Kodas	Taksonominės veiklos PVRR (taksonominės veiklos kapitalo išlaidų procentinė dalis)	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos PVRR (kapitalo išlaidų piniginė vertė)	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos PVRR (kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos kapitalo išlaidų procentinė dalis)	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos aplinkos tikslas						Sąlygas sudaranti veikla	Perėjimo veikla	Taksonominės veiklos, kurią sudaro kriterijus atitinkanti taksonominė veikla, procentinė dalis
					Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vanduo	Žiedinė ekonomika	Tarša	Biologinė įvairovė			
Tekstas	Tekstas	%	Tūkst. Eur	%	%	%	%	%	%	%	(E, kai tinka)	(T, kai tinka)	%
Naujų pastatų statyba	KKŠ 7.1 / ŽE 3.1	0,73%	0	0%	0%	-	-	0%	-	-	-	-	0%
Elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių įrengimas pastatuose (ir prie pastatų esančiose automobilių stovėjimo vietose), techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.4	0,06%	11	0,06%	0,06%	-	-	-	-	-	E	-	100%
Atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų įrengimas, techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.6	0,74%	147	0,74%	0,74%	-	-	-	-	-	E	-	100%

Kapitalo išlaidos													
2025 finansiniai metai													
Ekonominė veikla	Kodas	Taksonominės veiklos PVRR (taksonominės veiklos kapitalo išlaidų procentinė dalis)	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos PVRR (kapitalo išlaidų piniginė vertė)	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos PVRR (kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos kapitalo išlaidų procentinė dalis)	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos aplinkos tikslas						Sąlygas sudaranti veikla	Perėjimo veikla	Taksonominės veiklos, kurią sudaro kriterijus atitinkanti taksonominė veikla, procentinė dalis
					Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vanduo	Žiedinė ekonomika	Tarša	Biologinė įvairovė			
Tekstas	Tekstas	%	Tūkst. Eur	%	%	%	%	%	%	%	(E, kai tinka)	(T, kai tinka)	%
Krovinio kelių transporto paslaugos	KKŠ 6.6	2,54%	0	0%	0%	-	-	-	-	-	-	-	0%
Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis	KKŠ 6.5	0,10%	0	0%	0%	-	-	-	-	-	-	-	0%
Elektros energijos gamyba naudojant fotovoltinę saulės energijos technologiją	KKŠ 4.1.	1,37%	272	1,37%	1,37%	-	-	-	-	-	-	-	100%
Atitikties suma pagal tikslą					2,17%	-	-	0%	-	-			
Bendras PVRR (Kapitalo išlaidos)		5,55%	431	2,17%							0,80%	0%	39%

Veiklos išlaidų PVRR

Veiklos išlaidų, susijusių su taksonomine arba kriterijus atitinkančia taksonomine ekonomine veikla, procentinė dalis. Atskleidžiama informacija už 2025 metus (išskaidymas pagal veiklos rūšis).

Veiklos išlaidos													
2025 finansiniai metai													
Ekonominė veikla	Kodas	Taksonominės veiklos PVRR (taksonominių veiklos išlaidų procentinė dalis)	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos PVRR (veiklos išlaidų pinigine verte)	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos PVRR (kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos, veiklos išlaidų procentinė dalis)	Kriterijus atitinkančios taksonominės veiklos aplinkos tikslas						Sąlygas sudaranti veikla	Perėjimo veikla	Taksonominės veiklos, kurią sudaro kriterijus atitinkanti taksonominė veikla, procentinė dalis
					Klimato kaitos švelninimas	Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vanduo	Žiedinė ekonomika	Tarša	Biologinė įvairovė			
Tekstas	Tekstas	%	Tūkst. Eur	%	%	%	%	%	%	%	(E, kai tinka)	(T, kai tinka)	%
Pastatų įsigijimas ir nuosavybė	KKŠ 7.7	18,97%	0	0%	0%	-	-	-	-	-	-	-	0%
Efektyvaus energijos vartojimo įrangos įrengimas, techninė priežiūra ir remontas	KKŠ 7.3	0,71%	26	0,71%	0,71%	-	-	-	-	-	E	-	100%
Krovininio kelių transporto paslaugos	KKŠ 6.6	1,70%	0	0,00%	0,00%	-	-	-	-	-	-	-	0%
Vežimas motociklais, keleiviniais automobiliais ir lengvosiomis komercinėmis transporto priemonėmis	KKŠ 6.5	1,72%	0	0%	0%	-	-	-	-	-	-	-	0%

Elektros energijos gamyba iš vėjo energijos	KKŠ 4.3.	3,51%	127	3,51%	3,51%	-	-	-	-	-	-	-	100%
Šilumos arba vėsumos gamyba iš bioenergijos	KKŠ 4.24	4,30%	0	0%	0%	-	-	-	-	-	-	-	0%
Atitikties suma pagal tikslą					4,23%	0	0	0	0	0			
Bendras PVRR (Veiklos išlaidos)		30,91%	153	4,23%							0,71%	0%	14%

Socialinė dalis

S1 SAVA DARBO JĖGA

SBM-3 – REIŠMINGAS POVEIKIS, RIZIKOS IR GALIMYBĖS BEI JŲ SĄVEIKA SU STRATEGIJA IR VERSLO MODELIU

Dvejopo reikšmingumo vertinimo (toliau – DRV) metu nustatyti reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės, yra apibendrinti lentelėje ETAS 2 skyriuje *SBM-3 - Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu* dalyje. Šiame skyriuje pateikiama papildoma informacija, remiantis SBM-3 atskleidimo reikalavimais.

Lentelė 28. Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės temoje „Sava darbo jėga“.

Reikšmingos potėmės	Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės
Darbo laikas	<p>Faktinis neigiamas poveikis: Esantis darbo grafikas, darbas pamainomis, keliantis fizinę ir emocinę įtampą (aktualu Šilutės Rambynui).</p> <p>Poveikis yra laikino pobūdžio, susijęs su ataskaitiniu laikotarpiu padidėjusiomis gamybos apimtims ir susiformavusiu darbuotojų trūkumu. Poveikis pasireiškia gamybos padaliniuose dirbantiems darbuotojams.</p>
Deramas darbo užmokestis	<p>Faktinis neigiamas poveikis: Darbo užmokesčio politikos skaidrumo trūkumas gali mažinti darbuotojų pasitenkinimą (aktualu Šilutės Rambynui). Poveikis laikytinas sisteminiu, nes jis kyla iš įmonėje taikomų vidinių procesų ir nustatyto poreikio didinti skaidrumą.</p>
Socialinis dialogas. Asociacijų laisvė, esamos darbo tarybos ir darbuotojų informavimo, konsultavimosi su jais ir jų dalyvavimo teisės	<p>Galimas neigiamas poveikis: Nepakankamos darbuotojų atstovavimo ir konsultavimosi galimybės mažina jų įsitraukimą, motyvaciją ir pasitenkinimą darbu. Poveikis laikytinas sisteminiu, nes jis kyla iš įmonėje taikomų vidinių procesų ir nustatyto poreikio skatinti dialogą.</p>
Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą	<p>Faktinis teigiamas poveikis: Teikiamos įvairios papildomos naudos (papildomos išmokos šeimoms, medicinos dienos ir kt.) prisideda prie darbuotojų gerovės. Naudos teikiamos visiems Grupės darbuotojams.</p>
Sveikata ir sauga	<p>Galimas neigiamas poveikis: Padidėjęs darbo krūvis ir specifinės darbo sąlygos gali neigiamai veikti darbuotojų sveikatą. Tam tikrose pareigybėse, atsižvelgiant į darbo pobūdį, egzistuoja rizika dėl darbo saugos susijusių incidentų, įskaitant sunkius sužalojimus.</p> <p>Grupės DRV parodė, kad didžiausia sužalojimų rizika kyla gamybinių, pagalbinių, aptarnaujančių padalinių bei transporto darbuotojams. Poveikis yra susijęs su pavieniais galimais incidentais ir aktualus konkrečiomis sąlygomis dirbantiems asmenims.</p>
Lyčių lygybė ir vienodas užmokestis už vienodos	<p>Galimas neigiamas poveikis: Skirtingas atlyginimas už tokį pat darbą gali sukelti darbuotojų demotyvaciją, nepasitenkinimą ir prastą emocinę būklę.</p>

Reikšmingos potėmės	Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės
vertės darbą	Šis galimas poveikis nustatytas dėl galimo skaidrumo trūkumo. Grupėje yra patvirtinti apmokėjimo kriterijai - pagal pareigybę be skirstymo pagal lytį ar kitus požymius (patvirtintos atlygio apmokėjimo kategorijos).
Mokymas ir įgūdžių ugdymas	Faktinis teigiamas: Organizuojami papildomi mokymai tobulėjimui, kurie padeda didinti darbuotojų kompetenciją ir motyvaciją.
Kovos su smurtu ir priekabiavimu darbo vietoje priemonės	Galimas neigiamas: Darbuotojų emocinės ir psichologinės gerovės pablogėjimas dėl smurto ar priekabiavimo apraiškų darbo vietoje. Poveikis yra sisteminis, nes susijęs su aplinkybėmis, kuriomis Grupė veikia (didelis darbuotojų skaičius), tačiau siejamas su pavieniais incidentais.
Įvairovė	Galimas neigiamas: Diskriminacijos incidentai darbe gali sukelti darbuotojui emocinį stresą, nesaugumo jausmą bei mažinti motyvaciją. Poveikis yra sisteminis, nes susijęs su aplinkybėmis, kuriomis Grupė veikia (didelis darbuotojų skaičius), tačiau siejamas su pavieniais incidentais.
Darbo jėgos trūkumas	Rizika: Specialistų trūkumas dėl teritorijos ir veiklos specifikos. Ši rizika susijusi su Lietuvos miestais, kuriuose vykdoma gamyba - Telšiais ir Šilute.

2025 m. Grupė atnaujino dvejojo reikšmingumo vertinimą, kuris leido tiksliau identifikuoti Grupei reikšmingas temas bei su jomis susijusius poveikius, rizikas ir galimybes. Atnaujinant 2025 m. vertinimą taip pat buvo atlikta papildoma darbuotojų apklausa, siekiant geriau suprasti darbuotojams aktualius poveikius ir rūpimas temas.

Grupėje visi dirbantys asmenys yra samdomieji darbuotojai. Nustatydama reikšmingus poveikius, rizikas ir galimybes Grupė į vertinimą įtraukė visus darbuotojus. Kiekvienas poveikis buvo analizuojamas, ar jis savos darbo jėgos atžvilgiu yra plačiai paplitęs ir taikomas visiems darbuotojams, ar susijęs tik su konkrečiomis darbuotojų grupėmis.

Grupės verslo modelyje ir strategijoje atsižvelgiama į nustatytą poveikį savai darbo jėgai per kelias pagrindines kryptis (visiems veiksams yra patvirtintos tvarkos ir įsakymai):

- užtikrinant skaidrią ir vienodą darbo užmokesčio sistemą, kai atlygis nesiskiria pagal lytį;
- įgyvendinant materialinės pagalbos ir vienkartinį skatinamųjų išmokų darbuotojams sistemą;
- taikant metinį mokymų planą, įtvirtintą personalo valdymo procedūrose;
- taikant Smurto ir priekabiavimo prevencijos politiką ir Lygių galimybių politiką;
- teikiant papildomas naudas, tokias kaip kuro kompensacijos, stipendijos bei išmokos už rekomenduotą darbuotoją.

Grupė neatliko strategijos ir verslo modelio atsparumo analizės ataskaitiniu laikotarpiu, išskyrus analizę, kuri buvo atlikta dvejojo reikšmingumo vertinimo metu.

Grupė nenustatė reikšmingo poveikio savai darbo jėgai, susijusio su pertvarkos planais, skirtais mažinti neigiamą poveikį aplinkai ir užtikrinti neutralaus poveikio klimatui operacijas. Be to, Grupėje nenustatytos operacijos, kurioms galėtų kilti didelė priverčiamojo ar privalomojo darbo bei vaikų darbo rizika, nei pagal operacijų rūšį, nei pagal jų vykdymo šalį.

S1-1 – SU SAVA DARBO JĖGA SUSIJUSI POLITIKA

Grupė turi keletą politikų, susijusių su reikšmingais tvarumo klausimais temoje Sava darbo jėga. Nurodomos politikos taikomos visiems Grupės darbuotojams.

Už visų toliau išvardintų politikų įgyvendinimą atsakingas generalinis direktorius. Su politika suinteresuoti subjektai gali susipažinti **vidinėje dokumentų valdymo sistemoje**, susirinkimų metu arba pateikus užklausą tiesioginiam vadovui ar personalo skyriui.

Lentelė 29. Su „Sava darbo jėga“ susijusios Grupės politikos.

Politika	Aprašymas
Darbuotojų sveikatos ir saugos politika	Pagrindinis politikos tikslas – 0 (nulis) nelaimingų atsitikimų darbe, nuolatinis darbo sąlygų gerinimas.
Žmogaus teisių politika	Politika apima tokius aspektus kaip vaikų darbo draudimas, priverstinio darbo bei prekybos žmonėmis ir vergovės prevencija ir lygių galimybių užtikrinimas. Rengiant ir įgyvendinama šią politiką, Grupė atsižvelgė ir įsipareigojo vykdyti nuostatas, kurios numatytos Lietuvos Respublikoje galiojančiuose teisės aktuose, Tarptautinėje žmogaus teisių chartijoje bei tiekėjų ir (ar) klientų keliamus reikalavimus.
Smurto ir priekabiavimo prevencijos politika	Šios politikos tikslas – nustatyti ir įvertinti galimą riziką darbe, ją pašalinti ir įdiegti prevencijos priemonės sveikos, pagarba pagrįstos darbo aplinkos kūrimui.
Lygių galimybių politika	<p>Ja siekiama panaikinti diskriminaciją, įskaitant priekabiavimą, skatinti lygias galimybes bei didinti įvairovę ir įtrauktį. Grupės turima politika apima visus nurodytus diskriminacijos pagrindus: rasinę ir etninę kilmę, odos spalvą, seksualinę orientaciją, lytinę tapatybę, negalią, amžių, religiją, politines pažiūras, tautybę, socialinę kilmę ir kitas diskriminacijos formas, kurioms taikomi Europos Sąjungos ir nacionalinės teisės aktai.</p> <p>Grupėje įgyvendinamos politikos priemonės, skirtos diskriminacijos prevencijai, jos mažinimui ir nustatytų atvejų sprendimui. Diskriminacijos prevencija įgyvendinama per:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Padalinių vadovų įpareigojimą skatinti draugišką ir malonią darbo aplinką, kurioje netoleruojama bet kokių formų diskriminacija ir priekabiavimas; • Darbuotojų švietimą apie diskriminavimo pavojus, prevencijos priemones, jų teises ir pareigas šiais aspektais; • Galimybę darbuotojams anonimiškai informuoti personalo skyrių apie galimą diskriminacijos įvykį; • Visų pranešimų apie galimus pažeidimus ištyrimu; • Skubia reakcija į galimą pažeidimą; • Gautų skundų ir jų tyrimo rezultatų analizėmis; • Skundą pateikusio darbuotojo apsauga.

<p>Tvarumo politika</p>	<p>Tvarumo politika apima kelias pagrindines, susijusias su sava darbo jėga. Politikoje Grupė įsipareigoja siekti sudaryti deramas darbo sąlygas, užtikrinti skaidrų ir sąžiningą atlygį, skatinti pagarbų dialogą tarp vadovų ir darbuotojų, rūpintis darbuotojų sveikata bei sauga, sudaryti galimybes nuolatiniam profesiniam tobulėjimui ir valdyti darbo rinkos iššūkius.</p> <p>Grupėje netoleruojama diskriminacija šiais pagrindais: rasinės ir etninės kilmės, odos spalvos, seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, negalios, amžiaus, religijos, politinių pažiūrų, tautybės ar socialinės kilmės ir kitų diskriminacijos formų, kurioms taikomi Sąjungos ir nacionalinės teisės aktai.</p> <p>Suinteresuotųjų subjektų interesai buvo įvertinti prieš sudarant šią politiką. Politika buvo parengta atlikus dvejojo reikšmingumo vertinimą (remiantis reikšmingų temų rezultatu ir Grupės strateginiu požiūriu), kurio metu buvo analizuojamos darbuotojams rūpimos temos, o taip pat buvo organizuojama papildoma apklausa.</p>
--------------------------------	---

Grupė įsipareigoja gerbti žmogaus teises, kaip tai nustatyta JT verslo ir žmogaus teisių pagrindiniuose principuose bei TDO deklaracijoje dėl pagrindinių principų ir teisių darbe. Grupė palaiko Jungtinių Tautų Pasaulinį susitarimą ir savo veikloje vadovaujasi dešimčia atsakingo verslo principų žmogaus teisių, darbo standartų, aplinkosaugos ir kovos su korupcija srityse. Šie įsipareigojimai yra įtvirtinti Grupės Tvarumo politikoje.

Grupė taiko procesus ir mechanizmus, skirtus stebėti šių įsipareigojimų laikymąsi, įskaitant vadovų atsakomybę už politikos įgyvendinimą, reguliarius darbuotojų mokymus. Darbuotojams sudarytos galimybės teikti pastabas ar pranešti apie galimus pažeidimus per nustatytus vidaus kanalus, kurie plačiau aprašyti skyriuje *S1-3 – Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais sava darbo jėga gali išreikšti susirūpinimą*.

Bendras Grupės požiūris į pagarbą darbuotojų žmogaus teisėms grindžiamas prevencija ir nuolatiniu dialogu, siekiant užtikrinti orias, saugias ir sąžiningas darbo sąlygas visiems sava darbo jėgai priskiriamiems asmenims.

Grupė nėra prisiėmusi konkrečių politikos įsipareigojimų, susijusių su ypač didelės pažeidžiamumo rizikos grupių įtrauktimi ar pozityviais veiksmais jų atžvilgiu.

S1-2 – SAVOS DARBO JĖGOS IR DARBUOTOJŲ ATSTOVŲ ĮTRAUKIMO SPRENDŽIANT KLAUSIMUS DĖL POVEIKIO PROCESAI

Grupėje yra įgyvendinami procesai, kuriais siekiama užtikrinti darbuotojų požiūrių įtraukimą priimant sprendimus ir vykdant veiklą:

- **Darbo taryba.** Grupėje veikia darbo taryba, kuri atstovauja darbuotojų interesus. Ji veikia savarankiškai ir yra nepriklausoma nuo darbdavio. Darbo taryba atstovauja visus Grupės darbuotojus informavimo, konsultavimo procedūrose, taip pat sprendžiant bet kuriuos klausimus, kurie gali turėti įtakos Grupės darbuotojų socialinei ir ekonominei padėčiai. Darbo taryba veikia pagal Darbo tarybos veiklos reglamentą.
- **Darbuotojų saugos ir sveikatos komitetas.** Darbuotojų atstovai yra išrinkti į darbuotojų saugos ir sveikatos komitetą, kuris prisideda prie įtraukties užtikrinimo saugos ir sveikatos klausimais. Komitetas veikia pagal Darbuotojų saugos ir sveikatos komiteto nuostatus, patvirtintus Generalinio direktoriaus įsakymu.

Reguliarus darbuotojų įtraukimas per šiuos atstovus nėra numatytas – jis vyksta pagal poreikį ar atsižvelgiant į konkrečią situaciją. Darbo tarybos pirmininkas pagal poreikį organizuoja susirinkimus ir yra atsakingas už dialogo tarp darbuotojų

ir vadovybės palaikymą. Darbuotojų saugos ir sveikatos komitetas veikia tokiu pačiu principu, tik konkrečiai sveikatos ir saugos klausimais.

Grupė netaiko formalių darbuotojų įtraukimo veiksmingumo vertinimo priemonių. Darbuotojų įtraukimo veiksmingumas vertinamas remiantis tuo, kad nėra gaunama skundų ar neigiamo grįžtamojo ryšio šia tema.

S1-3 – NEIGIAMO POVEIKIO IŠTAISYMO PROCESAI IR KANALAI, KURIAIS SAVA DARBO JĖGA GALI IŠREIKŠTI SUSIRŪPINIMĄ

Bendras Grupės požiūris yra siekti užtikrinti efektyvų reagavimą į galimus ir faktinius poveikius saviems darbuotojams prie kurių prisidėjo arba su kuriais yra susijusi.

Grupėje veikia su darbuotojų reikalais susijusių skundų teikimo ir nagrinėjimo mechanizmas. Grupė yra įdiegusi kanalą, kad darbuotojai galėtų tiesiogiai išreikšti susirūpinimą ar poreikius:

- **Atsiliepimų dėžutės.** Šiuo kanalu visi darbuotojai turi galimybę tiesiogiai teikti pastabas, pasiūlymus ar užklausas. Be to, šiuo kanalu Darbo taryba teikia apibendrintas užklausas ir pastabas, atstovaudama darbuotojų interesams bei nuomonei.
- **Tiesioginis kreipimasis į personalo skyrių.** Šiam kreipimuisi numatyti konkretūs el. pašto adresai, kuriais darbuotojai gali išreikšti savo nuomonę (arba kreiptis į Personalo skyriaus darbuotoją tiesiogiai).
- Papildomai, nuo 2025 m. ŽEMAITIJOS PIENE pakabinti plakatai su skundams skirtos formos QR kodu, kurį bet kada nuskenavus darbuotojas gali pateikti skundą.

Apie šių kanalų egzistavimą, paskirtį ir naudojimo tvarką darbuotojai yra informuojami įvadinųjų mokymų metu pirmąją darbo dieną.

Papildomai informacija apie skundų teikimo kanalus darbuotojams nuolat teikiama per vidinę dokumentų valdymo sistemą, skelbimų lentas, ekranus bendroje patalpose bei vadovų vykdomą komunikaciją darbuotojams.

Kanalų veiksmingumas vertinamas pagal tai, ar per juos gaunami klausimai ir ar į juos reaguojama.

Nors atskiros politikos dėl apsaugos nuo atsakomųjų veiksnių nėra, iš dalies šį klausimą apima **Smurto ir priekabiavimo prevencijos politika**, kuri užtikrina besikreipiančiojo anonimiškumą ir apsaugą.

Grupėje nėra formalaus periodinio vertinimo, siekiant suprasti kiek darbuotojai žino apie šiuos kanalus, skirtus išreikšti susirūpinimą ar poreikius, arba ar jais pasitiki.

Visgi, klausimai apie pasitikėjimą skundų kanalais ir jų žinomumą buvo pateikti darbuotojams DRV proceso metu vykdytos apklausos metu. Didžioji dalis apklaustųjų nurodė, kad yra susipažinę su skundų kanalais ir jais pasitiki. Vidutinis pasitikėjimo įvertinimas buvo šiek tiek aukštesnis nei neutralus („nei sutinku, nei nesutinku“), o žinomumas – aukštesnis nei „sutinku“, nurodant, kad kanalas yra žinomas darbuotojui.

S1-4 – VEIKSMAI, KURIŲ IMAMASI DĖL REIKŠMINGO POVEIKIO SAVAI DARBO JĖGAI, SU SAVA DARBO JĖGA SUSIJUSIŲ REIKŠMINGŲ RIZIKŲ VALDYMO IR PASINAUDOJIMO REIKŠMINGOMIS GALIMYBĖMIS METODAI IR TŲ VEIKSMŲ VEIKSMINGUMAS

2025 m. Grupė ir toliau taikė įvairias priemones valdyti reikšmingiems tvarumo klausimams.

Lentelė 30. Su „Sava darbo jėga“ susiję Grupės veiksmai.

Tema	Veiksmai
Sauga ir sveikata	<p>Darbuotojų saugos ir sveikatos priemonėms įgyvendinti Grupėje yra įsteigtas Darbuotojų saugos ir sveikatos komitetas, kurį sudaro darbuotojų saugos ir sveikatos profesinės sveikatos specialistai. Komitetas sudaromas dvišaliu principu - iš darbdaviui atstovaujančių asmenų (administracijos pareigūnai) ir tokio pat skaičiaus išrinktų darbuotojų atstovų.</p> <p>Siekdama išvengti sužalojimų ir neigiamo fizinio poveikio, Grupė nuolat atlieka darbo vietų profesinės rizikos vertinimą, organizuoja darbuotojų instruktavimą ir mokymus bei vykdo vidinę kontrolę. Psichosocialinės rizikos vertinimas padeda užkirsti kelią psichologiniam neigiamam poveikiui.</p> <p>Visuose Grupės struktūriniuose padaliniuose, skyriuose yra paskirti darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais apmokyti darbuotojai ar padalinių darbuotojai, kurie yra atsakingi už padalinio darbuotojų saugą, sveikatą ir gaisrinę saugą. Jie atlieka: nuolatinį rizikos vertinimą, pažeidimų kontrolę, darbuotojų instruktavimą bei kitas funkcijas, užtikrinančias darbuotojų saugą ir sveikatą.</p> <p>Visi darbuotojai yra apdrausti nuo nelaimingų atsitikimų, taip užtikrinant finansinę apsaugą ir paramą nelaimės atveju.</p> <p>2025 m. Grupės darbuotojams organizuotas sveikatingumo žygis.</p>
Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą	<p>Organizuojami renginiai vaikams (vaikų kalėdinė šventė, kalėdinis projektas vaikams, šventė vaikų dienos proga).</p> <p>Teikiamos įvairios papildomos naudos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Šeimoms vienkartinės išmokos, ● Išmokos būsimiems pirmakursiams mokiniams. ● Suteikiamos dvi medicinos dienos per metus.
Mokymas ir įgūdžių ugdymas	<p>Visi Grupės darbuotojai turi galimybę savo žinias ir įgūdžius tobulinti gyvai ar nuotoliniu būdu vidiniuose ir išoriniuose mokymuose, kursuose, seminaruose, konferencijose.</p> <p>Kasmet Grupė patvirtina mokymų planą, remiantis Personalo valdymo procedūra.</p> <p>Mokymų, seminarų, kuriuose darbuotojai dalyvavo 2025 m., temos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ES miškų naikinimo prevencijos reglamento (EUDR) mokymai; ● Aktualiausi aplinkosaugos pakeitimai pramonei; ● Pramoninės ir komercinės valdymo sistemos: priežiūros ir eksploatacijos ypatumai, F-dujų naudojimo problematika ir alternatyvos, svarbiausi F-dujų reglamento pakeitimai. <p>Taip pat, darbuotojai, kuriems aktualu pagal užimamas pareigas dalyvavo konferencijose, kuriose buvo nagrinėjamos šios temos: Darbuotojų sauga ir sveikata, atliekos, energetikos naujienos ir tendencijos.</p>
Kovos su smurtu ir priekabiavimu darbo vietoje priemonės	<p>2025 m. organizuoti smurto ir priekabiavimo prevencijos mokymai, kurie vis dar tęsiami ir 2026 metais.</p>
Įvairovė Lyčių lygybė ir vienodas	<p>Grupė organizuoja atrankas ir įdarbinimą, neatsižvelgiant į amžių, lytį, rasę ar kitus diskriminacijos veiksnius.</p>

Tema	Veiksmai
<p>užmokestis už vienodos vertės darbą</p> <p>Deramas darbo užmokestis</p>	<p>Parengta skaidri darbo užmokesčio sistema, kurioje atlygis nustatomas pagal pareigybę, be skirstymo pagal lytį ar kitus požymius (patvirtintos atlygio apmokėjimo kategorijos). Ataskaitiniu laikotarpiu vyko konsultacijos su išorės konsultantais dėl darbo užmokesčio skaidrumo ir vienodo darbo užmokesčio moterims ir vyrams už vienodą ar vienodos vertės darbą (dėl naujų teisės aktų šia tema ir atitinkamai tinkamų tvarkų Grupėje parengimo). Vykdoma vyrų ir moterų skaičiaus pasiskirstymo stebėseną, siekiant užtikrinti lyčių lygybę organizacijoje.</p>

Visi aprašyti veiksmai taikomi visiems Grupės darbuotojams, nepriklausomai nuo jų pareigų ar darbo vietos.

Grupė, siekdama Tvarumo strategijoje numatytų tikslų, 2026 m. planuoja įgyvendinti šiuos veiksmus:

- organizuoti darbuotojų gerovės renginius (sveikatingumo, psichologinės sveikatos/emocinio atsparumo, tvarumo savaitės/dienos).
- atlikti kasmetinę darbuotojų pasitenkinimo apklausą ir joje matuoti darbuotojų pasitenkinimo indeksą. Remiantis tyrimo rezultatais, numatyti veiksmų planą ir galimus patobulinimus.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo užfiksuotas faktinis neigiamas poveikis, susijęs su darbo laiku dėl darbo grafiko Šilutės Rambyne. Reaguodama į šį poveikį, įmonė parengė stabilius darbo grafikus, reguliariai organizuoja susirinkimus su darbuotojais ir vykdo apklausas dėl pageidaujamo darbo krūvio bei darbo laiko. Viena iš priemonių – griežtas darbo valandų normų laikymasis, siekiant išvengti darbuotojų nuovargio, kuris gali lemti klaidas ar nelaimingus atsitikimus, darbuotojų nepasitenkinimą.

Šiuo metu veiksams įgyvendinti naudojami vidiniai resursai. 2026 m. nėra numatyta reikšmingų papildomų finansinių išteklių atskleistiems veiksams įgyvendinti.

Grupė nustato, kokių veiksmų reikia imtis reaguojant į faktinį ar galimą neigiamą poveikį savai darbo jėgai, remdamasi gaunamais skundais, jei tokių yra, kylančiais klausimais.

Grupė reikšmingam poveikiui valdyti skiria įvairius išteklius, įtraukdama skirtingus valdymo lygius. Aukščiausio lygio vadovai kuria strategijas, susijusias su darbo sąlygomis ir darbuotojų gerove, skyrių vadovai atsakingi už komunikaciją ir darbuotojų ugdymą, o Darbo taryba vertina pokyčių poveikį.

Grupės taiko praktikas ir procesus, skirtus užtikrinti, kad jos veikla nesukeltų ir neprisidėtų prie reikšmingo neigiamo poveikio savai darbo jėgai, įskaitant atsakingą darbo organizavimą, darbuotojų įtraukimą, skundų analizę. Sprendžiant galimą įtampą tarp verslo spaudimo ir neigiamo poveikio prevencijos, ieškoma sprendimų, kad nenukentėtų darbuotojų teisės ir gerovė.

Pagrindiniai veiksmai, kurių Grupė imasi, siekdama valdyti nustatyta riziką, susijusią su darbo jėgos trūkumu (specialistų trūkumas dėl teritorijos ir veiklos specifikos) yra susiję su darbo sąlygų gerinimu, patrauklios darbo vietos kūrimu.

Siekdama valdyti identifikuotą riziką, susijusią su darbo jėgos trūkumu – ypač kvalifikuotų specialistų bei gamybos darbuotojų stygiaus dėl geografinės vietos ir veiklos specifikos – Grupė įgyvendina nuoseklią darbuotojų pritraukimo ir išlaikymo strategiją. Pagrindinės kryptys apima:

- **Darbo sąlygų gerinimas ir patrauklios darbo vietos kūrimas:** Grupė investuoja į saugią, ergonomišką ir modernią darbo aplinką; formuoja konkurencingą atlygio paketą, plečia socialinių naudų spektrą bei stiprina organizacinę kultūrą, skatinančią bendradarbiavimą, profesinį augimą.
- **Darbuotojų pritraukimas:** Grupė bendradarbiauja su švietimo įstaigomis ir užimtumo tarnyba, kviečia darbuotojų vaikus (pagal LR teisės aktus galinčius) dirbti vasarą, priima praktikantus ir siūlo vardines stipendijas.

Administracijos darbuotojams, gyvenantiems toliau nuo darbo vietos, suteikiama galimybė naudotis Grupės transporto priemone, kuria į darbą gali vykti keli darbuotojai kartu. Tam tikras pareigas einantiems gamybos darbuotojams kompensuojamos kuro išlaidos, patirtos vykstant į darbo vietą.

S1-5 – UŽDAVINIAI, SUSIJĘ SU REIKŠMINGO NEIGIAMO POVEIKIO VALDYMU, TEIGIAMO POVEIKIO DIDINIMU IR REIKŠMINGŲ RIZIKŲ IR GALIMYBIŲ VALDYMU

2025 m. Grupė parengė Tvarumo strategiją 2025-2030 m., kurioje numatė toliau lentelėje atskleidžiamus uždavinius, susijusius su tiek teigiamo, tiek neigiamo poveikio darbuotojams valdymu. Šie uždaviniai taikomi visiems Grupės darbuotojams.

Nustatyti uždaviniai yra susiję su Grupės tikslais, kurie numatyti Tvarumo politikoje: rūpintis darbuotojų sveikata bei sauga, sudaryti galimybes nuolatiniam profesiniam tobulėjimui, netoleruoti diskriminacijos šiais pagrindais: rasinės ir etninės kilmės, odos spalvos, seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, negalios, amžiaus, religijos, politinių pažiūrų, tautybės ar socialinės kilmės ir kitų diskriminacijos formų, kurioms taikomi Sąjungos ir nacionalinės teisės aktai.

Lentelė 31. Su „Sava darbo jėga“ susiję Grupės tikslai 2025-2030 m.

Tikslas	Baziniai metai 2024	Rezultatas 2025 m.
<p>Išlaikyti darbuotojų kaitą ne didesnę, nei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ŽEMAITIJOS PIENAS - 9% - Šilutės Rambyne - 5% <p>(į skaičiavimus įtraukiami savo noru išėję, Grupės iniciatyva atleisti. Neįtraukiami pensinio amžiaus, neišdirbę 2 sav. ir sezoniniai darbuotojai).</p>	12 %	<p>ŽEMAITIJOS PIENAS - 9 %</p> <p>Šilutės Rambynas - 23 %</p> <p>Konsoliduotas - 10 %</p>
0 registruotinių su darbu susijusių mirties atvejų	0	0
<5 registruotinių su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų	8	6
0 diskriminacijos, įskaitant priekabiavimą, incidentų skaičius	0	2
<p>Padidinti vidutinį mokymo valandų skaičių darbuotojui</p> <ul style="list-style-type: none"> - ŽEMAITIJOS PIENAS - 7 val. administracijos darbuotojams ir 4 val. gamyklos darbuotojams - Šilutės Rambynas - 13 val visiems darbuotojams 	<p>ŽEMAITIJOS PIENAS:</p> <ul style="list-style-type: none"> • administracijos darbuotojai- 5.23 val., • gamyklos darbuotojai- 2.51 val; 	<p>ŽEMAITIJOS PIENAS:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visi darbuotojai - 4,02 val. <p>Šilutės Rambynas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visi darbuotojai - 5,49 val.

Tikslas	Baziniai metai 2024	Rezultatas 2025 m.
	Šilutės Rambynas: <ul style="list-style-type: none"> Visi darbuotojai 11.45 val. 	

Pastaba. Uždaviniams nustatyti naudotos metodikos: siekdama nustatyti tikslus Grupė išskyrė svarbias sritis, remiantis reikšmingomis temomis, kurios buvo identifikuotos per dvejojo reikšmingumo vertinimą, atliktą 2025 m. Taip pat buvo remtasi sektoriaus apžvalga, įsivertinant kurios temos rekomenduojamos plačiai taikomuose tarptautiniuose Grupės sektoriaus standartuose (MSCI, SASB). Įsivardinus konkrečias sritis, temas, kurios yra reikšmingos Grupei, toliau buvo atlikta konkurentų analizė ir įvertinta esama situacija Grupėje, konkretinant keliamus tikslus atrinktose srityse. Keldama tikslus Grupė atsižvelgė į ETAS standarte atskleidžiamus rodiklius.

Suinteresuotieji subjektai - darbuotojai - specifiskai nebuvo traukiami nustatant konkrečius uždavinius dėl kiekvieno reikšmingo tvarumo klausimo. Visgi į darbuotojų nuomones buvo atsižvelgta atliekant dvejojo reikšmingumo vertinimą - buvo organizuojama darbuotojų apklausa, siekiant geriau suprasti darbuotojų lūkesčius ir rūpimas temas.

Lentelėje įvardinti uždaviniai kol kas dar nebuvo periodiškai stebimi, nes buvo iškelti tik ataskaitiniais metais. Grupė numato, kad Tvarumo grupė bus atsakinga už plano stebėseną ir įgyvendinimą. Stebėseną bus vykdoma rengiant periodines pažangos ataskaitas.

Grupė ateityje planuoja plėsti ir konkretinti tikslus, numatytus esamoje strategijoje.

S1-6 – GRUPĖS SAMDOMŪJŲ DARBUOTOJŲ SAVYBĖS

Informacija apie Grupės darbuotojus pateikiama lentelėse 32, 33, 34. Darbuotojų skaičius ir pasiskirstymas pagal lytį Grupėje išliko stabilus, lyginant 2024 ir 2025 metus.

Lentelė 32. Samdomųjų darbuotojų skaičiaus suskirstymas pagal lytį 2024-2025 m.

Lytis	Samdomųjų darbuotojų skaičius	
	2024	2025
Vyrai	804	803
Moterys	676	675
Kita	-	-
Duomenų nėra	-	-
Iš viso	1 480	1 478

Pastaba. Pateikiamas faktinis bendras Grupės darbuotojų skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (atitinkamai 2025.12.31 ir 2024.12.31), neatsižvelgiant į dirbtą etatą (angl. head count). Darbuotojų skaičius atskleidžiamas Grupės finansinėje ataskaitoje Vadovybės ataskaitos 23 puslapyje (2024 metams) ir 26-28 puslapyje (2025 metams). Šio rodiklio matmenų nėra patvirtinusi išorės įstaiga, kuri nėra užtikrinimo paslaugų teikėjas.

Grupėje dominuoja darbuotojai, dirbantys pagal neterminuotas - nuolatinės darbo sutartis. Šilutės Rambyne laikinai įdarbintų darbuotojų nėra. ŽEMAITIJOS PIENE yra nedidelė dalis darbuotojų, įdarbintų pagal terminuotas darbo sutartis. Tai yra standartinė praktika, kuri taikoma naujiems gamybos skyriaus darbuotojams, prieš pateikiant pasiūlymą dėl nuolatinio darbo.

Lentelė 33. Darbuotojų skaičiaus suskirstymas pagal lytį ir darbo sutarties rūšį 2025-2024 m.

Kategorija	Darbuotojų skaičius (pagal lytį)				
	Moterys	Vyrai	Kita	Neatskleista	Iš viso
	2025				
Samdomųjų darbuotojų skaičius	675	803	-	-	1 478
Nuolatinių samdomųjų darbuotojų skaičius	616	754	-	-	1 370
Laikinių samdomųjų darbuotojų skaičius	59	49	-	-	108
Negarantuotą valandų skaičių dirbančių samdomųjų darbuotojų skaičius	-	-	-	-	-
	2024				
Samdomųjų darbuotojų skaičius	676	804	-	-	1 480
Nuolatinių samdomųjų darbuotojų skaičius	630	755	-	-	1 385
Laikinių samdomųjų darbuotojų skaičius	46	49	-	-	95
Negarantuotą valandų skaičių dirbančių samdomųjų darbuotojų skaičius	-	-	-	-	-

Pastaba. Pateikiamas faktinis bendras Grupės darbuotojų skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (atitinkamai 2025.12.31 ir 2024.12.31), neatsižvelgiant į dirbtą etatą (angl. head count). Ataskaitiniu laikotarpiu tik ŽEMAITIJOS PIENAS turėjo laikinių samdomųjų darbuotojų. Šio rodiklio matmenų nėra patvirtinusi išorės įstaiga, kuri nėra užtikrinimo paslaugų teikėjas.

Darbuotojų kaitos rodiklis išlieka ganėtinai stabilus. Grupės darbuotojų kaitos rodiklis padidėjo keliais procentais dėl plačiau taikomos terminuotų sutarčių praktikos naujiems gamybos darbuotojams ir sezoninių darbuotojų skaičiaus padidėjimo.

Lentelė 34. Darbuotojų kaita 2024-2025 m.

Grupės įmonė	Darbuotojai, kurie išėjo iš darbo arba buvo atleisti, skč	Darbuotojų kaitos rodiklis*	Darbuotojai, kurie išėjo iš darbo arba buvo atleisti, skč.	Darbuotojų kaitos rodiklis*
	2024		2025	
ŽEMAITIJOS PIENAS	320	24%	374	29%
Šilutės Rambynas	46	28%	44	26%
Iš viso	366	25%	418	28%

Pastaba. Darbuotojų kaitos rodiklis apskaičiuojamas taip: darbuotojų, kurie išėjo iš darbo savo noru arba buvo atleisti, išėjo į pensiją arba mirė eidami pareigas, skaičius (pagal darbuotojų skaičių), padalintas iš bendro samdomųjų darbuotojų skaičiaus (pagal darbuotojų skaičių); rezultatas padaugintas iš 100%. Bendri grupės rodikliai apskaičiuojami - bendrą išėjusių/atleistų darbuotojų skaičių dalijant iš 2025-12-31 dieną dirbusių darbuotojų skaičiaus. Šio rodiklio matmenų nėra patvirtinusi išorės įstaiga, kuri nėra užtikrinimo paslaugų teikėjas.

S1-7 – NESAMDOMŲJŲ DARBUOTOJŲ, PRISKIRIAMŲ PRIE ĮMONĖS SAVOS DARBO JĖGOS, SAVYBĖS

2025 m. Grupė nesamdomųjų darbuotojų, priskiriamų prie savos darbo jėgos, neturėjo. Nustatant atskleidimą, vadovautasi apibrėžimu, kad nesamdomi darbuotojai yra su Grupės įmonėmis sudarę sutartis dėl paslaugų teikimo - savarankiškai dirbantys asmenys, arba asmenys, kuriuos teikia įmonės, daugiausia užsiimančios įdarbinimo veikla.

S1-8 – KOLEKTYVINIŲ SUTARČIŲ APRĖPTIS IR SOCIALINIS DIALOGAS

Grupėje kolektyvinė sutartis nėra sudaryta.

Grupėje veikia Darbo taryba, kuri atstovauja darbuotojų interesus. Darbo taryba atstovauja visus Grupės darbuotojus.

Lentelė 35. Socialinis dialogas 2024-2025 m.

Socialinis dialogas	
Aprėpties dalis	Atstovavimas darbo vietoje (tik EEE) (šalyse, kuriose turima > 50 samdomųjų darbuotojų, sudarančių > 10 % visų samdomųjų darbuotojų)
0-19%	
20-39%	
40-59%	

60-79%	
80-100%	Lietuva (100%)

S1-9 – ĮVAIROVĖS RODIKLIAI

Darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį aukščiausios vadovybės lygmeniu 2025 m. kito nežymiai - vyrai užėmė 10 % didesnę dalį.

Lentelė 36. Darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį aukščiausios vadovybės lygmeniu 2024 - 2025 m.

	Darbuotojų skaičius	Darbuotojų dalis, proc.	Darbuotojų skaičius	Darbuotojų dalis, proc.
	2024		2025	
Vyrai	7	50	6	55
Moterys	7	50	5	45
Iš viso	14	100	11	100

Pastaba. Naudojamas aukščiausios vadovybės apibrėžimas pagal Grupės vidaus dokumentus - aukščiausio lygio vadovai, tarp jų ir valdybos nariai. Šio rodiklio matmenų nėra patvirtinusi išorės įstaiga, kuri nėra užtikrinimo paslaugų teikėjas.

Darbuotojų sudėtis pagal amžių išlieka stabili. jaunesnės grupės procentinis sumažėjimas gali būti susijęs su tuo, kad esami darbuotojai perėjo į kitą amžiaus grupę. grupėje dominuoja vidutinio amžiaus (30–50 m.) darbuotojai, kurie sudaro beveik pusę visos darbo jėgos. taip pat gana didelė vyresnių nei 50 m. amžiaus darbuotojų grupė, kas rodo, kad grupė turi brandžią ir patyrusią darbo jėgą. galima įžvelgti nežymų vyresnio amžiaus darbuotojų amžiaus didėjimą. tai turi įtakos ir regiono, kuriame įsikūrusi grupė demografinė padėtis. to pasekoje, ateityje grupė gali susidurti su iššūkiais dėl kartų kaitos ir žinių perdavimo.

Lentelė 37. Darbuotojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes 2024-2025 m.

	Darbuotojų skaičius	Darbuotojų dalis, proc.	Darbuotojų skaičius	Darbuotojų dalis, proc.
	2024		2025	
Jaunesni nei 30 metų	183	12	169	12
30–50 metų	719	49	697	47
Vyresni nei 50 metų	578	39	612	41
Iš viso	1 480	100	1 478	100

Pastaba. Pateikiamas faktinis bendras Grupės darbuotojų skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (atitinkamai 2025.12.31 ir 2024.12.31), neatsižvelgiant į dirbtą etatą (angl. head count). Šio rodiklio matmenų nėra patvirtinusi išorės įstaiga, kuri nėra užtikrinimo paslaugų teikėjas.

S1-10 – DERAMAS DARBO UŽMOKESTIS

Visiems Grupės samdomiesiems darbuotojams mokamas deramas darbo užmokestis pagal sutartinius įsipareigojimus ir galiojančius įstatymus, t.y. ne mažesnis nei minimalus darbo užmokestis Lietuvoje.

S1-11 – SOCIALINĖ APSAUGA

Visiems Grupės samdomiesiems darbuotojams taikoma socialinė apsauga nuo pajamų praradimo ligos atveju pagal viešąsias programas arba Grupės siūlomas išmokas. Grupė laikosi LR Darbo kodekse ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų dėl darbuotojams taikomos socialinės apsaugos.

S1-13 – MOKYMO IR ĮGŪDŽIŲ UGDYMO RODIKLIAI

Lentelė 38. Darbuotojų, kurie dalyvavo reguliariose veiklos ir karjeros plėtros apžvalgose, dalis procentais 2024 - 2025 m.

Kategorija	Darbuotojų, kurie dalyvavo reguliariose veiklos rezultatų ir karjeros raidos peržiūrose, dalis, proc.	
	2024	2025
Visi darbuotojai	48,01	58,69
Vyrai	38,81	50,27
Moterys	59,05	68,99

Pastaba. Darbuotojų, dalyvavusių reguliariose peržiūrose dalis apskaičiuota lyginant užregistruotų vadovų ir specialistų vertinimo anketų skaičių ir užregistruotų metinių pokalbių su gamybos darbuotojais skaičių su nuolatinę darbo sutartį turinčių darbuotojų skaičiumi, kuris nurodytas Lentelėje 33. Šio rodiklio matmenų nėra patvirtinusi išorės įstaiga, kuri nėra užtikrinimo paslaugų teikėjas.

Lentelė 39. Vidutinis mokymo valandų skaičius vienam darbuotojui ir pagal lytį 2024 -2025 m.

Kategorija	Vidutinis mokymo valandų skaičius darbuotojui	
	2024	2025
Visi darbuotojai	3,65	4,19
Vyrai	3,06	4,06
Moterys	4,38	4,34

Pastaba. Šis rodiklis apskaičiuotas: bendrą samdomiesiems darbuotojams siūlomų ir jų baigtų mokymų valandų skaičių, padalijus iš bendro kiekvienos lyties kategorijos samdomųjų darbuotojų skaičiaus. Teikiant informaciją apie bendrą mokymo valandų vidurkį ir vidurkį pagal lytį, buvo naudojamas bendras samdomųjų darbuotojų skaičius ir samdomųjų darbuotojų skaičius pagal lytį, nurodyti lentelėse vykdant ETAS S1-6 atskleidimo reikalavimą. Šio rodiklio matmenų nėra patvirtinusi išorės įstaiga, kuri nėra užtikrinimo paslaugų teikėjas.

Vidutinės mokymų valandos, tenkančios vienam darbuotojui bendrai paaugo 12 procentų. 2025 m. moterų mokymo valandų skaičius išliko stabilus, tačiau pakilo vyrų mokymo valandų skaičius, tad, mokymų pasiskirstymas tarp lyčių 2025 m. beveik susilygino.

S1-14 – SVEIKATOS IR SAUGOS RODIKLIAI

Visiems darbuotojams taikoma Grupės sveikatos ir saugos vadybos sistema, pagrįsta nacionaliniais teisės aktų reikalavimais. Informacija apie incidentus, susijusius su Grupės darbuotojų sveikata pateikiama lentelėje 25.

Nelaimingų atsitikimų skaičius ir jų dažnumo rodiklis, palyginti su 2024 m., sumažėjo. 2025 m. taip pat ženkliai sumažėjo dėl su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų ir sveikatos sutrikimų prarastų darbo dienų skaičius.

Pažymėtina, kad prarastų darbo dienų rodiklis tiesiogiai nekoreliuoja su nelaimingų atsitikimų skaičiumi, kadangi jis priklauso nuo konkretaus įvykio ir patirtų sužalojimų sunkumo bei darbuotojo gijimo trukmės.

Mirčių, susijusių su nelaimingais atsitikimais darbe, darbo metu patirtais sužalojimais ar profesinėmis ligomis, ataskaitiniu laikotarpiu neužfiksuota.

Lentelė 40. Sveikatos ir saugos rodikliai 2024 - 2025 m.

Grupės samdomieji darbuotojai:		
	2024	2025
Mirčių dėl su darbu susijusių sužalojimų ir su darbu susijusių sveikatos sutrikimų skaičius	0	0
Registruotinių su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų skaičius	8	6
Visų darbuotojų bendras per metus dirbtų valandų skaičius	2 437 672	2 429 597
Registruotinių su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų lygis	3,28	2,47
Registruotinių su darbu susijusių sveikatos sutrikimų skaičius	0	1
Darbo dienų, prarastų dėl su darbu susijusių sužalojimų ir mirčių dėl nelaimingų atsitikimų darbe, su darbu susijusių sveikatos sutrikimų ir mirčių dėl sveikatos sutrikimų, skaičius	1 065	183

Pastaba. dėl atsiradusios klaidos, Grupė perskaičiavo registruotinių su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų lygį 2024 m. (buvo neteisingai nurodytas visų darbuotojų bendras per metus dirbtų valandų skaičius). Registruotinių su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų lygis apskaičiuotas: su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų skaičių padalijus iš bendro prie savos darbo jėgos priskiriamų asmenų dirbtų valandų skaičiaus, ir padauginus iš 1 000 000. Šio rodiklio matmenų nėra patvirtinusi išorės įstaiga, kuri nėra užtikrinimo paslaugų teikėjas.

S1-16 – ATLYGIO RODIKLIAI

Lentelė 41. Vyrų ir moterų užmokesčio skirtumas, proc. 2024-2025 m.

Metai	Vyrų ir moterų užmokesčio skirtumas įtraukiant visus darbuotojus, proc.
2024	14
2025 ŽEMAITIJOS PIENAS	15
2025 Šilutės Rambynas	6

Pastaba. Formulė, naudota vyrų ir moterų užmokesčio skirtumui apskaičiuoti: (Darbuotojų vyrų vidutinis valandos užmokestis neatskaičius mokesčių – darbuotojų moterų vidutinis valandos užmokestis neatskaičius mokesčių) / Darbuotojų vyrų vidutinis valandos užmokestis neatskaičius mokesčių x 100. Šio rodiklio matmenų nėra patvirtinusi išorės įstaiga, kuri nėra užtikrinimo paslaugų teikėjas.

Lentelė 42. Bendro atlygio santykis

Metai	Bendro metinio atlygio didžiausią darbo užmokestį gaunančiam asmeniui ir vidutinio bendro metinio atlygio visiems darbuotojams (išskyrus didžiausią darbo užmokestį gaunantį asmenį) santykis*
2024	3/1
2025 ŽEMAITIJOS PIENAS	2,4/1
2025 Šilutės Rambynas	2,63/1

*Formulė, naudota bendro atlygio santykiui apskaičiuoti: Metinis bendras atlygis Grupės didžiausią darbo užmokestį gaunančiam asmeniui / Samdomųjų darbuotojų vidutinis metinis bendras atlygis (išskyrus didžiausią darbo užmokestį gaunantį asmenį). Šio rodiklio matmenų nėra patvirtinusi išorės įstaiga, kuri nėra užtikrinimo paslaugų teikėjas.

S1-17 – INCIDENTAI, SKUNDAI IR STIPRUS POVEIKIS ŽMOGAUS TEISĖMS

Per ataskaitinį laikotarpį Grupėje užfiksuoti 2 diskriminacijos, įskaitant priekabiavimą, incidentai. Išnagrinėjus situacijas, vienu atveju komisijos sprendimu buvo pritaikytos sankcijos, kitu atveju nuspręsta sankcijų netaikyti.

2024 m. tokių incidentų neužfiksuota.

Skundų, pateiktų naudojantis kanalais, kuriais darbuotojai gali išreikšti susirūpinimą dėl poveikio jiems (išskyrus aukščiau nurodytus diskriminacijos incidentus) nebuvo. 2024 m. tokių skundų taip pat nebuvo fiksuota.

Žmogaus teisių srityje nebuvo nustatyta didelių incidentų, susijusių su Grupės darbo jėga.

S2 VERTĖS GRANDINĖS DARBUOTOJAI

REIŠMINGI POVEIKIAI RIZIKOS IR GALIMYBĖS IR RYŠYS SU VERSLO MODELIU IR STRATEGIJA

Dvejopo reikšmingumo vertinimo (toliau – DRV) metu nustatyti reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės, yra apibendrinti lentelėje ETAS 2 skyriuje *SBM-3 - Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu* dalyje. Šiame skyriuje pateikiama papildoma informacija, remiantis BP-2 17 pareikalavimais.

Lentelė 43. Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės temoje Vertės grandinės darbuotojai.

Reikšmingos potemės	Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės
Darbo sąlygos; Vienodas požiūris ir lygios galimybės visiems; Kitos su darbu susijusios teisės	<p>Galimas neigiamas poveikis: Galimas poveikis vertės grandinės darbuotojams šalyse, kur silpniau užtikrinamos žmogaus teisės darbo vietoje (Vakarų Afrikos šalys, Indonezija, Malaizija).</p> <p>Nustatytas galimas poveikis susijęs su Grupės tiekėjų šalimis, iš kur įsigijami tam tikri ingredientai, reikalingi gamybai.</p> <p>Grupei nėra žinoma atvejų apie žmogaus teisių pažeidimus vertės grandinėje. Dėl to vertinimas grindžiamas bendromis įžvalgomis apie šalis, remiantis viešai prieinama informacija*.</p> <p>Rizika: Reputacinė žala, jei vertės grandinėje tiekėjai būtų siejami su žmogaus teisių pažeidimais (pvz. Vakarų Afrikos šalys, Indonezija, Malaizija).</p>

*Remiantis LABOUR RIGHTS INDEX 2024 duomenimis Vakarų Afrikos šalyse, Indonezijoje ir Malaizijoje šalies teisės aktai tik dalinai saugo darbuotojų teises, įskaitant tokias sritis kaip laisvė jungtis į profesines sąjungas, kolektyvinės derybos, apsauga nuo diskriminacijos ir priverstinio darbo ir kt.

Reikšmingas poveikis ir rizika yra tiesiogiai susijęs su Grupės verslo modeliu, nes susiję su produkcijos gamybai reikalingais tam tikrais ingredientais. Grupės Tvarumo strategijoje šis poveikis ir rizika tiesiogiai siejasi su viena iš keturių strateginių krypčių: „Skatiname etišką ir atsakingą veiklą visoje vertės grandinėje“.

TIKSLŲ APRAŠYMAS

2025 m. Grupė parengė Tvarumo strategiją 2025-2030 m., kurioje numatė uždavinius, susijusius su Grupės tiekimo grandine. Bazinių metų, o taip pat ir rezultato bei pažangos 2025 m. Grupė neatskleidžia, nes rodikliai šiems tikslams pasiekti dar tik bus pradėti matuoti. Su vertės grandinės darbuotojais susiję Grupės tikslai 2025-2030 m:

- Siekti, kad 80% pakuotės ir žaliavų tiekėjų, atitiktų aplinkosaugos ir socialinius kriterijus.
- Siekti, kad 100% pakuočių ir žaliavų tiekėjų, būtų supažindinti su Atsakingo verslo kodeksu.

POLITIKOS APRAŠYMAS

Grupė turi kelias politikos nuostatas, kurios susijusios vertės grandinės darbuotojų darbo sąlygų tema, nes jose įtvirtintas žmogaus teisių, darbo standartų ir atsakingo verslo principų laikymasis visoje vertės grandinėje:

- Tvarumo politika: Grupė įsipareigoja užtikrinti atsakingą veiklą tiek savo organizacijoje, tiek tiekimo grandinėje, siekiant mažinti neigiamą poveikį aplinkai ir žmonėms, ypatingą dėmesį skiriant tvarioms praktikoms tiekimo grandinėje.
- AB “ŽEMAITIJOS PIENAS” atsakingo verslo kodeksas: Kodeksas taikomas ir galioja Bendrovei, visiems tiekėjams, kurie Bendrovei tiekia prekes, teikia paslaugas, atlieka darbus bei klientams, perkantiems Bendrovės produktus ar paslaugas arba kitaip bendradarbiaujantiems (toliau – visi kartu vadinami partneriais). Bendrovė tikisi, kad visi partneriai laikysis tokių pat aukštų standartų kaip ir ji, visi partneriai veiks laikydamiesi įvairiose jurisdikcijose, kuriose vykdo savo veiklą, galiojančių įstatymų, taisyklių ir pramonės standartų, įskaitant susijusius su darbu ir įdarbinimu, sveikata ir darbų sauga, žmogaus teisėmis. Bendrovė šiame kodekse apibrėžia pagrindinius principus, susijusius su žmogaus teisėmis šiose temose: vaikų darbo draudimas, priverstinis darbas, prievarta ir priekabiavimas, lygios galimybės ir nediskriminavimas, asociacijų laisvė, saugios ir sveikatai nekenksmingos sąlygos, orus darbo užmokestis, pagarba privatumui.

VEIKSMŲ IR RODIKLIŲ APRAŠYMAS

Ataskaitiniais metais Grupė identifikavo šią temą, kaip reikšmingą ir atitinkamai pasirengė Tvarumo strategiją, numatė tikslus ir veiksmus. Papildomų veiksmų šios temos valdymui Grupė neatliko.

Tvarumo strategijoje Grupė numatė imtis šių veiksmų, siekdama valdyti galimą neigiamą poveikį vertės grandinės darbuotojams:

- Atlikti tiekėjų analizę, įvardinti pagrindines rizikingas ingredientų kategorijas (įskaitant dėl galimų poveikių žmogaus teisėms, rizikos Grupei).
- Atitinkamai atlikti sertifikavimo analizę (t.y. nustatyti, kokie sertifikatai padėtų geriausiai valdyti rizikas, susijusias su galimais poveikiais darbuotojams per vertės grandinę, įdiegti aiškią tiekėjų sertifikatų kontrolės sistemą.
- Pasirengti išsamius socialinės srities kriterijus tiekėjams ir juos taikyti vykdant pirkimus.

S3 PAVEIKIAMOS BENDRUOMENĖS

REIKŠMINGI POVEIKIAI RIZIKOS IR GALIMYBĖS IR RYŠYS SU VERSLO MODELIU IR STRATEGIJA

Dvejopo reikšmingumo vertinimo (toliau – DRV) metu nustatyti reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės, yra apibendrinti lentelėje ETAS 2 skyriuje *SBM-3 - Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu* dalyje. Šiame skyriuje pateikiama papildoma informacija, remiantis BP-2 17 pareikalavimais.

Lentelė 44. Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės temoje *Paveikiamos bendruomenės*.

Reikšmingos potemės	Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės
---------------------	--

Bendruomenių ekonominės, socialinės ir kultūrinės teisės	<p>Faktinis neigiamas poveikis: Transporto, gamybos triukšmas, kurį jaučia vietos gyventojai.</p> <p>Šis triukšmas gali mažinti gyventojų gyvenimo kokybę, kelti diskomfortą ir neigiamai veikti jų pasitenkinimą gyvenamąja aplinka. Poveikis labiau siejamas su Šilutės Rambyno gamykla, kuri veikia netoli gyvenamųjų namų.</p>
--	---

Reikšmingas poveikis yra tiesiogiai susijęs su Grupės verslo modeliu, nes tiesiogiai siejasi su pieno produktų gamybos procesais, žaliavų ir produkcijos logistika, transporto srutais. Grupės Tvarumo strategijoje šis poveikis ir valdomas per vieną iš keturių strateginių krypčių: „Užtikriname geras darbo sąlygas ir žmonių gerovę“.

TIKSLŲ IR POLITIKOS APRAŠYMAS

Šiuo metu Grupė neturi išsikėlusį konkrečių kiekybinių laike apibrėžtų tikslų, kurie būtų susiję su triukšmo poveikio mažinimu paveikiamoms bendruomenėms.

Visgi, Grupė Tvarumo politikos įsipareigoja siekti mažinti Grupės veiklos poveikį bendruomenėms, gyvenančioms šalia Grupės patalpų, palaikyti atvirą dialogą, sudaryti sąlygas bendruomenėms išsakyti savo nuomonę bei ieškoti būdų, kaip jas įtraukti į sprendimų priėmimą.

Grupė gerbia paveikiamų bendruomenių žmogaus teises, pripažįsta jų teisę būti išgirstoms bei dalyvauti sprendimų, galinčių paveikti jų gyvenimo kokybę ar aplinką, priėmime.

VEIKSMŲ IR RODIKLIŲ APRAŠYMAS

Ataskaitiniu laikotarpiu ir ankstesniais metais Grupė ėmėsi šių veiksmų, siekdama identifikuoti, stebėti ir mažinti faktinį neigiamą poveikį bendruomenėms, susijusį su triukšmu Šilutėje:

1. Triukšmo poveikio identifikavimas ir stebėseną

2025 m. buvo atliktas triukšmo tyrimas, kuriuo įvertintas transporto ir gamybos triukšmo lygis aplink Šilutės Rambyno gamybinę teritoriją ir jo poveikis šalia gyvenantiems gyventojams. Triukšmas šiemet buvo matuojamas dar kartą, siekiant turėti atnaujintus duomenis apie situaciją. Triukšmo lygis atitinka teisės aktų reikalavimus. Šis tyrimas yra vienas iš pagrindinių įrankių, leidžiančių objektyviai įvertinti faktinį poveikį ir planuoti tolesnes priemones.

2. Infrastruktūrinės priemonės poveikiui mažinti

2024 m. rugpjūčio mėn. buvo įrengtas aplinkkelis, skirtas transporto srutų nukreipimui nuo jautriausių gyvenamųjų vietovių. Tai viena iš priemonių, siekiant sumažinti transporto triukšmą dėl Grupės veiklos, kurį jaučia vietos gyventojai.

Grupė nėra nustačiusi konkrečių išmatuojamų rodiklių šioje temoje.

S4 VARTOTOJAI IR GALUTINIAI NAUDOTOJAI

REIKŠMINGI POVEIKIAI RIZIKOS IR GALIMYBĖS IR RYŠYS SU VERSLO MODELIU IR STRATEGIJA

Dvejopo reikšmingumo vertinimo (toliau – DRV) metu nustatyti reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės, yra apibendrinti lentelėje ETAS 2 skyriuje *SBM-3 - Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu* dalyje. Šiame skyriuje pateikiama papildoma informacija, remiantis BP-2 17 par. reikalavimais.

Lentelė 45. Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės temoje Vartotojai ir galutiniai naudotojai.

Reikšmingos potemės	Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės
Vartotojų ir (arba) galutinių naudotojų asmeninė sauga - Sveikata ir sauga	Faktinis teigiamas poveikis: Sveikesni gaminiai, prisidedantys prie subalansuotos mitybos (pvz. ekologiški, praturtinti naudingomis medžiagomis).
	Galimybė: Asortimento plėtra gaminant sveikatai palankesnius produktus.
Su informacija susijęs poveikis vartotojams ir (arba) galutiniams naudotojams - Privatumas	Rizika: Su vartotojų duomenų nutekėjimu susiję incidentai ir to finansinis poveikis Grupei (baudos, reputacija).

Su nustatytu poveikiu Grupė yra susijusi per savo veiklos modelį, kuris apima pieno produktų kūrimą, gamybą ir realizavimą. Strategijoje įtvirtinta kryptis „Kuriame sveikatai palankesnius ir saugius produktus“ apima Grupės įsipareigojimus, susijusius su aukštos kokybės gaminiiais ir saugos standartų taikymu bei siekį siūlyti sveikatai palankesnes alternatyvas.

Privatumo tema nėra tiesiogiai susijusi su Grupės verslo modeliu, kadangi Grupė retai turi prieigą prie vartotojų asmens duomenų, o daugumą rinkodaros veiklų, kuriose gali būti renkami vartotojų duomenys, vykdo partneriai. Vis dėlto šios rizikos DRV metu pripažintos reikšmingomis dėl galimų pasekmių vartotojų pasitikėjimui ir organizacijos reputacijai.

TIKSLŲ IR POLITIKOS APRAŠYMAS

Tvarumo politikoje nustatyti įsipareigojimai vartotojams tiekti sveikatai palankius produktus, nuosekliai užtikrinant jų saugą ir aukštą kokybę visuose gamybos etapuose – nuo žaliavų tiekimo iki galutinio vartotojo.

Tvarumo politika apima bendrą Grupės įsipareigojimą veikti atsakingai ir etiškai, užtikrinti aukštą produktų kokybę, skaidrumą, sąžiningumą ir žmogaus teisių laikymąsi.

Tikslai, įtvirtinti Tvarumo strategijoje:

- 0 (nulis) atšauktų produktų iš prekybos dėl saugos pažeidimų.
- 0 pagrįstų pretenzijų, susijusių su produktų sauga ar vartotojų sveikatos rizikomis.
- Sveikatai naudingų / palankių produktų gamybos kiekio pastovus išlaikymas su perspektyva didinti

Ataskaitiniu laikotarpiu Grupė atitiko iškeltus tikslus - nebuvo fiksuota atšauktų produktų ir pagrįstų pretenzijų. Sveikatai naudingų / palankių produktų gamybos kiekis taip pat išliko stabilus.

VEIKSMŲ IR RODIKLIŲ APRAŠYMAS

Ataskaitiniais metais Grupė identifikavo šią temą, kaip reikšmingą ir atitinkamai parengė Tvarumo strategiją, numatė tikslus ir veiksmus. Papildomų veiksmų šios temos valdymui Grupė neatliko.

2025 m. Grupė pasirengė Tvarumo strategiją, kurioje numatė imtis šių veiksmų, siekdama valdyti poveikį vartotojams ir galutiniams naudotojams:

- Įvertinti esamą sveikesnių produktų dalį asortimente ir nustatyti vidinį apibrėžimą, kuris padėtų aiškiai atskirti sveikatai palankesnius produktus nuo kitų produktų grupių.
- Svarstyti bendradarbiavimą su universitetais ar kitomis institucijomis, siekiant nustatyti mokliškai pagrįstus kriterijus sveikesniems produktams (pvz., mažesnis cukraus kiekis, didesnis baltymų kiekis, geresnė maistinė vertė).
- Atitinkamai pasirengti planą palaipsniui plėsti sveikesnių produktų asortimentą, pavyzdžiui, mažinant cukraus kiekį, kuriant produktus su didesniu baltymų kiekiu, didinant produkto maistingumą ar kt., išlaikant norimas skonines savybes

Nustatyti rodikliai ir pažanga šioje temoje aprašyti skyriuje Tikslų ir politikos aprašymas.

Valdysenos informacija

G1 VERSLO ETIKA

SBM-3 – REIKŠMINGAS POVEIKIS, RIZIKOS IR GALIMYBĖS BEI JŲ SĄVEIKA SU STRATEGIJA IR VERSLO MODELIU

Dvejopo reikšmingumo vertinimo (toliau – DRV) metu nustatyti reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės, yra apibendrinti lentelėje ETAS 2 skyriuje *SBM-3 - Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu* dalyje. Šiame skyriuje pateikiama papildoma informacija, remiantis SBM-3 atskleidimo reikalavimais.

Lentelė 46. Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės temoje Verslo etika.

Reikšmingos potemės	Reikšmingi poveikiai, rizikos ir galimybės
Įmonės kultūra	Galimas teigiamas poveikis: Etiško verslo principai puoselėjami taikant įvairias priemones ir iniciatyvas, įskaitant per organizuojamas strategines darbuotojų sesijas. Stiprinant įmonės kultūrą, daromas teigiamas poveikis darbuotojams, skatinant jų didesnį įsitraukimą, motyvaciją ir gerovę darbo vietoje.
Santykių su tiekėjais valdymas, įskaitant mokėjimo praktiką	Galimas teigiamas poveikis: Atrenkant tiekėjus vertinami ne tik ekonominiai, bet ir aplinkosauginiai bei socialiniai kriterijai. Tokiu būdu sektoriuje galėtų būti mažinamas neigiamas poveikis aplinkai ir žmonėms.
Korupcija ir kyšininkavimas	Galimas neigiamas poveikis: Korupcijos incidentai, kuriems įvykus galėtų būtų padarytas neigiamas poveikis darbuotojams, klientams, tiekimo grandinės dalyviams, plačiajai visuomenei ir kt.
Politinis angažavimas	Galimas neigiamas poveikis: Politinė įtaka, kuri keltų interesų konfliktų riziką.
	<p>Galimas teigiamas poveikis: Atsakingas dalyvavimas lobistinėje veikloje, siekiant tvarių, atsakingų politikos sprendimų.</p> <p>Rizika: Pažeidimai, įstatymų nesilaikymo atvejais dalyvaujant lobistinėje veikloje (reputacinė žala, baudos). Grupė šioje veikloje dalyvauja netiesiogiai – per registruotas lobistines organizacijas, prisidedant prie teisėkūros procesų. Veikla vykdoma laikantis visų taikomų teisės aktų reikalavimų, o teisės aktų pažeidimų ataskaitiniu ir senesniais laikotarpiais nebuvo nustatyta.</p> <p>Įstatymų nesilaikymo atveju, vykdant šią veiklą, galėtų būti daromas neigiamas poveikis darbuotojams, klientams, tiekimo grandinės dalyviams, plačiajai visuomenei ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams.</p>
Gyvūnų gerovė	<i>Grupė neidentifikavo reikšmingų poveikių, rizikų galimybių, tačiau dėl sektoriaus specifikos laiko šią potemę reikšminga.</i>

Grupės etiška veikla įskaitant ir šioje temoje identifikuotus reikšmingus poveikius ir rizikas yra neatsiejama strategijos ir verslo modelio dalis. Grupė Tvarumo strategijoje numatė vieną iš krypčių: Skatiname etišką ir atsakingą veiklą visoje vertės grandinėje. Grupė įsipareigoja laikytis griežtų etikos standartų, puoselėti įmonių kultūrą ir siekti mažinti neigiamą poveikį aplinkai ir žmonėms per vertės grandinę, vertindama tiekėjų praktikas, pagal aplinkosaugos ir socialinius kriterijus.

Siekdama reaguoti į galimą neigiamą poveikį, susijusį su korupcijos ir kyšininkavimo rizikomis, Grupė vadovaujasi Korupcijos prevencijos politika. Taip pat taikomas Atsakingo verslo kodeksas, prisidedantis prie skaidrios įmonės kultūros formavimo, santykių su tiekėjais puoselėjimo. Santykiai su tiekėjais valdomi per Tiekimo skyriuje taikomus procesus. Politinio dalyvavimo srityje, siekiant užkirsti kelią galimiems pažeidimams, pagal poreikį pasitelkiami išoriniai konsultantai, bendradarbiaujama tik su patikimomis, registruotomis lobistinėmis organizacijomis.

Atlikus vertinimą, nenustatyta reikšmingų rizikų ar galimybių, kurios šiuo metu turėtų esminį finansinį poveikį Grupės finansinei būklei, veiklos rezultatams ar pinigų srautams, ir nėra numatyta, kad artimiausiu laikotarpiu reikėtų reikšmingai koreguoti turto ar įsipareigojimų vertes. Šiuo metu Grupė nėra atlikusi atskiros strategijos ir verslo modelio atsparumo analizės šioje temoje, išskyrus tą dalį, kuri buvo įtraukta į DRV procesą.

Palyginti su praėjusių ataskaitinių metų Tvarumo ataskaita, Grupė, atnaujinusi DRV vertinimą, papildomai nustatė reikšmingą potemę „Politinis angažavimas“ bei patikslino poveikius ir rizikas kitose potemėse.

G1-1 VERSLO ETIKOS POLITIKA IR ĮMONĖS KULTŪRA

Grupė remiasi toliau lentelėje nurodytais dokumentais, kurie skirti valdyti reikšmingus verslo etikos klausimus bei skatinti Grupės įmonių kultūrą. Visos šios politikos galioja ir taikomos abejose Grupės įmonėse.

Lentelė 46. Politikos temoje Verslo etika.

Politika ir jos aprašymas	Reikšmingos temos, su kuriomis politika susijusi	Atsakomybė už įgyvendinimą
Etikos kodeksas – nustato pagrindinius elgesio principus, skaidrumo ir sąžiningumo standartus. Etika ir darbo kultūra yra užtikrinamos nuolat gerinant darbo sąlygas ir vidinę komunikaciją, skatinant darbuotojų įsitraukimą. Informacija darbuotojams teikiama pagal poreikį, taip pat ataskaitose, susirinkimuose ar apklausų būdu.	Įmonės kultūra, verslo etika	Įmonės vadovas
Korupcijos prevencijos politika – nustato priemones ir mechanizmus, skirtus korupcijos rizikai mažinti.	Korupcija ir kyšininkavimas	Įmonės vadovas
Atsakingo verslo kodeksą – reglamentuoja atsakingo verslo praktiką, siekiant socialinės ir aplinkosauginės atsakomybės. Verslo kodeksas atspindi Bendrovės siekį veikti pagal aukščiausius standartus ir stiprinti tvarų bendradarbiavimą su partneriais, propaguojant teisėtą, profesionalią ir sąžiningą praktiką, apimančią verslo etikos, pagarbos žmogaus teisėms, visuomeninius ir aplinkosauginius tikslus.	Santykių su tiekėjais valdymas, įskaitant mokėjimų praktiką	Įmonės vadovas

Politika ir jos aprašymas	Reikšmingos temos, su kuriomis politika susijusi	Atsakomybė už įgyvendinimą
<p>Verslo kodeksas taikomas ir galioja Bendrovei, visiems tiekėjams, kurie Bendrovei tiekia prekes, teikia paslaugas, atlieka darbus bei klientams, perkantiems Bendrovės produktus ar paslaugas arba kitaip bendradarbiaujantiems. Bendrovė tikisi, kad visi partneriai laikysis tokių pat aukštų standartų kaip ir ji, visi partneriai veiks laikydamiesi įvairiose jurisdikcijose, kuriose vykdo savo veiklą, galiojančių įstatymų, taisyklių ir pramonės standartų, įskaitant susijusius su darbu ir įdarbinimu, sveikata ir darbų sauga, žmogaus teisėmis.</p>		
<p>Tvarumo politika – kuri nustato Grupės įsipareigojimus atsakingai veikti tiek savo organizacijoje, tiek visoje tiekimo grandinėje, siekiant sumažinti neigiamą poveikį aplinkai ir žmonėms. Politikoje įtvirtintas nulinės tolerancijos korupcijai principas, atsakingas dalyvavimas politiniuose procesuose teisės aktų nustatytose ribose, bei įpareigojimas vertinti ir valdyti tiekėjų daromą poveikį aplinkai ir žmogaus teisėms. Politika taip pat numato darbuotojų mokymus, rizikos valdymo priemones ir tiekimo grandinės skaidrinimą, siekiant užtikrinti aukštus valdymo standartus visoje Grupėje.</p>	<p>Politinis angažavimas, įmonės kultūra, korupcija ir kyšininkavimas, santykių su tiekėjais valdymas, įskaitant mokėjimų praktiką.</p>	<p>Korporatyvinių reikalų vadovas</p>

Šių dokumentų ir priemonių įgyvendinimas yra nuolat stebimas, siekiant užtikrinti jų veiksmingumą ir atitiktį Grupės vertybėms bei teisės aktų reikalavimams. Su atitinkamomis politikomis supažindinami visi Grupės darbuotojai jų darbo pradžioje, atsižvelgiant į einamas pareigas ir kvalifikaciją.

Verslo etikos klausimai buvo nagrinėjami Grupės organizuotose strateginėse sesijose, kuriose dalyvavo aukščiausio lygio vadovai ir skyrių vadovų. Papildomi, atskiri mokymai šia tema ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo organizuojami.

Grupėje didžiausia korupcijos ir kyšininkavimo rizika kyla šiems pareigoms: pirkimų vadovui, finansų direktoriui, pardavimų ir rinkodaros direktoriui.

Grupė nėra nustačiusi gyvūnų gerovės politikos.

Grupė nuosekliai puoselėja organizacinę kultūrą, remdamasi aiškiai apibrėžtomis vidaus politikomis ir vadovų rodomu asmeniniu pavyzdžiu. Ypatingas dėmesys skiriamas atsakingos, etiškos ir bendradarbiavimu grįstos darbo aplinkos formavimui. Siekiant užtikrinti sklandžią naujų darbuotojų integraciją, taikoma struktūruota įvedimo praktika – kiekvienam naujai prisijungusiam darbuotojui pirmiesiems trims mėnesiams paskiriamas mentorius, padedantis susipažinti su organizacijos veikla, darbo principais. Tokiu būdu stiprinamas darbuotojų įsitraukimas, tarpusavio pasitikėjimas ir bendros organizacinės kultūros tęstinumas.

Grupės keliami tikslai

Reikšmingi šios temos tikslai yra integruoti į Tvarumo strategiją ir paskirstyti pagal teminius prioritetus. Pagrindiniai uždaviniai, iškelti laikotarpiui 2026-2030 m., atspindintys reikšmingiausias rizikas ir poveikius, susijusius su įmonės kultūra, korupcijos prevencija, politiniu angažavimusi bei atsakingu tiekimo grandinės valdymu, yra šie:

- Užtikrinti 0 patvirtintų korupcijos ar kyšininkavimo atvejų visoje Grupėje. Šis tikslas atitinka Grupės nulines tolerancijos korupcijai principą ir yra vertinamas kasmet, remiantis įvykusių incidentų registravimu ir tyrimais.
- Užtikrinti, kad 100 % darbuotojų ir vadovų, kurių pareigybės susijusios su korupcijos rizika, dalyvautų antikorporaciniuose ir kyšininkavimo prevencijos mokymuose.
- Užtikrinti, kad 100 % darbuotojų dalyvautų verslo etikos ir Etikos kodekso principų mokymuose.
- Užtikrinti, kad visi naudojami žaliavų tiekėjai būtų įvertinti pagal atsakingo verslo kriterijus ir, kur taikoma, atitiktų EUDR reikalavimus.
- Užtikrinti, kad 100 % ūkių būtų audituojami pagal kriterijus, susijusius su aplinkosauga, biologine įvairove, ŠESD valdymu, tarša ir gyvūnų gerove.
- 100% dalis ūkių, kuriuos nefiksuota gyvūnų gerovės incidentų.
- 80% pakuotės ir žaliavų tiekėjų, kurie atitinka aplinkosaugos ir socialinius kriterijus

Tikslai galioja abiem Grupės įmonėms. Tikslai iškelti 2025 m., tad pažanga Grupėje kol kas nematuojama.

Suinteresuotosios šalys papildomai į tikslų kėlimą įtraukiamos nebuvo (tik tiek, kiek aprašoma skyriuje *SBM-2 - Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės*).

PRANEŠIMAI APIE NETEISĖTĄ AR NEETIŠKĄ ELGESĮ

Grupėje veikia Pranešimų apie pažeidimus tvarka – sudaroma galimybė anonimiškai (arba atskleidžiant tapatybę) pranešti apie galimus pažeidimus. Visos suinteresuotos šalys gali pranešti apie įvairius susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su Grupės veikla, dėl neteisėto elgesio ar elgesio, prieštaraujančio jos elgesio kodeksui ar panašioms vidaus taisyklėms, šiais būdais:

- Bendrovės darbo laiku tiesiogiai atvykus į Bendrovę (Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva);
- atsiųsdamas pranešimą paštu adresu Sedos g. 35, 87101 Telšiai, Lietuva;
- atsiųsdamas pranešimą Bendrovės elektroninio pašto adresu pranesu@zpienas.lt arba, jei pranešimas susijęs su Bendrovės Gamybos ir žaliavos pirkimo departamentu gamyba@zpienas.lt

Informacija apie pranešimo galimybę pateikiama viešai Grupės interneto [svetainėje](#).

Galimybė teikti pranešimus suteikta bet kuriam asmeniui, kurį su Grupe sieja ar siejo darbo ar sutartiniai santykiai (pirkimo-pardavimo, konsultavimo, rangos, subrangos, stažuotės, praktikos ir pan.) arba įdarbinimo ar kiti iki sutartiniai santykiai, taip pat savarankiškai dirbančio asmens statusą turinčiam asmeniui, akcininkui ar asmeniui, priklausančiam Grupės administraciniam, valdymo ar priežiūros organui arba bet kuriam fiziniam asmeniui, dirbančiam prižiūrint ir vadovaujant rangovams, subrangovams ir (ar) tiekėjams.

Darbuotojai taip pat gali naudotis specialiomis fizinėmis pranešimų dėžutėmis, įrengtomis įmonių patalpose (plačiau aprašoma šioje ataskaitoje skyriuje **S1-3 – Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais sava darbo jėga gali išreikšti susirūpinimą**).

Su Grupėje galiojančia pranešimų teikimo tvarka darbuotojai supažindinami įvadinųjų mokymų metu.

Už pranešimų nagrinėjimą yra paskirti atsakingi asmenys pagal atskiras sritis; jų sudėtis nėra rotuojama. Atsakingų asmenų grupė yra patvirtinta generalinio direktoriaus sprendimu.

Darbuotojams papildoma informacija apie pranešimus priimančių asmenų paskyrimą ar jų mokymus neteikiama.

Bendrovė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymu, įtvirtina asmenų, pateikusių informaciją apie pažeidimą Bendrovėje, su kuria juos sieja ar siejo arba sutartiniai santykiai, apsaugos mechanizmą. Grupė garantuoja pranešėjų apsaugą nuo atsakomųjų veiksmų, užtikrinant jų anonimiškumą pagal taikytinus teisės aktus, įgyvendinančius Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/1937. Grupė turi patvirtintą pranešėjų apsaugos politiką, bei yra nustačiusi verslo etikos incidentų, įskaitant korupcijos ir kyšininkavimo atvejus, skubaus, nepriklausomo ir objektyvaus nagrinėjimo procedūras.

G1-2 SANTYKIŲ SU TIEKĖJAIS VALDYMAS

Grupė šiuo metu nėra parengusi specifinės politikos, skirtos pavėluotų mokėjimų, visų pirma MVĮ, prevencijai. Tačiau Grupė laikosi sąžiningos verslo praktikos principų ir siekia užtikrinti laiku vykdomus mokėjimus savo tiekėjams.

Grupė taiko nuoseklią tiekėjų valdymo strategiją, siekdama sumažinti tiekimo grandinės rizikas ir užtikrinti tvarumo principų laikymąsi.

- **Tiekėjų vertinimas ir auditas.** Rizikos vertinimas atliekamas prieš pasirašant sutartį ir peržiūrimas kasmet. Tiekėjai pildo patvirtintą „Tiekėjų vertinimo“ formą, o periodinių auditų metu – „Audito klausimyną“.
- **Tiekėjų veiklos tobulinimas.** Tiek darbuotojai, tiek tiekėjai skatinami nuolat tobulėti. Nuolat atnaujinami pirkimų procedūrų dokumentai, atliekami tiekėjų vertinimai pagal kokybės ir kitus svarbius rodiklius, suteikiamas grįžtamasis ryšys, organizuojami seminarai ir mokymai.
- **Atsakingo verslo principai.** Grupė laikosi „Atsakingo verslo kodekso“, apimančio žmogaus teisių apsaugą, aplinkosaugą ir atsakingo verslo principus. Šis kodeksas viešai prieinamas internete ir siunčiamas tiekėjams pasirašant sutartį.
- **Tiekėjų diversifikavimas ir stebėseną.** Nuolat atnaujinamas tiekėjų sąrašas. Grupė bendradarbiauja su įvairiais tiekėjais, tačiau atlieka išsamų rizikos vertinimą, stebi tiekėjų veiklą, vykdo auditą ir sudaro aiškias sutartis. Taip pat diversifikuojami tiekimo šaltiniai.
- **Tiekimo stabilumo užtikrinimas.** Grupės tikslas – ilgalaikių santykių su tiekėjais plėtra ir tiekimo grandinės stabilumo užtikrinimas. Gautų prekių kokybę tikrinama periodiniais auditais.
- **Tiekėjų vertinimo sistema.** Vertinimas atliekamas 100 balų sistemoje – jei tiekėjas surenka mažiau nei 70 balų, jis negali tiekti prekių ar žaliavų Grupei. Po audito pateikiamos išvados ir grįžtamasis ryšys.
- **Pieno tiekimo specifika.** Pasirašomos ilgalaikės sutartys su pieno gamintojais, siekiant užtikrinti žaliavos tiekimo tęstinumą. Gamintojas privalo informuoti apie sutarties nutraukimą prieš 30 dienų. Taip pat taikomos sankcijos, numatytos pieno pirkimo-pardavimo sutartyse. Pieno gamintojai reguliariai lankomi, organizuojamos šventės ir seminarai.

Ši strategija leidžia grupei efektyviai valdyti tiekimo grandinę, užtikrinti kokybę ir minimizuoti su tiekimu susijusias rizikas.

Grupė, pasirinkdama tiekėjus, atsižvelgia į socialinius ir aplinkosauginius kriterijus. Pirmenybė teikiama tiekėjams, kurie užtikrina tvarią tiekimo grandinę ir atitinka socialinės atsakomybės standartus.

Grupė Tvarumo strategijoje numatė šiuos tolesnius veiksmus, siekdama valdyti reikšmingus klausimus šioje temoje:

- Atlikti pieno ūkių ir biologinių žaliavų kategorijų/tiekėjų analizę, įsivardinant pagrindines rizikingas ingredientų kategorijas (dėl galimų poveikių aplinkai, žmogaus teisėms, rizikos Grupei).
- Atitinkamai atlikti sertifikavimo analizę (t.y. nusimatyti, kokių sertifikatų Grupė turėtų reikalauti tiekėjų, siekdama valdyti aktualias rizikas).
- Pasirengti išsamius aplinkosaugos ir socialinės srities kriterijus tiekėjams ir juos taikyti vykdant pirkimus.
- Peržiūrėti ūkių auditų klausimynus ir pagal poreikį papildyti tvarumo aspektais, nustatytais per reikšmingumo vertinimą (ŠESD emisijos, dėl ūkininkavimo veiklos - dirvožemio ir vandens taršos pavojus, per maistinių medžiagų nuotėkį ūkiuose gali atsirasti poveikis ekosistemoms)

Šiuos veiksmus Grupė ketina įgyvendinti per 2026 m. Grupė nenumato, kad veiksmų planui įgyvendinti reikėtų reikšmingų veiklos ar kapitalo sąnaudų, dėl to susijusios papildomos informacijos neatskleidžia.

Ataskaitiniu laikotarpiu Grupė parengė Tvarumo strategiją ir susijusią politiką. Papildomų veiksmų šioje temoje nevykdė.

G1-3 KORUPCIJOS IR KYŠININKAVIMO PREVENCIJA IR APTIKIMAS

Grupė yra patvirtinusi Korupcijos prevencijos politiką, kurioje nustatytos procedūros, skirtos užkirsti kelią korupcijos ir kyšininkavimo įtarimams ar incidentams, juos aptikti ir į juos reaguoti. Politikoje nustatyta, kad Grupė netoleruoja jokių nusikalstamos veikos ir nesąžiningumo formų: kyšio prašymo, priėmimo, davimo, leidimo duoti, pareigūnų papirkimo, dalyvavimo karteliniuose susitarimuose, netinkamai apskaitytos veiklos ir mokesčių slėpimo. Taip pat nustatytas neutralus požiūris į politiką, darbuotojams draudžiama agituoti Grupės vardu, naudojantis Grupės patalpomis ir kanalais. Grupė teikia prioritetą verslo partneriams, kurie laikosi antikorpucinių principų. Taip pat nustatyti priimtini ir nepriimtini dovanų tipai. Darbuotojams sudaryta galimybė saugiai pranešti apie pažeidimus, vadovaujantis Pranešimų apie pažeidimus pateikimo ir nagrinėjimo tvarkos aprašu, kuriame nustatyta pranešėjų apsauga ir tyrimo eiga. Tyrėjai arba tyrimo komitetas yra atskirti nuo įvairaus lygio vadovų, susijusių su nagrinėjama sritimi.

Nors formali tvarka Grupėje nėra parengta, rezultatų pranešimas administraciniams, valdymo ir priežiūros organams vykdomas pagal poreikį, pasitelkiant protokolus ir vidinius įsakymus.

Grupė užtikrina, kad jos Korupcijos prevencijos politika būtų prieinama ir suprantama visiems suinteresuotiems asmenims. Darbuotojai su Grupės politika supažindinami pradėjus dirbti, o partneriams ši informacija pateikiama sutartyse.

Grupėje kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu mokymai nebuvo organizuojami. Grupė Tvarumo strategijoje numatė per 2026 m. imtis šių veiksmų:

- Parengti pareigybių / skyrių, kurie susiję su korupcijos rizika, sąrašą
- Parengti mokymų programą antikorpucijos tema atrinktų rizikingų pareigybių darbuotojams
- Nustatyti, koku būdu Grupė galėtų organizuoti ir sekti darbuotojų apmokymą

Grupė nenumato, kad veiksmų planui įgyvendinti reikėtų reikšmingų veiklos ar kapitalo sąnaudų, dėl to susijusios papildomos informacijos neatskleidžia.

Ataskaitiniu laikotarpiu Grupė parengė Tvarumo strategiją ir susijusią politiką. Papildomų veiksmų šioje temoje nevykdė.

G1-4 KORUPCIJOS AR KYŠININKAVIMO INCIDENTAI

2025 m. apkaltinamųjų nuosprendžių už kovos su korupcija ir kyšininkavimu įstatymų pažeidimus Grupės atžvilgiu nebuvo priimta. Baudos už tokio pobūdžio pažeidimus Grupei nebuvo skirtos. Todėl nebuvo imtasi jokių kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu veiksmų pažeidimams pašalinti.

G1-5 POLITINĖ ĮTAKA IR LOBISTINĖ VEIKLA

Grupė tiesiogiai nedalyvauja lobistinėje veikloje - dirbama su partneriais, kurie turi leidimą verstis lobistine veikla. Atstovas, atsakingas už šios veiklos priežiūrą - Korporatyvinių reikalų vadovas.

Politinių įnašų Grupė neteikia, t.y. nėra teikiama finansinė arba nepiniginė parama (nei tiesioginė, nei netiesioginė) politinėms partijoms, jų išrinktiems atstovams arba politinių pareigų siekiantiems asmenims.

Grupės netiesioginė lobistinė veikla daugiausia orientuota į Lietuvos įstatyminę bazę ir sektoriaus reguliavimo aplinką. Bendrovė teikia pozicijas bei pastabas dėl institucijų ir sektoriaus dalyvių siūlomų teisės aktų pakeitimų. Be to, Grupė inicijuoja teisės aktų ir reguliavimo tvarkų pakeitimus, siekdama atnaujinti ar patobulinti pasenusias ar keistinas nuostatas. Ataskaitiniu laikotarpiu veikla buvo susijusi su klausimais dėl cukraus akcizo bei Pieno įstatymo reguliavimo.

Grupės administracinių, valdymo ir priežiūros organų nariai per dvejų metų laikotarpį iki tokio paskyrimo einamuoju ataskaitiniu laikotarpiu nėjo panašių pareigų viešojo administravimo įstaigoje (įskaitant reguliavimo institucijas).

G1-6 MOKĖJIMO PRAKTIKA

Grupė sąskaitas faktūras apmoka per skirtingus laikotarpius, priklausomai nuo sutarties pobūdžio. Pagrindinės žaliavos – pieno apmokėjimo terminas reglamentuotas LR Vyriausybės nustatyta tvarka ir neturi viršyti 30 kalendorinių dienų. Grupės taikomas apmokėjimo terminas pieno žaliavai yra 15 dienų. Šio termino laikomasi griežtai - 100% tokių mokėjimų buvo atlikta laikantis termino.

2024 m. vidutinis laikas, per kurį apmokamos kitos sąskaitos faktūros (išskyrus žaliavinį pieną), buvo 37,21 dienos. 2025 metais - 47,42 dienos.

Standartinis mokėjimo terminas, taikomas Grupės įsigyjamoms žaliavoms (išskyrus žaliavinį pieną) - 60 d. (maistinės medžiagos: vidutinis apmokėjimo terminas – 50 dienų, pakavimo medžiagos: vidutinis apmokėjimo terminas – 57 dienos). 52% visų mokėjimų atlikta laikantis šio standarto termino t.y. 60 d. Išskirčių, ar kitų sąlygų, susijusių su MVĮ nėra.

Šiuo metu Grupė neturi neužbaigtų teismo procesų dėl pavėluotų mokėjimų.

Apskaičiuojant vidutinį sąskaitų apmokėjimo laiką, buvo analizuotos svarbiausių kategorijų sąskaitos faktūros, gautos per ataskaitinį laikotarpį (išskyrus žaliavinio pieno sąskaitas). Taikyta metodika grindžiama visų apmokėjimų trukmės dienomis sumavimu ir padalijimu iš bendro sąskaitų skaičiaus (be žaliavinio pieno).

Rodyklė

ETAS RODIKLIŲ SĄRAŠAS

Taikomas ETAS sektorius		Netaikoma
2 ETAS Bendroji atskleistina informacija		
Atskleidimo Reikalavimai		Puslapis
1. Ataskaitų rengimo pagrindas		
BP-1	Bendras tvarumo ataskaitų rengimo pagrindas	5
BP-2	Su ypatingomis aplinkybėmis susijusios informacijos atskleidimas	5
2. Valdymas		
GOV-1	Administracinių, valdymo ir priežiūros organų vaidmuo	7
GOV-2	Įmonės administraciniams, valdymo ir priežiūros organams teikiama informacija ir jų sprendžiami tvarumo klausimai	8
GOV-3	Su tvarumu susijusių veiklos rezultatų integravimas į paskatų sistemas	8
GOV-4	Pareiškimas dėl tvarumo išsamaus patikrinimo	9
GOV-5	Tvarumo atskaitomybės rizikos valdymas ir vidaus kontrolė	9
3. Strategija		
SBM-1	Strategija, verslo modelis ir vertės grandinė	10
SBM-2	Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės	14

SBM-3	Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	19
4. Poveikio, rizikų ir galimybių valdymas		
4.1 Informacijos apie reikšmingumo vertinimo procesą atskleidimas		
IRO-1	Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	27
IRO-2	ETAS atskleidimo reikalavimai, įtraukti į įmonės tvarumo ataskaitą	31
4.2 Minimalus atskleidimo reikalavimas, taikomas informacijai apie politiką ir veiksmus		
MDR-P	Priimta reikšmingų tvarumo klausimų valdymo politika	31
MDR-A	Su reikšmingais tvarumo klausimais susiję veiksmai ir išteklių	31
5. Rodikliai ir uždaviniai		
MDR-M	Su reikšmingais tvarumo klausimais susiję rodikliai	31
MDR-T	Politikos ir veiksmų veiksmingumo stebėjimas pagal uždavinius	31
Aplinkosaugos temos		
E1 ETAS Klimato kaita		
Valdymas		
E1 GOV-3	Su tvarumu susijusių veiklos rezultatų integravimas į paskatų sistema	8
Strategija		
E1-1	Pertvarkos planas klimato kaitai švelninti	33

E1 SBM-3	Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	33
Poveikio, rizikų ir galimybių valdymas		
E1 IRO-1	Reikšmingo su klimatu susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	26
E1-2	Su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos susijusi politika	34
E1-3	Su klimato kaitos politika susiję veiksmai ir ištekliai	34
Rodikliai ir uždaviniai		
E1-4	Su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos susiję uždaviniai	36
E1-5	Energijos suvartojimas ir jos rūšių derinys	36
E1-6	Bendri išmesti 1, 2 ir 3 lygių ŠESD kiekiai ir visas išmestas ŠESD kiekis	39
E1-7	ŠESD absorbuojimas ir ŠESD kiekio mažinimo projektai, finansuojami anglies dioksido kreditais	43
E1-8	Anglies dioksido įsikainojimas	43
E1-9	Numatomas finansinis reikšmingų su klimatu susijusių fizinių ir pertvarkos rizikų ir potencialių galimybių poveikis	43
E2 ETAS Tarša		
Poveikio, rizikų ir galimybių valdymas		
E2 SMB-3	Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	43
E2 IRO-1	Reikšmingo su tarša susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	30

E2-1	Su tarša susijusi politika	45
E2-2	Su tarša susiję veiksmai ir ištekliai	45
Rodikliai ir uždaviniai		
E2-3	Su tarša susiję uždaviniai	46
E2-4	Oro, vandens ir dirvožemio tarša	46
E3 ETAS Vandens ir jūrų ištekliai		
Poveikio, rizikų ir galimybių valdymas		
E3 SMB-3	Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	47
E3 IRO-1	Reikšmingo su vandens ir jūrų ištekliais susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	30
E3-1	Su vandens ir jūrų ištekliais susijusi politika	48
E3-2	Su vandens ir jūrų ištekliais susiję veiksmai ir ištekliai	48
Rodikliai ir uždaviniai		
E3-3	Su vandens ir jūrų ištekliais susiję uždaviniai	48

E3-4	Vandens suvartojimas	49
E4 ETAS Biologinė įvairovė ir ekosistemos		
2 ETAS BP-2 17 par.	Trumpas reikšmingų klausimų, susijusių uždavinių, politikų, veiksmy, rodiklių aprašymas	50
E4 IRO-1	Reikšmingo su biologine įvairove ir ekosistemomis susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	30
E5 ETAS Išteklių naudojimas ir žiedinė ekonomika		
Poveikio, rizikų ir galimybių valdymas		
E5 SMB-3	Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	52
E5 IRO-1	Reikšmingo su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusio poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	30
E5-1	Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susijusi politika	53
E5-2	Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję veiksmai ir ištekliai	54
Rodikliai ir uždaviniai		
E5-3	Su išteklių naudojimu ir žiedine ekonomika susiję uždaviniai	56
E5-4	Išteklių įvediniai	57
E5-5	Išteklių išvediniai	58
Socialinės temos		
S1 ETAS Sava darbo jėga		

Strategija		
S1 SBM-2	Suinteresuotųjų subjektų interesai ir nuomonės	14
S1 SBM-3	Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	71
Poveikio, rizikų ir galimybių valdymas		
S1-1	Su sava darbo jėga susijusi politika	73
S1-2	Savų darbuotojų ir darbuotojų atstovų įtraukimo sprendžiant klausimus dėl poveikio procesai	74
S1-3	Neigiamo poveikio ištaisymo procesai ir kanalai, kuriais savi darbuotojai gali išreikšti susirūpinimą	75
S1-4	Veiksmai, kurių imamasi dėl reikšmingo poveikio sava darbo jėgai, su sava darbo jėga susijusių reikšmingų rizikų mažinimo ir pasinaudojimo reikšmingomis galimybėmis metodai ir tų veiksmų veiksmingumas	75
Rodikliai ir uždaviniai		
S1-5	Uždaviniai, susiję su reikšmingo neigiamo poveikio valdymu, teigiamo poveikio didinimu ir reikšmingų rizikų ir galimybių valdymu	78
S1-6	Įmonės samdomųjų darbuotojų savybės	79
S1-7	Nesamdomųjų darbuotojų, priskiriamų prie įmonės savos darbo jėgos, savybės	81
S1-8	Kolektyvinių sutarčių aprėptis ir socialinis dialogas	81
S1-9	Įvairovės rodikliai	82
S1-10	Deramas darbo užmokestis	83
S1-11	Socialinė apsauga	83
S1-13	Mokymo ir įgūdžių ugdymo rodikliai	83

S1-14	Sveikatos ir saugos rodikliai	84
S1-15	Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros rodikliai	Informacija neatskleidžiama, pasinaudojant galimybe palaipsniui atskleisti informaciją
S1-16	Kompensacijos rodikliai (užmokesčio skirtumas ir bendra kompensacija)	85
S1-17	Incidentai, skundai ir stiprus poveikis žmogaus teisėms	85
S2 ETAS Vertės grandinės darbuotojai		
2 ETAS BP-2 17 par.	Trumpas reikšmingų klausimų, susijusių uždavinių, politikų, veiksmų, rodiklių aprašymas	86
S3 ETAS Paveikiamos bendruomenės		
2 ETAS BP-2 17 par.	Trumpas reikšmingų klausimų, susijusių uždavinių, politikų, veiksmų, rodiklių aprašymas	87
S4 ETAS Vartotojai ir galutiniai naudotojai		
2 ETAS BP-2 17 par.	Trumpas reikšmingų klausimų, susijusių uždavinių, politikų, veiksmų, rodiklių aprašymas	89
G1 ETAS Verslo etika		
Valdymas		
G1 SBM-3	Reikšmingas poveikis, rizikos ir galimybės bei jų sąveika su strategija ir verslo modeliu	92
G1 GOV-1	Administracinių, priežiūros ir valdymo organų vaidmuo	8
Poveikio, rizikų ir galimybių valdymas		
G1 IRO-1	Reikšmingo poveikio, rizikų ir galimybių nustatymo ir vertinimo procesų aprašymas	27

G1-1	Įmonės kultūra ir verslo etikos politika	93
G1-2	Santykių su tiekėjais valdymas	96
G1-3	Korupcijos ir kyšininkavimo prevencija ir aptikimas	97
Rodikliai ir uždaviniai		
G1-4	Patvirtinti korupcijos ar kyšininkavimo incidentai	98
G1-5	Politinė įtaka ir lobistinė veikla	98
G1-6	Mokėjimo praktika	98

ETAS DUOMENŲ VIENETŲ, KURIŲ REIKALAUJAMA PAGAL KITUS ES TEISĖS AKTUS, SĄRAŠAS

Horizontaliųjų standartų ir teminių standartų duomenų vienetų, kurių reikalaujama pagal kitus ES teisės aktus, sąrašas

Šis priedėlis yra neatskiriama ETAS standarto antros dalies (2 ETAS) priedas. Toliau pateikiamoje lentelėje nurodyti 2 ETAS ir teminių ETAS duomenų vienetai, kurių reikalaujama pagal kitus ES teisės aktus.

Atskleidimo reikalavimas ir susijęs duomenų vienetas	Nuoroda į TFIAR	Nuoroda į 3 ramstį	Nuoroda į Lyginamųjų indeksų reglamentą	Nuoroda į ES klimato teisės aktą	Puslapis
2 ETAS GOV-1 Lyčių pusiausvyrą valdyboje 21 straipsnio d punktas	1 priedo 1 lentelės 13 rodiklis		Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1816 II priedas		7
2 ETAS GOV-1 Nepriklausomų valdybos narių dalis procentais 21 straipsnio e punktas			Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1816 II priedas		7
2 ETAS GOV-4 Pareiškimas dėl išsamaus patikrinimo 30 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 10 rodiklis				9
2 ETAS SBM-1 Dalyvavimas veikloje, susijusioje su iškastiniu kuru 40 straipsnio d punkto i papunktis	1 priedo 1 lentelės 4 rodiklis	Reglamento (ES) Nr. 575/2013 449a straipsnis; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/2453 1 lentelė: Kokybinė informacija apie aplinkosauginę riziką ir 2 lentelė: Kokybinė informacija apie socialinę riziką	Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1816 II priedas		10

TVARUMO ATASKAITA 2025

2 ETAS SBM-1 Dalyvavimas veikloje, susijusioje su cheminių medžiagų gamyba 40 straipsnio d punkto ii papunktis	1 priedo 2 lentelės 9 rodiklis		Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1816 II priedas		10
2 ETAS SBM-1 Dalyvavimas veikloje, susijusioje su prieštarigai vertinamais ginklais 40 straipsnio d punkto iii papunktis	1 priedo 1 lentelės 14 rodiklis		Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1818 12 straipsnio 1 dalis, Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1816 II priedas		10
2 ETAS SBM-1 Dalyvavimas veikloje, susijusioje su tabako gamyba ir auginimu 40 straipsnio d punkto iv papunktis			Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1818 12 straipsnio 1 dalis, Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1816 II priedas		10
E1-1 ETAS Perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos iki 2050 m. planas 14 straipsnis				Reglamento (ES) 2021 / 1119 2 straipsnio 1 dalis	33
E1-1 ETAS Įmonės, kurioms netaikomi su Paryžiaus susitarimu suderinti lyginamieji indeksai 16 straipsnio g punktas		449a straipsnis Reglamentas (ES) Nr. 575 / 2013; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022 / 2453 1 šablonas: Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Pozicijų kredito kokybė pagal sektorius, išmetamųjų teršalų kiekį ir likutinį terminą	Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1818 12 straipsnio 1 dalies d–g punktai ir 12 straipsnio 2 dalis		33
E1-4 ETAS Išmetamo ŠESD kiekio mažinimo uždaviniai	34 straipsnis 1 priedo 2 lentelės 4 rodiklis	449a straipsnis Reglamentas (ES) Nr. 575 / 2013; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022 / 2453 3 šablonas: Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Suderinimo parametrai	Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1818 6 straipsnis		36

E1-5 ETAS Iškastinių išteklių energijos suvartojimas, suskirstytas pagal šaltinius (tik didelį poveikį klimatui darantiems sektoriams) 38 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 5 rodiklis ir 2 lentelės 5 rodiklis				36
E1-5 ETAS Energijos suvartojimas ir rūšių derinys 37 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 5 rodiklis				36
E1-5 ETAS Su didelį poveikį klimatui darančių sektorių veikla susijęs energijos suvartojimo intensyvumas 40–43 straipsniai	1 priedo 1 lentelės 6 rodiklis				36
E1-6 ETAS Bendri 1, 2 ir 3 lygių ir visas išmestas ŠESD kiekis 44 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 1 ir 2 rodikliai	449a straipsnis; Reglamentas (ES) Nr. 575 / 2013; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022 / 2453 1 šablonas: Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Pozicijų kredito kokybė pagal sektorius, išmetamųjų teršalų kiekį ir likutinį terminą	Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1 818 5 straipsnio 1 dalis, 6 straipsnis ir 8 straipsnio 1 dalis		39
E1-6 ETAS Viso išmesto ŠESD kiekio energijos suvartojimo intensyvumas 53–55 straipsniai	1 priedo 1 lentelės 3 rodiklis	Reglamento (ES) Nr. 575 / 2013 449a straipsnis; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022 / 2453 3 šablonas: Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Suderinimo parametrai	Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1818 8 straipsnio 1 dalis		39
E1-7 ETAS ŠESD absorbcavimas ir anglies dioksido kreditai 56 straipsnis				Reglamento (ES) 2021 / 1119 2 straipsnio 1 dalis	43

E1-9 ETAS Lyginamojo portfelio pozicija su klimatu susijusios fizinės rizikos atžvilgiu 66 straipsnis			Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1818 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1816 II priedas	43
E1-9 ETAS Piniginių sumų suskirstymas pagal ūmią ir lėtinę fizinę riziką, 66 straipsnio a punktas E1-9 ETAS Svarbaus turto, kuriam kyla reikšminga fizinė rizika, buvimo vietos nustatymas 66 straipsnio c punktas		Reglamento (ES) Nr. 575 / 2013 449a straipsnis; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022 / 2453 46 ir 47 straipsniai; 5 šablonas. Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios fizinės rizikos rodikliai. Su fizine rizika susijusios pozicijos.		43
E1-9 ETAS Įmonės nekilnojamojo turto balansinės vertės suskirstymas pagal energijos vartojimo efektyvumo klases; 67 straipsnio c punktas		Reglamento (ES) Nr. 575 / 2013 449a straipsnis; Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022 / 2453 34 straipsnis; 2 šablonas. Bankinė knyga. Galimos su klimato kaita susijusios pertvarkos rizikos rodikliai. Paskolos, užtikrintos nekilnojamoju turto. Užtikrinimo priemonės energijos vartojimo efektyvumas		43
E1-9 ETAS Portfelio pozicijos mastas su klimatu susijusių galimybių atžvilgiu 69 straipsnis			Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1818 II priedas	43
E2-4 ETAS Kiekvieno į E-IPTR reglamento (Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registro reglamento) II priedą įtraukto teršalo kiekis, išmestas į orą, vandenį ir dirvožemį, 28 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 8 rodiklis, 1 priedo 2 lentelės 2 rodiklis, 1 priedo 2 lentelės 1 rodiklis, 1 priedo 2 lentelės 3 rodiklis			46

TVARUMO ATASKAITA 2025

E3-1 ETAS Vandens ir jūrų išteklių 9 straipsnis	1 priedo 2 lentelės 7 rodiklis				48
E3-1 ETAS Priimta politika 13 straipsnis	1 priedo 2 lentelės 8 rodiklis				48
E3-1 ETAS Tvarūs vandenynai ir jūros 14 straipsnis	1 priedo 2 lentelės 12 rodiklis				48
E3-4 ETAS Bendras apytakinio vandens ir pakartotinai panaudoto vandens kiekis 28 straipsnio c punktas	1 priedo 2 lentelės 6.2 rodiklis				49
E3-4 ETAS Bendras vandens suvartojimas (m) pagal nuosavų operacijų grynąsias pajamas 29 straipsnis	1 priedo 2 lentelės 6,1 rodiklis				49
2 ETAS IRO 1 - E4 16 straipsnio a punkto i papunktis	1 priedo 1 lentelės 7 rodiklis				Netaikoma
2 ETAS IRO 1 - E4 16 straipsnio b punktas	1 priedo 2 lentelės 10 rodiklis				Netaikoma
2 ETAS IRO 1 - E4 16 straipsnio c punktas	1 priedo 2 lentelės 14 rodiklis				Netaikoma
E4-2 ETAS Tvaraus žemės naudojimo ir (arba) žemės ūkio praktika ar politika 24 straipsnio b punktas	1 priedo 2 lentelės 11 rodiklis				Netaikoma

TVARUMO ATASKAITA 2025

E4-2 ETAS Tvaraus vandenynų ir (arba) jūrų naudojimo praktika ar politika 24 straipsnio c punktas	1 priedo 2 lentelės 12 rodiklis				Netaikoma
E4-2 ETAS Politika, skirta miškų kirtimo klausimui spręsti 24 straipsnio d punktas	1 priedo 2 lentelės 15 rodiklis				Netaikoma
E5-5 ETAS Neperdirbtos atliekos 37 straipsnio d punktas	1 priedo 2 lentelės 13 rodiklis				58
E5-5 ETAS Pavojingosios atliekos ir radioaktyviosios atliekos 39 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 9 rodiklis				58
2 ETAS - SBM3 - S1 Su priverčiamuoju darbu susijusių incidentų rizika 14 straipsnio f punktas	I priedo 3 lentelės 13 rodiklis				71
2 ETAS - SBM3 - S1 Su vaikų darbu susijusių incidentų rizika 14 straipsnio g punktas	I priedo 3 lentelės 12 rodiklis				71
S1-1 ETAS Žmogaus teisių politikos įsipareigojimai 20 straipsnis	I priedo 3 lentelės 9 rodiklis ir 1 lentelės 11 rodiklis				73
S1-1 ETAS Išsamaus patikrinimo politika, taikytina į pagrindines Tarptautinės darbo organizacijos konvencijas Nr. 1–8 įtrauktiems aspektams 21 straipsnis			Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1816 II priedas		73

TVARUMO ATASKAITA 2025

S1-1 ETAS Prekybos žmonėmis prevencijos procesai ir priemonės 22 straipsnis	I priedo 3 lentelės 11 rodiklis				73
S1-1 ETAS Nelaimingų atsitikimų darbe prevencijos politika arba valdymo sistema 23 straipsnis	I priedo 3 lentelės 1 rodiklis				73
S1-3 ETAS Skundų teikimo ir (arba) skundų nagrinėjimo mechanizmas 32 straipsnio c punktas	I priedo 3 lentelės 5 rodiklis				75
S1-14 ETAS Mirčių ir su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų skaičius ir lygis 88 straipsnio b ir c punktai	I priedo 3 lentelės 2 rodiklis		Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1816 II priedas		84
S1-14 ETAS Dėl sužalojimų, nelaimingų atsitikimų, žūčių ar ligų prarastų darbo dienų skaičius 88 straipsnio e punktas	I priedo 3 lentelės 3 rodiklis				84
S1-16 ETAS Nekoreguotas moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumas 97 straipsnio a punktas	I priedo 1 lentelės 12 rodiklis		Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1816 II priedas		85
S1-16 ETAS Per didelis vykdomojo direktoriaus darbo užmokesčio koeficientas 97 straipsnio b punktas	I priedo 3 lentelės 8 rodiklis				85

TVARUMO ATASKAITA 2025

S1-17 ETAS Diskriminacijos atvejai 103 straipsnio a punktas	I priedo 3 lentelės 7 rodiklis				85
S1-17 ETAS JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų ir EBPO rekomendacijų nesilaikymas 104 straipsnio a punktas	I priedo 1 lentelės 10 rodiklis ir 3 lentelės 14 rodiklis		Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1816 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1818 12 straipsnio 1 dalis		85
2 ETAS - SBM3 - S2 Didelė vaikų darbo arba priverčiamojo darbo rizika vertės grandinėje 11 straipsnio b punktas	I priedo 3 lentelės 12 ir 13 rodikliai				Netaikoma
S2-1 ETAS Žmogaus teisių politikos įsipareigojimai 17 straipsnis	I priedo 3 lentelės 9 rodiklis ir 1 lentelės 11 rodiklis				Netaikoma
S2-1 ETAS Su vertės grandinės darbuotojais susijusi politika 18 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 11 ir 4 rodikliai				Netaikoma
S2-1 ETAS JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų ir EBPO rekomendacijų nesilaikymas 19 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 10 rodiklis		Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1816 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1818 12 straipsnio 1 dalis		Netaikoma
S2-1 ETAS Išsamaus patikrinimo politika, taikytina į pagrindines Tarptautinės darbo organizacijos konvencijas Nr. 1–8 įtrauktiems aspektams 19 straipsnis			Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1816 II priedas		Netaikoma

TVARUMO ATASKAITA 2025

S2-4 ETAS Problemos ir incidentai žmogaus teisių srityje, susiję su vertės grandinės pradine ir galutine grandimis 36 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 14 rodiklis				Netaikoma
S3-1 ETAS Žmogaus teisių politikos įsipareigojimai 16 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 9 rodiklis ir 1 lentelės 11 rodiklis				Netaikoma
S3-1 ETAS JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų, TDO principų ir EBPO rekomendacijų nesilaikymas 17 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 10 rodiklis		Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1816 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1818 12 straipsnio 1 dalis		Netaikoma
S3-4 ETAS Problemos ir incidentai žmogaus teisių srityje 36 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 14 rodiklis				Netaikoma
S4-1 ETAS Su vartotojais ir galutiniais naudotojais susijusi politika 16 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 9 rodiklis ir 1 lentelės 11 rodiklis				Netaikoma
S4-1 ETAS JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų ir EBPO rekomendacijų nesilaikymas 17 straipsnis	1 priedo 1 lentelės 10 rodiklis		Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1816 II priedas, Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1818 12 straipsnio 1 dalis		Netaikoma
S4-4 ETAS Problemos ir incidentai žmogaus teisių srityje 35 straipsnis	1 priedo 3 lentelės 14 rodiklis				Netaikoma

TVARUMO ATASKAITA 2025

G1-1 ETAS Jungtinių Tautų konvencija prieš korupciją 10 straipsnio b punktas	1 priedo 3 lentelės 15 rodiklis				93
G1-1 ETAS Pranešėjų apsauga 10 straipsnio d punktas	1 priedo 3 lentelės 6 rodiklis				93
G1-4 ETAS Baudos už kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu įstatymų pažeidimus 24 straipsnio a punktas	1 priedo 3 lentelės 17 rodiklis		Deleguotojo reglamento (ES) 2020 / 1816 II priedas		98
G1-4 ETAS Kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu standartai 24 straipsnio b punktas	1 priedo 3 lentelės 16 rodiklis				98